

УПОТРЕБА, СТАВОВИ И МИСЛЕЊА ЗА ИНФОРМАЦИСКО-КОМУНИКАЦИСКИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ВО ПОЕДИНИ ОРГАНИЗАЦИИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СОДРЖИНА

ВОВЕД	9
ЦЕЛИ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО	9
МЕТОДОЛОГИЈА	9
РЕЗИМЕ НА КЛУЧНИТЕ НАОДИ	22
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	22
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	22
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	23
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	24
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	25
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	25
ЦЕНТРАЛНА ВЛАСТ	26
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА	27
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	27
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	27
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	27
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	28
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	29
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	29
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА	30
МИНИСТЕРСТВО ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ	40
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	40
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	40
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	40
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	41
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	42
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	42
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ	43
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА	53
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	53

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	53
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	53
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	54
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	55
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	55
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА	56
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ	64
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	64
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	64
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	64
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	65
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	66
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	66
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ	67
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО	77
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	77
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	77
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	77
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	78
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	79
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	79
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО	80
АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРО ИНТЕГРАЦИЈА	89
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	89
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	89
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	89
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	90
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	91
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	91
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРО ИНТЕГРАЦИЈА	92
КОМИСИЈА ЗА ИНФОРМАТИЧКИ ТЕХНОЛОГИИ	100
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	100
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	100
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	100
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	101
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	102
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	102

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – КОМИСИЈА ЗА ИНФОРМАТИЧКИ ТЕХНОЛОГИИ	103
ЛОКАЛНА ВЛАСТ	112
ГРАДОНАЧАЛНИЦИ И ПОРТПАРОЛИ.....	113
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	113
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	113
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	113
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	114
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	115
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	115
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ГРАДОНАЧАЛНИЦИ И ПОРТПАРОЛИ.....	116
ОБРАЗОВАНИЕ	127
УЧИЛИШТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ	128
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	128
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	128
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	128
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	129
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	130
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	130
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – УЧИЛИШТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ	131
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТИ	143
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	143
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	143
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	143
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	144
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	145
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	145
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТИ	146
ЈАВЕН СЕКТОР	157
ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА АЕРОДРОМСКИ УСЛУГИ	158
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	158
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	158
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	158
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	159
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	160
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	160
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА АЕРОДРОМСКИ УСЛУГИ.....	161

БАНКИ	170
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	170
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	170
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	170
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	172
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	172
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	172
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА	174
СУДОВИ	184
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	184
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	184
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	184
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	185
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	186
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	186
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА	187
ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНИ ГРИЖИ.....	198
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	198
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	198
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	198
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	199
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	200
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	200
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНИ ГРИЖИ	201
ЗАВОД ЗА ВРАБОТУВАЊЕ.....	211
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	211
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	211
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	211
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	212
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	213
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	213
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ЗАВОД ЗА ВРАБОТУВАЊЕ	213
ЦАРИНА.....	224
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	224
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	224
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	224
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	225

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	226
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	226
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ЦАРИНА	227
МВР – ОДНОСИ СО СТРАНКИ	237
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	237
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	237
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	237
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	238
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	239
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	239
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МВР (ОДНОСИ СО СТРАНКИ)	240
БОЛНИЦИ И ПОЛИКЛИНИКИ	249
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	249
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	249
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	249
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	250
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	251
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	251
МАКЕДОНСКИ ЖЕЛЕЗНИЦИ	263
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	263
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	263
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	263
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	264
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	264
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	265
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МАКЕДОНСКИ ЖЕЛЕЗНИЦИ	266
ПРИВАТЕН ДЕЛОВЕН СЕКТОР	275
ИНТЕРНЕТ ПРОВАЈДЕРИ	276
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	276
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	276
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	276
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	277
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	277
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА	278
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ИНТЕРНЕТ ПРОВАЈДЕРИ	279
КОМПЈУТЕРСКИ КОМПАНИИ	288

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	288
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	288
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	288
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	289
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	290
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	290
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – КОМПЈУТЕРСКИ КОМПАНИИ.....	291
МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ	301
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	301
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	301
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	301
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	302
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	302
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	303
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ.....	304
МОБИМАК	313
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	313
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	313
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	313
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	314
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	314
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	314
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА	315
КОСМОФОН.....	322
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	322
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	322
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	322
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	323
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	324
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	324
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА	325
ФИРМИ ОРИЕНТИРАНИ КОН ДОМАШНИОТ ПАЗАР.....	333
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	333
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	333
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	333
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	334
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА	335

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАА	335
ФИРМИ ОРИЕНТИРАНИ КОН СТРАНСКИОТ ПАЗАР.....	348
А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАА	348
Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)	348
В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	348
Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАА	349
Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАА	350
Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАА	350
ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ФИРМИ ОРИЕНТИРАНИ КОН СТРАНСКИ ПАЗАР	351
ПРАШАЛНИК.....	363

ВОВЕД

Пред почетокот на кампања за IT policy (стратегија за информациско-комуникациски Технологии – ИКТ) Фондацијата институтот отворено општество – Македонија спроведе проект за испитување на мнението помеѓу управителите и нивните асистенти, како носители на одлучувачките структури во организациите и институциите од јавен и деловен карактер во Република Македонија, за подготвеноста за прифаќање и употребата на ИКТ во секојдневното работење, видувањата за моменталната состојба со ИКТ во Република Македонија и нивните визији за развој. Работата ја спроведе истражувачкиот институт СММРИ Скопје во периодот на месеците декември - 03 и јануари - 04 година.

Проектот имаше за цел и да го опфати и мнението на граѓаните на Р. Македонија за употребата, ставовите и мислењата во врска со ИКТ, за што беше спроведено и испитување на јавното мнение помеѓу граѓаните во месец ноември 2003 година.

ЦЕЛИ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО

Истражувањето беше дефинирано за да одговори на следните три основни цели:

- 1) Испитување на подготвеноста за примена, како и употребата на новите информациско-комуникациски технологии во јавните и приватните деловни и општествени институции;
- 2) Размислувања и визији на носителите на одлуки за стратегијата на развој на информатичкото општество во Република Македонија;
- 3) Односот на граѓаните кон напредните технологии и потенцијали за развој.

МЕТОДОЛОГИЈА

За остварување квалитативен увид во првите две цели, беа спроведени 305 полуструктурирани интервјуа (5 до 20 интервјуа во една организација – во продолжеток види Табела 1.) со раководните лица од одредени организации/институции од локалната и централната власт, од образованието, од приватниот деловен сектор и од јавниот сектор. Структурално интервјуата во секторите беа поделени според преференците за изборот на релевантните мислења и изглеаа вака:

- **ЛОКАЛНА ВЛАСТ**
  - Градоначалници и портпароли
- **ЦЕНТРАЛНА ВЛАСТ**
  - Министерства
    - Министерство за економија
    - Министерство за сообраќај и врски

- Министерство за правда
- Министерство за образование
- Министерство за здравство
- Агенција за ЕИ
- Комисија за ИТ

- **ОБРАЗОВАНИЕ**
  - Средни училишта
  - Факултети (акцент на технички)

- **ПРИВАТЕН ДЕЛОВЕН СЕКТОР**
  - Интернет провајдери
  - Компјутерски компании
  - Мобимак
  - Космофон
  - Македонски телекомуникации
  - Фирми ориентирани кон домашен пазар
  - Фирми ориентирани кон странски пазар

- **ЈАВЕН СЕКТОР**
  - Јавно претпријатие за аеродромски услуги
  - Банки
  - Судови
  - Заводи за социјални грижи
  - Царина
  - МВР – односи со странки/ сервиси на граѓаните
  - Болници и поликлиники
  - Македонски железници

Распространетоста на интервјуата беше во согласност со пропорционалната распространетост на самите организации при што се покрија не само организациите и институциите во Скопје туку и низ цела Македонија. Сепак потребно е да се напомене дека ваквите истражувања не обезбедуваат распространување на добиените резултати врз вкупната деловна и институционална заедница на Р. Македонија, туку даваат квалитативен увид на состојбата со конкретните испитани организации.

Обработката на прашалниците ја спроведе искусен психолог кој ги извлече клучните наоди, ги потенцира разликите во ставовите, и во целост обезбеди една слика за состојбата со ИКТ во посматраните организации/ институции. Клучните наоди, како и резимето на клучните наоди се претставени според поставените релевантни секции во прашалникот (види прашалник - додаток на крај).

Табела 1. Интервјуирани организации

Р. Бр.	Сектор	Подсектор	Град	Име на организацијата/ институцијата
1	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	Гимназија- Раде Јовчевски Корчагин
2	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	Гимназија- Јосип Броз
3	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	Гимназија- Орце Николов
4	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	Гимназија- Зеф Љуш Марку
5	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	Гимназија- Арсениј Јовков
6	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	Техничко-ГУЦ Здравко Цветковски
7	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	АСУЦ Боро Петрушевски
8	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	Турски Колеџ- Јахја Кемал
9	1.1.Образование	Средни училишта	Скопје	Гимназија Нова-Приватна
10	1.1.Образование	Средни училишта	Битола	Гимназија Таки Даскалот
11	1.1.Образование	Средни училишта	Битола	Средно техничко- Ѓорги Наумов
12	1.1.Образование	Средни училишта	Прилеп	Гимназија Мирче Ацев
13	1.1.Образование	Средни училишта	Штип	Гимназија Славчо Стојменски
14	1.1.Образование	Средни училишта	Охрид	Гимназија "Св. Климент Охридски"
15	1.1.Образование	Средни училишта	Тетово	Гимназија Кирил Пејчиновиќ
16	1.1.Образование	Средни училишта	Струмица	Гимназија- ДСУ Јане Сандански
17	1.1.Образование	Средни училишта	Велес	Гимназија Кочо Рацин
18	1.1.Образование	Средни училишта	Гостивар	Гимназија Панче Поповски
19	1.1.Образование	Средни училишта	Куманово	Гимназија "Гоце Делчев"
20	1.1.Образование	Средни училишта	Штип	ЕМУЦ-Средно Техничко
21	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	Универзитет Св. Кирил и Методи
22	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	Електро- технички факултет
23	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	Природно Математички
24	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	Машински Факултет
25	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	Градежен факултет
26	1.2.Образование	Универзитети	Битола	Технички факултет
27	1.2.Образование	Универзитети	Прилеп	Економски факултет Прилеп - менаџмент
28	1.2.Образование	Универзитети	Штип	Рударско геолошки факултет
29	1.2.Образование	Универзитети	Тетово	Штулов универзитет-Универзитет на Источна Европа
30	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	Технолошко металуршки
31	1.2.Образование	Универзитети	Охрид	Факултет за Царина и туризам
32	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	Економски - менаџмент
33	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	Педагошка академија - албанци
34	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	ПМФ- Институт за информатика

35	1.2.Образование	Универзитети	Скопје	ММ Колеџ
36	2.0.Централна власт	премиер	Скопје	Влада на РМ
37	2.1.Централна власт	Агенција за ЕИ	Скопје	Агенција за ЕУ интеграција
38	2.1.Централна власт	Агенција за ЕИ	Скопје	Агенција за ЕУ интеграција
39	2.1.Централна власт	Агенција за ЕИ	Скопје	Агенција за ЕУ интеграција
40	2.1.Централна власт	Агенција за ЕИ	Скопје	Агенција за ЕУ интеграција
41	2.1.Централна власт	Агенција за ЕИ	Скопје	Агенција за ЕУ интеграција
42	2.2.Централна власт	Комисија за ИТ	Скопје	Комисија за Информатички Технологии
43	2.2.Централна власт	Комисија за ИТ	Скопје	Комисија за Информатички Технологии
44	2.2.Централна власт	Комисија за ИТ	Скопје	Комисија за Информатички Технологии
45	2.2.Централна власт	Комисија за ИТ	Скопје	Комисија за Информатички Технологии
46	2.2.Централна власт	Комисија за ИТ	Скопје	Комисија за Информатички Технологии
47	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
48	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
49	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
50	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
51	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
52	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
53	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
54	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
55	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
56	2.3.Централна власт	Министерство за сооб. и врски	Скопје	Министерство за сооб. и врски
57	2.4.Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
58	2.4.Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
59	2.4.Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
60	2.4.Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
61	2.4.Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
62	2.4.Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда

Употреба, ставови и мислења за Информациско Комуникациските технологии во поедини организации во Република Македонија

63	2.4. Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
64	2.4. Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
65	2.4. Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
66	2.4. Централна власт	Министерство за правда	Скопје	Министерство за правда
67	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
68	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
69	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
70	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
71	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
72	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
73	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
74	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
75	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
76	2.5. Централна власт	Министерство за економија	Скопје	Министерство за економија
77	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
78	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
79	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
80	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
81	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
82	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
83	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
84	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
85	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
86	2.6. Централна власт	Министерство за образование	Скопје	Министерство за образование
87	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Министерство за здравство
88	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Министерство за здравство
89	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Министерство за здравство
90	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Министерство за здравство
91	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Биро за лекови
92	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Примарна и превентивна заштита
93	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Инспекциски надзор
94	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	одделение за инспекција на храна и заштита на животна средина
95	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Министерство за здравство
96	2.7. Централна власт	Министерство за здравство	Скопје	Министерство за здравство
97	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Скопје	Градоначалник на град Скопје
98	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Скопје	Градоначалник на општина Карпош

Употреба, ставови и мислења за Информациско Комуникациските технологии во поедини организации во Република Македонија

99	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Скопје	Градоначалник на општина Чаир
100	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Скопје	Градоначалник на општина Ѓорче Петров
101	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Скопје	Градоначалник на општина Кисела Вода
102	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Скопје	Градоначалник на општина Центар
103	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Скопје	Градоначалник на општина Гази Баба
104	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Скопје	Градоначалник на општина Шуто Оизари
105	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Битола	Градоначалник на Битола
106	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Прилеп	Градоначалник на Прилеп
107	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Охрид	Градоначалник на Охрид
108	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Тетово	Градоначалник на Тетово
109	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Гостивар	Градоначалник на Гостивар
110	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Куманово	Градоначалник на Куманово
111	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Штип	Градоначалник на Штип
112	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Велес	Градоначалник на Велес
113	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Струмица	Градоначалник на Струмица
114	3.1. Локална власт	градоначалници и портпароли	Кавадарци	Градоначалник на Кавадарци
115	4.6. Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Кавадарци	Винарска Визба ТИКВЕш АД Кавадарци
116	4.7. Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Тетово	Приватно претпријатие - Таб Хеминг
117	4.1. Приватен деловен	интернет провајдери	Скопје	У-нет
118	4.1. Приватен деловен	интернет провајдери	Скопје	МОЛ
119	4.1. Приватен деловен	интернет провајдери	Скопје	Он-нет
120	4.1. Приватен деловен	интернет провајдери	Скопје	МТ-нет
121	4.1. Приватен деловен	интернет провајдери	Скопје	Со-нет
122	4.1. Приватен деловен	интернет провајдери	Скопје	Мар-нет
123	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Пексим
124	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Сет компјутери
125	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	АМЦ доо
126	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Семос Мултимедиа
127	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Логин системи
128	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Хермес плус С&Т Групација
129	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Смарт
130	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Дигит компјутерски инженеринг
131	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Неоком
132	4.2. Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Семос
133	4.3. Приватен деловен	Мобимак	Штип	Подружница Мобимак
134	4.3. Приватен деловен	Мобимак	Битола	Подружница Мобимак

Употреба, ставови и мислења за Информациско Комуникациските технологии во поедини организации во Република Македонија

135	4.3.Приватен деловен	Мобимак	Скопје	Централа Мобимак
136	4.3.Приватен деловен	Мобимак	Скопје	Централа Мобимак
137	4.3.Приватен деловен	Мобимак	Скопје	Централа Мобимак
138	4.4.Приватен деловен	Космофон	Скопје	Централа Космофон
139	4.4.Приватен деловен	Космофон	Скопје	Централа Космофон
140	4.4.Приватен деловен	Космофон	Скопје	Централа Космофон
141	4.4.Приватен деловен	Космофон	Скопје	Централа Космофон
142	4.4.Приватен деловен	Космофон	Скопје	Централа Космофон
143	4.5.Приватен деловен	Македонски Телекомуникации	Штип	Подружница МТ
144	4.5.Приватен деловен	Македонски Телекомуникации	Битола	Подружница МТ
145	4.5.Приватен деловен	Македонски Телекомуникации	Скопје	Централа МТ
146	4.5.Приватен деловен	Македонски Телекомуникации	Скопје	Централа МТ
147	4.5.Приватен деловен	Македонски Телекомуникации	Скопје	Централа МТ
148	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Скопје	Друштво за градежништво БЕТОН АД СКОПЈЕ
149	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Скопје	АД осигурување ЕУРОЛИНК Скопје
150	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Скопје	МАКЕДОНСКА КНИГА АД за издавачка дејност и трговија Скопје
151	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Скопје	ЖИТО ЛУКС АД СКОПЈЕ
152	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Скопје	Макпетрол
153	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Скопје	Зегин Благој ДООЕЛ
154	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Куманово	Друштво за градежна столарија, трговија на големо и мало и услуги 1 МАЈ АД Куманово
155	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Куманово	БОСС-М
156	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Гостивар	А-Н- фирма за кречење
157	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Гостивар	Еуро Бини
158	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Тетово	АД Млекара Тетово
159	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Тетово	Неметали АД тетово
160	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Струмица	АД Санкерам Македонија
161	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Струмица	Некоја поголема Приватна Млекара во Струмица
162	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Велес	АД за производство и промет на мелничко-пекарски производи и сточна храна Жито Вардар Велес
163	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Велес	Прехрамбена индустрија БЛАГОЈ ГОРЕВ АД ВЕЛЕС
164	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Штип	Ф-ка за производство на масло за готвење Брилијант
165	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Штип	Ангротекс Доо
166	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Битола	Фабрика за квасец и алкохол АД Битола
167	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Битола	ЖИТО БИТОЛА
168	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Охрид	Отекс- Охрид
169	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Охрид	Индустрија за метални производи ВИОР РАСФРЕИ АД

Употреба, ставови и мислења за Информациско Комуникациските технологии во поедини организации во Република Македонија

				ОХРИД
170	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Битола	Фабрика за производство на пиво и безалкох. пијалоци ПИВАРА Битола
171	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Битола	АД фабрика за проивводство на алати Битола
172	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Прилеп	Витаминка
173	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Прилеп	Прилепска Пивара
174	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Штип	Друштво за производство на чевли Баргала
175	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Штип	МК ЗЕН
176	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Струмица	Доо Агро Комерц 92
177	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Струмица	АД за неметали Огражден ад (Огражден, Струмица, АД)
178	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Велес	Друштво за производство и трговија на крзо и крзнени производи "ДИМКО МИТРЕВ" АД увоз-извоз Велес
179	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Велес	Доо Динамо Хит
180	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Куманово	АД Агрокуманово- Куманово
181	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Куманово	АД за земјоделие, индустрија и кооперација, сервис и транспорт увоз- извоз
182	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Тетово	Конфекција ЕТКО- Тетово
183	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Тетово	АД ШИК ЈЕЛАК ТЕТОВО
184	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Гостивар	Гудалат доо
185	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Гостивар	Caseificio Cesarina 2 -Фејзи
186	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Скопје	АД Фабрика за чоколади, вафли и бомбони "ЕВРОПА"
187	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Скопје	АД ОХИС Скопје
188	5.0.Јавен Сектор	Народна Банка	Скопје	Народна банка
189	5.1.Јавен Сектор	Банки	Скопје	Комерцијална Банка АД Скопје
190	5.1.Јавен Сектор	Банки	Скопје	Алфа Банка АД Скопје
191	5.1.Јавен Сектор	Банки	Скопје	РадоБанк АД Скопје
192	5.1.Јавен Сектор	Банки	Битола	Стопанска Банка АД Битола
193	5.1.Јавен Сектор	Банки	Охрид	Охридска Банка АД Охрид
194	5.1.Јавен Сектор	Банки	Скопје	Силекс Банка АД Скопје
195	5.1.Јавен Сектор	Банки	Скопје	Инвест Банка АД Скопје
196	5.1.Јавен Сектор	Банки	Скопје	Извозно- Кредитна Банка
197	5.1.Јавен Сектор	Банки	Скопје	Тутунска Банка АД Скопје
198	5.1.Јавен Сектор	Банки	Тетово	Тетовска Банка АД Тетово
199	5.2.Јавен Сектор	Судови	Скопје	Народен правобранител
200	5.2.Јавен Сектор	Судови	Скопје	Јавно обвинителство
201	5.2.Јавен Сектор	Судови	Скопје	Уставен суд

202	5.2.Јавен Сектор	Судови	Скопје	Врховен суд
203	5.2.Јавен Сектор	Судови	Скопје	Апелационен суд на РМ
204	5.2.Јавен Сектор	Судови	Скопје	Основен суд - Скопје 1
205	5.2.Јавен Сектор	Судови	Скопје	Основен суд - Скопје 2
206	5.2.Јавен Сектор	Судови	Битола	Апелационен суд Битола
207	5.2.Јавен Сектор	Судови	Охрид	Основен суд Охрид
208	5.2.Јавен Сектор	Судови	Тетово	Основен суд Тетово
209	5.2.Јавен Сектор	Судови	Штип	Апелационен суд Штип
210	5.2.Јавен Сектор	Судови	Струмица	Основен суд Струмица
211	5.2.Јавен Сектор	Судови	Куманово	Основен суд Куманово
212	5.2.Јавен Сектор	Судови	Велес	Основен суд Велес
213	5.2.Јавен Сектор	Судови	Прилеп	Основен суд Прилеп
214	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Скопје	Завод за социјални грижи- управа
215	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Скопје	Завод за социјални грижи- управа
216	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Скопје	Завод за социјални грижи- управа
217	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Скопје	Завод за социјални грижи- управа
218	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Скопје	Завод за социјални грижи- управа
219	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Битола	Завод за социјални грижи
220	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Охрид	Завод за социјални грижи
221	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Тетово	Завод за социјални грижи
222	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Куманово	Завод за социјални грижи
223	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Штип	Завод за социјални грижи
224	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Струмица	Завод за социјални грижи
225	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Велес	Завод за социјални грижи
226	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Прилеп	Завод за социјални грижи Прилеп
227	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Гостивар	Завод за социјални грижи
228	5.3.Јавен Сектор	Завод за социјални грижи	Кавадарци	Завод за социјални грижи
229	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Скопје	Биро за вработување на Р. Македонија
230	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Скопје	Биро за вработување на Р. Македонија
231	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Скопје	Биро за вработување на Р. Македонија
232	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Скопје	Биро за вработување- Скопје
233	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Скопје	Биро за вработување- Скопје
234	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Битола	Завод за вработување
235	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Охрид	Биро за вработување
236	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Тетово	Биро за вработување- Тетово
237	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Куманово	

Употреба, ставови и мислења за Информациско Комуникациските технологии во поедини организации во Република Македонија

238	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Штип	Биро за вработување
239	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Струмица	Биро за вработување
240	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Велес	Биро за вработување
241	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Прилеп	Биро за вработување Прилеп
242	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Гостивар	Биро за вработување- Гостивар
243	5.4.Јавен Сектор	Завод за вработување	Кавадарци	Биро за вработување Кавадарци
244	5.5.Јавен Сектор	Царина	Скопје	Царинска Управа- Царинска Политика
245	5.5.Јавен Сектор	Царина	Скопје	Царинска Управа-АОП
246	5.5.Јавен Сектор	Царина	Скопје	Царинска Управа- Контрола и истраги
247	5.5.Јавен Сектор	Царина	Скопје	Царинска Управа- Контрола и истраги
248	5.5.Јавен Сектор	Царина	Куманово	Царинска Управа
249	5.5.Јавен Сектор	Царина	Скопје	Царинска Управа АОП
250	5.5.Јавен Сектор	Царина	Скопје	Царинска испостава Скопје
251	5.5.Јавен Сектор	Царина	Битола	Подружница на царина
252	5.5.Јавен Сектор	Царина	Штип	Царинска Испостава Штип
253	5.5.Јавен Сектор	Царина	Тетово	Царина- Тетово
254	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Скопје	МВР- сектор телекомуникации- КЗ информатика
255	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Скопје	МВР- одделение за лични карти и пасоши
256	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Скопје	МВР- одделение за лични карти и пасоши
257	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Скопје	МВР- одделение за лични карти и пасоши
258	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Скопје	МВР- одделение за лични карти и пасоши
259	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Битола	МВР- одделение за лични карти и пасоши
260	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Охрид	МВР- одделение за лични карти и пасоши
261	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Тетово	МВР- одделение за лични карти и пасоши
262	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Куманово	МВР- одделение за лични карти и пасоши
263	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Штип	МВР- одделение за лични карти и пасоши
264	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Струмица	МВР- одделение за лични карти и пасоши
265	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Велес	МВР- одделение за лични карти и пасоши
266	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Прилеп	МВР- одделение за лични карти и пасоши
267	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Гостивар	МВР- одделение за лични карти и пасоши
268	5.6.Јавен Сектор	МВР- односи со странки	Кавадарци	МВР- одделение за лични карти и пасоши
269	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Скопје	Клинички центар- Компјутерски центар
270	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Скопје	Стоматолошка Клиника - АОП
271	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Скопје	Кардиохирургија - Филип 2
272	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Скопје	Градска Поликлиника Букурешт
273	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Скопје	Поликлиника Јане Сандански

Употреба, ставови и мислења за Информациско Комуникациските технологии во поедини организации во Република Македонија

274	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Скопје	ГА Клиника - Мала Богородица
275	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Скопје	Градска општа болница- Св. Наум Охридски
276	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Битола	Медицински центар Битола-Болница
277	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Штип	Медицински центар Штип-Болница
278	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Тетово	Болница
279	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Велес	Медицински центар- Велес-Болница
280	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Охрид	Болница за кардиоваскуларни заболувања
281	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Куманово	Медицински центар- Куманово
282	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Струмица	Болница
283	5.7.Јавен Сектор	Болници и поликлиники	Прилеп	Медицински центар Прилеп-Болница
284	5.8.Јавен Сектор	Македонски железници	Скопје	Македонски железници
285	5.8.Јавен Сектор	Македонски железници	Скопје	Македонски железници
286	5.8.Јавен Сектор	Македонски железници	Скопје	Македонски железници
287	5.8.Јавен Сектор	Македонски железници	Велес	железничка Станица- Велес
288	5.8.Јавен Сектор	Македонски железници	Куманово	железничка Станица- Куманово
289	5.9.Јавен Сектор	ЈП за Авиони	Скопје	Аеродром Петровец- Скопје Дирекција
290	5.9.Јавен Сектор	ЈП за Авиони	Скопје	ЈПАУ Македонија- Скопје
291	5.9.Јавен Сектор	ЈП за Авиони	Скопје	Информациски системи- дирекција
292	5.9.Јавен Сектор	ЈП за Авиони	Скопје	Царина на аеродром
293	5.9.Јавен Сектор	ЈП за Авиони	Охрид	Аеродром Охрид- сектор за сообраќај
294	5.9.Јавен Сектор	ЈП за Авиони	Охрид	Аеродром Охрид-оперативен центар
295	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Охрид	АД за производство и промет ЖИТО ЛЕБ (ЖИТО ЛЕБ-ОХРИД)
296	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Охрид	Хотел Метропол
297	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Прилеп	Млекара Мики
298	4.6.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Прилеп	Тутунски комбинат Прилеп
299	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Скопје	ПИВАРА Скопје АД
300	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Скопје	ОКИТЕКС АД извоз-увоз
301	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Скопје	ТОПЛИФИКАЦИЈА АД Скопје
302	4.7.Приватен деловен	Фирми за странски Пазар	Скопје	КОМУНА АД Скопје
303	4.7.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Скопје	ВЕРО
304	4.7.Приватен деловен	Фирми за домашен Пазар	Скопје	Златара Рубин
305	4.7.Приватен деловен	Компјутерски компании	Скопје	Анхоч- компјутери

Во продолжеток се дадени табели каде процентуално се изразени фреквенциите на позициите на испитаниците во организационата хиерархија, онака како што тие ги напишале, како и опис на работните задачи кои произлегуваат од оваа позиција.

Табела 2. Позиција на испитаниците во организацијата (институцијата / компанијата) во која работат

	Проценти %
Директор на организацијата, Раководител	19.6
Раководител на секторот	19.2
Советник	10.1
Менаџер	4.2
Систем администратор	3.5
Помошник на раководителот	3.1
Раководител на АОП (информационен систем)	3.1
Градоначелник	3.1
Финансиски директор	3.1
Стручен соработник	2.8
Раководител на ИКТ	2.4
Начелник на одделение	2.4
Шеф на кабинет	2.1
Извршен директор, Топ менаџер	2.1
Продекан	1.4
Сопственик на претпријатие	1.4
Декан	1.4
Професор, наставник	1.4
Информатичар	1.0
Претседател на суд	1.0
Технички директор	1.0
Шеф на царинска испостава	1.0
Комерцијален директор; Министер; Член на Комисија за ИТ; Ректор; Координатор; Претседател на совет; Контролор; Референт; Секретар; Асистент; Претседател на управен одбор; Правник; Судија; Помошник на претседателот на комисијата за ИТ Правобранител; Инжењер; Претседател на комисијата за ИТ; Заменик на јавниот обвинител; Главен проектант	<1.0
Total	100%

Табела 3. *Опис на работните обврски на испитаниците кои произлегуваат од нивното работно место*

	Проценти %
Организација	25.5
Раководење и управување	23.1
Координација на работата	18.2
Контрола на работа	9.1
Контакт со странките и деловните партнери	8.7
Финансии, книговодство	7.7
Воведување и одржување на информациона системи	7.7
Развој на ИКТ	7.3
Водење и управување со проекти	6.6
Правни работи	5.2
Се околу информатиката	5.2
Обврски регулирани со законот	5.2
Стручно советување	4.9
Техничко одржување на компјутерските мрежи	4.2
Планирање на развојот	4.2
Анализа на работата	3.1
Редовно и точно информирање на јавноста	3.1
Работа на донесување на законски акти	2.8
Маркетинг	2.8
Административни работи	2.4
Продажба, комерцијала	1.7
Изработка на национална стратегија	1.4
Кадровска и социјална политика	1.4
Интернет услуги	1.4
Правење на извештаји, статистика	1.4
Научно-образовна дејност	1.0
Комуникација со странство	1.0
Донесување на пресуди; Компјутерско управување со производниот процес; Акаунт менаџмент; Одржување на опремата; Воведување на новитети	<1.0
Total	100%

РЕЗИМЕ НА КЛУЧНИТЕ НАОДИ

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Фиксниот телефон е најчесто користено средство за комуникација и се користи во сите организации, факс и мобилен телефон се користат речиси во сите организации, додека е-маил користат $\frac{3}{4}$ од испрашаните.
  - Е-маил значително помалку се користи во организациите од јавниот сектор каде половина од испрашаните користат е-маил, а половина не користат
- Е-маил, доколку се користи, се користи секојдневно и тоа најчесто интензивно.
  - Најчесто е-маилот се користи за комуникација со деловните партнери, па потоа со колегите.
  - Во локалната власт значително почесто отколку во останатите организации е-маилот се користити за комуникација со јавноста.
  - Во организациите до приватниот бизнис сектор, е-маилот почесто се користи за комуникација со деловните партнери, отколку кај другите испрашани.
- Факс исто така се користи секојдневно, но тогаш кога е потребно.
  - Се користи пред се за комуникација со деловните партнери.
  - Во однос на останатите сектори, локалната власт во поголема мерка го користи факсот како средство за комуникација со јавноста.
  - Организациите од јавниот сектор почесто отколку останатите користат факс за комуникација со колегите.
- Фиксниот телефон се употребува секојдневно и тоа најчесто од споменатите четири средства за комуникација.
  - Се користи за најразновидни потреби, но сепак комуникацијата со деловните партнери е на прво место.
- Мобилниот телефон таму каде што се користи, се користи секојдневно.
  - Испитаниците од приватниот бизнис сектор, значително почесто се користат со мобилниот телефон во однос на останатите.
  - Слично како и кај фиксниот, мобилниот телефон се користи за најразновидни потреби, но комуникацијата со деловните партнери сепак е на прво место.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Две третини од прашаните од организации изјавиле дека имаат стратегија за развој на ИКТ.
  - Во организациите од локалната власт постои помал број на стратегии за развој на ИКТ отколку кај останатите сектори.
  - Неинформираноста по ова прашање најизразена е во рамките на централната власт.

- Од оние фирми кои имаат ИКТ стратегија или планираат да имаат, најголем број од испрашаните учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Во прилог на развојот на ИКТ најчесто спомнати потфати во најголем број на организации се: компјутеризирање на работењето или унапредување на постоечките ресурси, умрежување на компјутерите со кои се располага и воведување на интернет.
  - Сепак во значителен број на прашаните организации, испитаниците не знаеле да кажат што конкретно е направено на полето на унапредување на ИКТ.
  - На нивото на локалната власт една третина од испрашаните се изјасниле дека спровеле обука на вработените, а една петина направиле и план за развој.
- Во минатата година со цел на развој на ИКТ во најголем број организации воведена е, односно напредната е компјутеризацијата, мал број од нив не превзеле ништо, а дури една четвртина од испрашаните не знаеле да кажат што конкретно е направено во споменатиот период.
  - Локалната власт повторно се издвојува каде во поголема мерка е подобрена компјутеризацијата, обучени се кадрите и воведени се информационални центри.
  - Нешто повеќе од четвртина од испрашаните не се запознати со функционирањето на сличните организации во странство.

В - Мислења и ставови за состојбата на ИКТ во Република Македонија

- Мислење кое најчесто преовладува во најголем број организации е дека ИКТ во Македонија е недоволно, односно слабо развиена, но ги има и оние кои сметаат дека е добра, односно дека е во развој.
- Истовремено визијата за развој на ИКТ секторот е во очекувањата од поголеми инвестиции, воведување на ИКТ во секој сектор на организациите, како и во следење на светските трендови во областа на ИКТ.
- Како основни предности кои Македонија ги стекнала од досегашниот развој на ИКТ секторот се наведуваат, подобрата информираност, полесна достапност до информациите, подобра поврзаност со светот, поефикасно работење и полесна комуникација.
  - Сепак нешто повеќе од четвртина од соговорниците не навеле кои се конкретните предности што Македонија ги стекнала од досегашниот ИКТ развој.
- Како привилегии кои ги стекнале самите граѓани на Македонија од досегашниот развој на ИКТ, исто така наведени се подобрата информираност и полесен пристап до информации, побрзата информираност, поефикасното работење и подобрата комуникација.
- Речиси сите испрашани сметаат дека развојот на ИКТ секторот во Македонија може да придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската Унија.
- Речиси сите испрашани сметаат дека ИКТ придонесува во поефикасното, потранспарентното, поодговорното и демократското функционирање на јавните институции.
- Преовладува мислењето дека на Македонија и е потребна стратешка соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM..), но не по секоја цена, односно во зависност од договорот.
  - Третина од испрашаните сметаат дека оваква соработка е потребна по секоја цена.

- Повеќето од организациите не се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања.
  - Очекувано, со работата на Владината комисија за информатички прашања во поголема мерка е се запознати испрашаните од централната власт.
- Многу малку од испрашаните се запознат со тоа колку пари Македонија издвојува за ИКТ развојот.
  - Повторно очекувано, нешто подоба информираност за ова прашање има кај централната власт.
  - Во согласност со недостатокот на информација за буџетот на ИКТ, повеќето испрашани немаат став за тоа дали овој буџет е доволен или сепак треба да се зголеми. Оние што се изјасниле, сметаат дека овој буџет треба да се зголеми.
- Дури $\frac{3}{4}$ од испрашаните не се запознати со работата на МАСИТ, а нешто повеќе од половина не се запознати со концептот на е-Влада.
- Не постои единствено мислење во врска со очекуваниот период кога ќе заживее е-Владата во Македонија. Проценките најчесто се однесуваат на периодот од 4 до 6 години.
- Непто повеќе од $\frac{3}{4}$ од испрашаните не се запознати со е-ЈИЕ Агендата.
  - Во нешто поголема мерка со оваа Агенда е запозната централната власт.
  - Од оние организации кои се запознати со Агендата, најголем број не знаат дали се превземени некои од обврските кои се пропишани со оваа Агенда, додека петина наведуваат дека не се превземени никакви обврски.
- Само петина од испрашаните се запознати со е-Декларацијата.
  - Во поголема мерка со оваа Декларација е запозната централната власт.
  - Од оние организации кои се запознати со Декларацијата, најголем број, слично како и со е-ЈИЕ Агендата, не знаат дали се превземени некои обврски од оваа декларација, додека некои наведуваат дека не е превземено ништо.
- Слично како и со е-Владата, не постои единствено мислење во врска со очекуваниот период кога ќе заживее споменатата Агенда и Декларација во Македонија. Проценките најчесто се однесуваат на периодот од 4 до 6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Речиси сите испрашани секојдневно користат компјутер за дневните деловни активности.
  - Компјутер првенствено се користи за сите работни процеси, за администрација, како и за деловна преписка.
- Во речиси половина од организациите на еден компјутер доаѓаат двајца вработени, а во четвртина од фирмите преку четири вработени.
  - Најрастеретени се компјутерите во рамките на централната власт, а најоптеретени во рамките на приватниот бизнис сектор.
- Во најголем број на случаеви на обука одат само оние вработени на кои им треба обука за користење на компјутери.
- Повеќето од испрашаните и самите посетувале различни курсеви за да се оспособат во користењето на современите технологии.
  - Во помала мерка вакви курсеви посетувале соговорниците од секторот на централната власт.
- Речиси сите соговорници би прифатиле потполно компјутеризирање на работните места.
- Во нешто повеќе од $\frac{3}{4}$ од испрашаните организации компјутерите се умрежени.
  - Меѓутоа во секторот на локалната власт, повеќето од испрашаните се изјасниле дека умреженост не постои.

- Во речиси сите организации постои и компјутерски сервер.
- Најчесто за компјутерските системи во самата организација се грижат вработени специјалисти, но не е мал и бројот на оние кои ги користат услугите на специјализирани фирми од надвор.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најчесто користени програми се програмите за обработка на текст и програми за работа со табели.
- Во потполност лиценциран софтвер се користи во нешто помалку од половина прашани организации, но приближно исто толку се изјасниле и дека користат и лиценциран и нелиценциран софтвер. Дел од прашаните не се запознати со ова прашање.
  - Во рамките на локалната власт во најголема мерка се користат исклучиво нелиценцирани програми, но постои план во блиска иднина овие да се заменат со лиценцирани.
- Освен некои барања за лиценциран софтвер, не се издвои некој друг софтвер кој би требало да се набави.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Само помалку од петина од испрашаните не се приклучени на интернет.
- Најголем број од организациите кои имаат интернет конекција имаат и постојана врска.
  - Меѓутоа во секторот на локалната власт значително се користи и dial up– стандардна конекција и dial up– ISDN.
- Најчест провајдер кај овие испрашани организации е МТ нет, па по него ОН нет кај приватниот бизнис сектор и локалната власт.
- Најголем број на организации кои користат интернет или планираат да користат, сметаат дека цената на интернет услугите е превисока.
- Повеќе од половина од испрашаните организации имаат интернет-страница, третина од нив планира да направи.
- Во повеќето фирми кои имаат интернет-страница истата ја одржува вработен специјалист.
- Интернет-страниците се обновуваат дневно или неколку пати седмично.
- Речиси сите организации кои имаат интернет-страница се изјасниле дека таа е отворена за јавноста и дека примаат пораки на јавната е-маил адреса.
  - Сепак нешто поретко пораки пристигнуваат во организациите од јавниот сектор.
- Помалку од третина од организациите имаат свој интернет поддомен, а исто толку планираат да набават во блиска иднина.
- Од организациите кои имаат свој интернет поддомен или планираат да набават, повеќе од третина сметаат дека цената за користење на поддоменот е превисока, помалку од третина сметаат дека е прифатлива, а останатите неја знаат цената.
- Оние организации кои имаат своја интернет страница најчесто не објавуваат јазни тендери на неа.
  - Од оние кои објавуваат најмногу ги има во централната власт, а во локалната власт најчесто планираат да започнат во блиска иднина, додека во приватниот бизнис сектор немаат ваква намера.
  - Локалната власт во најголема мерка е заинтересирана да започне со објавување на јавни тендери на нивните интернет-страници.

ЦЕНТРАЛНА ВЛАСТ

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

(10 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил, и фиксен телефон; факс и мобилен телефон користат сите освен еден.
- Најчесто се користи фиксен телефон, е-маил, мобилен телефон, и факс.
- Е-маил, фиксен и мобилен телефон се користат секој ден – интензивно и по потреба, факс во главно се користи неколку пати седмично.
- Е-маил во најголема мерка се користи за комуникација со колеги и деловни партнери, понатаму со јавноста и со пријателите и семејството, факс се користи за комуникација со деловни партнери, колеги и со јавноста, фиксен телефон е најуниверзален и се користи речиси рамномерно за комуникација со колеги, деловни партнери, семејството и пријателите и со јавноста. Употребата на мобилниот телефон е многу слична - се користи за комуникација со колеги, семејството и пријателите, со деловни партнери и со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Во повеќето случаи во Министерството за економија постои ИКТ стратегија. Вработените учествуваат во помала или поголема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Министерството за економија во врска со ИКТ развојот, се наведуваат бројни активности: пред се набавка на компјутери, воведување на интернет и отварање на интернет-страница, па понатаму умрежување на компјутерите, отворен е-маил.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Министерството за економија во изминатата година во рамките на ИКТ, најмногу вработени навеле отворање на интернет-страница, понатаму воведување на интернет, умрежување на компјутерите и потоа набавка на компјутери.
- 7 од 10 испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Постои мислење дека ИКТ во Македонија е недоволно развиена, дека има неадекватна примена, но постои и мислење дека е во развој и дека ситуацијата е добра.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: едукација, на примена нова технологија, на подобра информираност, имплементација на ИКТ во секој сектор, следење на светските трендови во ИКТ, повеќе инвестиции, воспоставување на пониски цени на ИКТ услуги и на дефинирање на национална стратегија.

- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, често вработените во Министерството за економија се изјаснуваа дека придобивките се мали. На друга страна оние кои ги гледаат позитивните страни на развојот, наведуваат побрзо и подобро информирање, поефтино и поефикасно работење, подобра односно полесна комуникација.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарейќи на подобрата и побрзата информираност, поефикасното работење, побрзата и подобрата комуникација.
- сите испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), и тоа не по секоја цена според мислењето на повеќето, туку соработката треба да зависи од договорот.
- Само 3 од 10 испрашани се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но би сакале подобро да се информираат.
- 3 од 10 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Еден дел од испитаниците се запознати со работата на МАСИТ, а останатите би сакале да знаат повеќе.
- Изразено подобра е запознатоста со концептот на е-Влада, сите освен еден испрашан знаат за овој концепт.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 6 години.
- 3 од 10 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, од превземаните обврски се наведуваат: учествување во националната стратегија и промоција на ИКТ, финансиска подршка на компаниите, и според тврдењето на еден испитаник „не превзеле ништо“.
- Незначително подобра е запознатоста со е-Декларацијата, а останатите би сакале подобро да се запознаат.
- Од превземаните обврски врз основа на е-Декларацијата се наведуваат: компјутеризација, финансиска подршка на компаниите, и приклучување во системот на е-Влада.
- се очекува активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 1-6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- сите испрашани во Министерството за економија користат компјутер секојдневно (интензивно и по потреба) во секоја работа, во администрацијата, во деловната преписка, понатаму во водењето на проекти, администрирање на системот, во информационите процеси, во координација на работата.
- На еден компјутер во Министерството за економија доаѓа по еден вработен.
- Курсеви посетувале сите вработени како и оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.

- Половина испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви, а останатите го планираат ова во иднина.
- Најкомпјутеризирано одделение е ИКТ центарот, но некои наведуваат и сите подеднакво.
- Сите испитаници освен еден ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Министерството за економија сите компјутери се умрежени, а постои и сервер, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица, но во некои случаеви се користат истовремено и специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

Најмногу се користат програми за обработка на текст, за мултимедијални презентации, програми за е-маил, анти-вирус програми, за работа со табели, за пребарување на интернет, понатаму програми за обработка на слика, специјализирани програми за работа, за интернет комуникација, и аудио-видео програми.

- Дел од софтверот кој се користи во Министерството за економија е лиценциран, дел не е, и еден испитаник не е информан.
- Постои потреба за специјализиран софтвер, понатаму офис програми, па програми како што се quark, corel, photo shop, потребно е усовршување на постоечките софтвери, а ги има и оние кои се задоволни од софтверот кој го имаат.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите компјутери во рамките на Министерството за економија се поврзани на интернет, во повеќето случаеви со постојана врска, при што провајдер е МТ нет.
- Вработените во Министерството за економија мислат дека цената на интернет услугите е висока.
- сите испрашани навеле дека Министерството за економија има интернет-страница, која воглавно ја одржуваат вработени специјалисти, најчесто неколку пати седмично.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, и на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговара секторот за односи со јавноста, задолженото лице во секој сектор, некој од директорите.
- На интернет-страницата на Министерството за економија најчесто се објавуваат јавни тендери.
- Повеќето испитани наведуваат дека Министерството има и сопствен интернет поддомен, и кога е во прашање цената за овие услуги преовладува мислењето дека цената е висока, иако ги има и оние за кои цената е соодветна.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Дали на работа користите - ФАКС

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	9
НЕ	1

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	9
НЕ	1

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	БР	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Министерство за економија	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Министерство за економија	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за економија	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за економија	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%

Министерство за економија		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Министерство за економија	Просек	2.10	3.67	1.90	2.11
	Бр	10	9	10	9
	Стан. девијација	.99	.50	.99	.93
Вкупно	Просек	2.10	3.67	1.90	2.11
	Бр	10	9	10	9
	Стан. девијација	.99	.50	.99	.93

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Министерство за економија
	Министерство за економија
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	2
неколку пати седмично	2
неколку пати месечно	1

Колку често користите - ФАКС

	Министерство за економија
	Министерство за економија
секој ден, интензивно	2
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	3
еднаш седмично	2
неколку пати месечно	1
еднаш месечно и поретко	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за економија
	Министерство за економија
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	5
неколку пати месечно	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за економија
	Министерство за економија
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	4
неколку пати месечно	1
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Министерство за економија
	Министерство за економија
колеги	8
деловни партнери	5
семејство и пријатели	2
со јавноста	4
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Министерство за економија
	Министерство за економија
колеги	4
деловни партнери	5
со јавноста	3
ОДБИВАЊЕ	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за економија
	Министерство за економија
колеги	8
деловни партнери	5
семејство и пријатели	6
со јавноста	6

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за економија
	Министерство за економија
колеги	6
деловни партнери	4
семејство и пријатели	5
со јавноста	3
Не користам	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	8
НЕ, но планираме да направиме	1
Не сум информиран	1

Дали Ви е лично учествување во креирањето на ИКТ стратегијата

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	6
ДА и НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Министерство за економија
	Министерство за економија
воведување на интернет	4
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	6
отварање на интернет-страница	3
умрежување на компјутерите	1
отворен е-маил	1
НЕ ЗНАЕ	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Министерство за економија
	Министерство за економија
воведување на интернет	2
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
отварање на интернет-страница	6
умрежување на компјутерите	2
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Министерство за економија
	Министерство за економија
недоволно, слабо развиена	4
во развој е	1
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	3
добра	2

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Министерство за економија
	Министерство за економија
примена нова технологија	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
голема можност за е-бизнис, е-Влада	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
едукација, усовршување на кадри	2
пониски цени на ИКТ услуги	1
дефинирање на национална стратегија	1
НЕ ЗНАЕ	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Министерство за економија
	Министерство за економија
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
смалување на трошоците, поефтино работење	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	3
придобивките се мали	4
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Министерство за економија
	Министерство за економија
побрзо информирање, правовремено информирање	3
подобра информираност, полесен пристап до информациите	4
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
подобра, полесна комуникација	3
едукација, усовршување на кадри	2
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, во голема мера	10

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, во голема мера	10

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, по секоја цена	4
ДА, во зависност од договорот	6

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	1

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Министерство за економија
	Министерство за економија
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	9
НЕ	1

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Министерство за економија
	Министерство за економија
Треба да се зголеми	3
Немам мислење	7

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	7
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Министерство за економија
	Министерство за економија
1 до 3 години	3
4 до 6 години	6
Немам мислење	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	2

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за економија
	Министерство за економија
не превзеле ништо	1
учествување во националната стратегија и промоција на ИКТ	1
финансиска поддршка на компаниите	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
ОДБИВАЊЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за економија
	Министерство за економија
приклучување во системот на е-Влада	1
компјутеризација, поврзување со центрите за поддршка	1
финансиска поддршка на компаниите	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Министерство за економија
	Министерство за економија
1 до 3 години	2
4 до 6 години	5
Немам мислење	3

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Министерство за економија
	Министерство за економија
Сите процеси	4
Водење на проекти	1
Администрирање на системот	1
Администрација	2
Презентации	1
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	2
Обука	1
Координација на работата	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Министерство за економија
	Министерство за економија
секој ден, интензивно	7
секој ден, по потреба	3

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Министерство за економија
	Министерство за економија
до 1	8

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА, сите вработени	4
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	5
Не сум информиран	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	5
НЕ, но планирам во блиска иднина	4
НЕ	1

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ИТ центарот (информационен сектор)	4
Сите подеднакво	4
НЕ ЗНАЕ	2

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	9
НЕ	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Министерство за економија
	Министерство за економија
Вработени специјалисти	6
Специјализирани фирми	1
И едните и другите	3

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Министерство за економија
	Министерство за економија
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	10
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	9
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di)	10
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	7
Аудио/Видео програми	3
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	10
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	10
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	9
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	4
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	10
Специјализиран софтвер за работа	5

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	3
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	5
Не сум информиран	2

Какво софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Министерство за економија
	Министерство за економија
задоволни сме со софтверот кој го користиме	2
лиценциран софтвер	1
office	2
специјализиран софтвер	2
quark	2
corel	2
photo shop	2
усовршување на постоечкиот софтвер	1
НЕ ЗНАЕ	3

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Министерство за економија
	Министерство за економија
dial up - стандард	1
on line - постојана врска	8
Не сум информиран	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Министерство за економија
	Министерство за економија
МТ нет	9
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Министерство за економија
	Министерство за економија
Висока	7
Соодветна	1
Не ми е позната цената	2

Дали вашата организација има интернет-страница

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Министерство за економија
	Министерство за економија
Вработени специјалисти	7
И едните и другите	3

Колку често се ажурира

	Министерство за економија
	Министерство за економија
секој ден	2
неколку пати седмично	6
еднаш месечно и помалку	1
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	10

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Министерство за економија
	Министерство за економија
Сектор за односи со јавност	3
Задолженото лице за секој сектор	3
Некој од директорите	1
Јас	1
Информатичарот, техничката поддршка	2

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	8
НЕ, но планираме во блиска иднина	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Министерство за економија
	Министерство за економија
ДА	7
Не сум информиран	2
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Министерство за економија
	Министерство за економија
Висока	5
Соодветна	2
ОДБИВАЊЕ	1

МИНИСТЕРСТВО ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ

(10 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил (освен во два случаеви), факс, фиксен и мобилен телефон (освен во еден случај).
- Е-маил, факс и мобилен телефон се користат секој ден најчесто интензивно, фиксен телефон исклучиво секојдневно и тоа интензивно.
- Е-маил е универзален и се користи за комуникација со колеги и деловни партнери па потоа со јавноста, со семејството и пријателите, факс и фиксен телефон најчесто се користат за комуникација со деловни партнери, и со колеги, па потоа со пријателите и семејството и со јавноста, мобилен телефон се користи рамноправно за комуникација со деловни партнери, и со колеги па потоа со семејството и пријателите, и со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- 4 од 10 испрашани навеле дека во Министерството за сообраќај и врски постои ИКТ стратегија и тие често во помала или поголема мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Министерството во врска со ИКТ развојот, речиси половина наведуваат дека не знаат кои се тие достигнувања, додека останатите истакнуваат воведување на интернет, отварање на интернет-страница, умрежување на компјутерите, примена ИКТ, отворен е-маил, фиксен телефон.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Министерството во изминатата година во рамките на ИКТ, се наведува дека ништо не е направено, сепак значителен број испрашани не знаат што е направено, но има и од оние кои наведуваат конкретни активности – воведување на интернет, отварање на интернет-страница, примена ИКТ.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се во помала или поголема мерка запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оценка на состојбата на ИКТ во Македонија повеќето наведуваат дека е недоволно развиена, со неадекватна примена и дека има слаба комуникацијата помеѓу институциите.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: поголема инвестиција во развој на ИКТ, треба да се следат светските трендови во ИКТ, подобра информираност, поефикасно работење, едукација и севкупен општествен развој.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведува имплементација на ИКТ во секој сектор, подобра и полесна комуникација, севкупен општествен развој.

- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарейќи на подобрата и полесната комуникација, побрзо и подобро информирање, заштеда на време, поефтино работење.
- Повеќето се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и дека ќе придонесе за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Повеќе од половина испрашани истакнува дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), и тоа по секоја цена, но има и од оние кои сметаат дека не треба по секоја цена.
- Голем број испрашани се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Само еден од вработените е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, повеќето испрашани би сакале подобро да се информираат.
- Половина испрашани смета дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Третина испрашани се запознати со работата на МАСИТ и половина со концептот на е-Влада.
- При тоа повеќето очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години.
- Половина испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата и од обврските превземени од Агендата се наведуваат имплементација на нови технологии, напори за превемање на обврските, формирање на ИКТ комисија, примена и развој на ИКТ, развој на интернет, е-маил за сите, соработка со други институции
- Половина испрашани се запознати со е-Декларацијата, и од обврските превземени од е-Декларацијата се наведуваат имплементација на нови технологии, напори за превемање на обврските, примена и развој на ИКТ, развој на интернет, е-маил за сите.
- Повеќе од половина испрашани очекува дека активностите врз основа на овие два документи ќе покажат резултат во период од 1-6 години, а останатите немаат мислење.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите вработени во Министерството користат компјутер секојдневно интензивно и до пред се во сите процеси, во администрацијата.
- На еден компјутер во Министерството за економија доаѓа најчесто од 1 до 2 вработени.
- Курсеви посетувале најчесто оние на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Нешто помалку од половина испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Повеќето наведуваат дека се сите одделенија компјутеризирани, а останатите наведуваат сектор за ЕУ интеграција
- Сите испитаници ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Речиси сите испитаници одговориле дека во Министерството компјутерите се умрежени, и во 4 случаеви постои сервер.
- За одржување на компјутерските системи се користат истовремено и вработени специјалисти како и специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најчесто се користат програми за обработка на текст, програми за е-маил, за работа со табели, за пребарување на интернет, анти-вирус програми, програми за мултимедијални презентации, програми за обработка на слика, за веб дизајн, аудио-видео програми, програми за интернет комуникација, и специјализирани програми за работа.
- Во Министерството се користи софтвер со лиценца, но не има и софтвер без лиценца.
- Кога се во прашање потребните програми, се наведува дека е потребен специјализиран софтвер, понатаму office, porton.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испитаници навеле дека компјутерите во рамките на Министерството за сообраќај и врски се поврзани на интернет, најчеста интернет врска е со постојана врска.
- Во повеќето случаи провајдер е МТ нет.
- Повеќето вработени смета дека цената на интернет услуги е висока, а еден испитаник смета дека цената е соодветна.
- Третина испрашани навеле дека Министерството има интернет-страница. Интернет-страницата ја одржуваат и вработени специјалисти и специјализирани фирми најчесто еднаш месечно.
- Сите кои знаат за веб интернет-страницата одговориле дека интернет-страницата е отворена за пошироката јавност, и дека на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговара шефот на ИКТ.
- На интернет-страницата на Министерството не се објавуваат јавни тендери но планираат да започнат наскоро.
- 3 од 10 испрашани навеле дека Министерството има свој интернет домен, а останатите не се информирани за тоа.
- За цената на услугите за интернет поддомен, постои различно мислење - еден испитаник одговорил дека цената е ниска, а други дека е висока, и и едниот и другиот не ја знаат цената.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	8
НЕ	2

Дали на работа користите - ФАКС

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	10

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	10

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	9
НЕ	1

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Министерство за сообраќај и врски	8	2.8%	278	97.2%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Министерство за сообраќај и врски	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за сообраќај и врски	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за сообраќај и врски	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
секој ден, интензивно	7
неколку пати месечно	2
Не користам	1

Колку често користите - ФАКС

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
секој ден, интензивно	6
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	1
неколку пати месечно	1
еднаш месечно и поретко	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
секој ден, интензивно	10

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	1
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
колеги	6
деловни партнери	5
семејство и пријатели	1
со јавноста	2
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
колеги	4
деловни партнери	8
семејство и пријатели	2
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
колеги	7
деловни партнери	8
семејство и пријатели	2
со јавноста	3

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
колеги	6
деловни партнери	6
семејство и пријатели	3
со јавноста	3
Не користам	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	4
НЕ, но планираме да направиме	2
Не сум информиран	3
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	1
воглавно НЕ	2

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ништо	1
воведување на интернет	1
отварање на интернет-страница	1
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
отворен е-маил	1
фиксен телефон, телефонска централа	1
НЕ ЗНАЕ	6

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ништо	2
воведување на интернет	1
отварање на интернет-страница	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	2
НЕ ЗНАЕ	4

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
недоволно, слабо развиена	6
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
слаба комуникација меѓу институциите	1
НЕ ЗНАЕ	2

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	2
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	4
едукација, усовршување на кадри	1
свкупен друштвено-економски развој	1
Не знае	2

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
подобра, полесна комуникација	2
придобивките се мали	1
свкупен друштвено-економски развој	1
НЕ ЗНАЕ	5

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	2
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
смалување на трошоците, поефтино работење	2
подобра, полесна комуникација	3
заштеда на време	2
големи придобивки	1
38	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, во голема мера	8
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	2

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, во голема мера	10

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, по секоја цена	6
ДА, во зависност од договорот	3
НЕ	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3
НЕ	1

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	3

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Треба да се зголеми	5
Немам мислење	4
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3
НЕ	3
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
1 до 3 години	2
4 до 6 години	2
7 до 10 години	3
Немам мислење	3

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
имплементација на нови технологии	1
напори за превемање на обврските	1
формирање на ИКТ комисија	1
примена и развој на ИКТ	1
развој на интернет, е-маил за сите	1
соработка со други институции	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3
НЕ	2

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
имплементација на нови технологии	1
напори за превемање на обврските	1
примена и развој на ИКТ	1
развој на интернет, е-маил за сите	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
1 до 3 години	2
4 до 6 години	4
Немам мислење	4

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	10

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Сите процеси	7
Администрација	1
Информациони процеси	1
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	2

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
до 1	3
1-2	3
повеќе од 4	1

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	4
НЕ	2
Не сум информиран	4

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	4
НЕ, но планирам во блиска иднина	1
НЕ	5

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Сите подеднакво	5
Сектор за ЕУ-интеграција	3
ОДБИВАЊЕ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	10

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	10

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	4
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	5
Не сум информиран	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Вработени специјалисти	4
И едните и другите	4
Ни едните ни другите	2

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	10
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	9
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di)	7
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	5
Аудио/Видео програми	2
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	10
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	3
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	9
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	2
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	8
Специјализиран софтвер за работа	3

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	3
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	2
Не сум информиран	3

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
office	1
специјализиран софтвер	3
norton	1
microsoft	1
НЕ ЗНАЕ	5

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	10

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
dial up - стандард	1
on line - постојана врска	6
Не сум информиран	3

Кoj интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
МТ нет	6
ОДБИВАЊЕ	2
НЕ ЗНАЕ	2

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Висока	5
Соодветна	1
Не ми е позната цената	4

Дали вашата организација има интернет-страница

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	3
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	6
Не сум информиран	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Вработени специјалисти	1
И едните и другите	2

Колку често се ажурира

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
еднаш месечно и помалку	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	3

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	3

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Шефот на ИКТ, ИКТ менаџер	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
НЕ, но планираме во блиска иднина	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
ДА	3
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1
Не сум информиран	5
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Министерство за сообраќај и врски
	Министерство за сообраќај и врски
Висока	1
Соодветна	1
Не ми е позната цената	2
ОДБИВАЊЕ	1

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

(9 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите користат е-маил, факс и мобилен телефон и сите освен еден користат факс.
- Најчесто се користат мобилен телефон, е-маил, фиксен телефон и факс.
- Оние кои користат е-маил, фиксен и мобилен телефон, тоа го прават најчесто секој ден интензивно, факс најчесто се користи секојдневно интензивно, но има и случаи неколку пати седмично.
- Оние кои користат е-маил, факс и мобилен телефон, го користат пред се за комуникација со колеги потоа со деловни партнери, фиксен телефон се користи за комуникација со колеги, деловни партнери, и нешто помалку со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Повеќето испрашани одговориле дека во Министерството за правда постои ИКТ стратегија. Вработените учествуваат во помала или поголема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата, а има и од оние кои не учествуваат воопшто.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Министерството за правда во врска со ИКТ развојот, се наведуваат бројни активности: пред се набавка на компјутери, направен нацрт план, па потоа умрежување на компјутерите, примена ИКТ, набавен софтвер воведен информациски центар, поврзување со некоја друга институција.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Министерството за правда во изминатата година во рамките на ИКТ, се наведуваат набавка на компјутери, примена ИКТ, воведен информациски систем и поврзување со некоја друга институција.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Постои мислење дека ИКТ во Македонија е недоволно развиена, но има и од оние кои мислат дека е во развој и дека е добра
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: повеќе инвестиции во развој на ИКТ, понатаму на побрзо информирање, имплементација на ИКТ во секој сектор, поефикасното работење, подобрата и полесната комуникација, следење на светските трендови во ИКТ, дефинирање на национална стратегија, но потребен е и севкупен општествен развој.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведуваат меѓу останатото побрзо и подобро информирање, подобра односно полесна комуникација, поефикасно работење, како и за

- следење на светските трендови во ИКТ, повеќе инвестиции во развој на ИКТ, а има мислења и дека пригобивките се мали.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарейќи на подобрата и побрзата информираност, подобрата и полесната комуникација, како и за точноста на информациите, поефикасното работење. Двајца испрашани наведуваат дека придобивките на граѓаните се големи.
  - сите испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
  - На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена.
  - Повеќето испрашани се во поголема или помала мерка запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
  - Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но повеќето би сакале подобро да се информираат.
  - 3 од 9 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
  - Мал број испрашани се запознати со работата на МАСИТ, а од останатите една група испрашани би сакале да знаат повеќе.
  - 6 од 9 испрашани се запознати со концептот на е-Влада.
  - При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години.
  - Само 2 од 10 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, и не знаат да одговорат кои од превземаните обврски од Агендата Министерството ги превзело.
  - Запознатоста со е-Декларацијата е изразито послаба, а помеѓу останатите има и од оние кои би сакале подобро да се запознаат.
  - Испитаници не знаат да одговорат кои од превземаните обврски од е-Декларацијата Министерството ги превзело.
  - Според мислењето на еден дел испрашани се очекува активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 4-10 години, а останатите немаат мислење.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите вработени во Министерството за правда користат компјутер секојдневно (интензивно и по потреба) во секоја работа, во анализа, па потоа во водење проекти, во администрацијата, во деловната преписка, во комуникација внатре во организацијата, во координација на работата.
- На еден компјутер во Министерството за економија доаѓа најчесто до 1 вработен.
- Курсеви посетувале сите вработени но најчесто оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Повеќето испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви, а останатите го планираат ова во иднина.

- Navodi се дека се сите одделенија подеднакво компјутеризирани.
- Сите испитаници освен еден ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Министерството за правда речиси сите испрашани одговориле дека компјутерите се умрежени, и дека постои сервер.
- За одржување на компјутерските системи се користат вработени специјалисти во самото Министерството.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, анти-вирус програми, програми за е-маил, понатаму за работа со табели, за пребарување на интернет, програми за обработка на слика, потоа за мултимедијални презентации, специјализирани програми за работа, и на крају аудио-видео програми, и за интернет комуникација.
- Дел од софтверот кој се користи во Министерството за економија е лиценциран, дел не е, и речиси половина испрашани не се информирани.
- Никој од испрашани не знаел да одговори дали постои потреба за набавка на нов софтвер.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите компјутери во рамките на Министерството за правда се поврзани на интернет, најчесто со постојана врска, па потоа dial up ISDN, Сите навеле дека провајдер е МТ нет.
- Речиси половина вработени во Министерството за правда мислат дека цената на интернет услугите е висока, едно мислење дека цената е соодветна и останатите не ја знаат цената.
- Никој од испрашани не навел дали Министерството за правда има интернет-страница. Повеќето истакнуваат дека наскоро ќе направат.
- 3 од 9 испрашани наведуваат дека Министерството има сопствен интернет поддомен, друга третина наведуваат дека планираат да воведат во иднина, а останатите не се информирани
- Според мислењето на повеќето, цената на овие услуги е висока.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	9

Дали на работа користите - ФАКС

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	8
НЕ	1

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	9

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	9

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Министерство за правда	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Министерство за правда	8	2.8%	278	97.2%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за правда	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за правда	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%

Министерство за правда	Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН	
Министерство за правда	Просек	2.11	3.63	2.22	2.00
	Бр	9	8	9	9
	Стан. девијација	.93	1.06	.83	1.00
Вкупно	Просек	2.11	3.63	2.22	2.00
	Бр	9	8	9	9
	Стан. девијација	.93	1.06	.83	1.00

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Министерство за правда
	Министерство за правда
секој ден, интензивно	7
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	1

Колку често користите - ФАКС

	Министерство за правда
	Министерство за правда
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	1
Не користам	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за правда
	Министерство за правда
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за правда
	Министерство за правда
секој ден, интензивно	7
секој ден, по потреба	2

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Министерство за правда
	Министерство за правда
колеги	6
деловни партнери	3

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Министерство за правда
	Министерство за правда
колеги	5
деловни партнери	3
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за правда
	Министерство за правда
колеги	5
деловни партнери	3
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за правда
	Министерство за правда
колеги	8
деловни партнери	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	7
Не сум информиран	2

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Министерство за правда
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	3
ДА и НЕ	2
воглавно НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Министерство за правда
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	4
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
направен нацрт, изготвен план	3
введен информационален центар, систем	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Министерство за правда
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
многу е направено	1
введен информационален центар, систем	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	2
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Министерство за правда
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Министерство за правда
недоволно, слабо развиена	6
во развој е	2
добра	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Министерство за правда
	Министерство за правда
побрзо информирање, правовремено информирање	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	3
дефинирање на национална стратегија	1
песимист сум	1
свкупен друштвено-економски развој	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Министерство за правда
	Министерство за правда
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	2
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
придобивките се мали	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Министерство за правда
	Министерство за правда
побрзо информирање, правовремено информирање	3
подобра информираност, полесен пристап до информациите	5
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	2
големи придобивки	2

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, во голема мера	9

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, во голема мера	9

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, по секоја цена	1
ДА, во зависност од договорот	8

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	6
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Министерство за правда
	Министерство за правда
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	4

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Министерство за правда
	Министерство за правда
Треба да се зголеми	3
Немам мислење	6

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	3

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Министерство за правда
	Министерство за правда
1 до 3 години	3
4 до 6 години	2
7 до 10 години	2
Немам мислење	2

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за правда
	Министерство за правда
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за правда
	Министерство за правда
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Министерство за правда
	Министерство за правда
4 до 6 години	2
7 до 10 години	2
Немам мислење	5

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	9

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Министерство за правда
	Министерство за правда
Сите процеси	4
Водење на проекти	1
Администрација	1
Кореспонденција, деловна преписка	1
комуникација внатре во организацијата	1
Координација на работата	1
Анализа	2
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Министерство за правда
	Министерство за правда
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	4

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Министерство за правда
	Министерство за правда
до 1	6

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА, сите вработени	2
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	7

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	4
НЕ, но планирам во блиска иднина	1
НЕ	4

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Министерство за правда
	Министерство за правда
Сите подеднакво	7
ОДБИВАЊЕ	2

Дали Вие лично би прифатиле целосно комјутеризирање на работењето

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	8
НЕ	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	8
Не сум информиран	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	8

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Министерство за правда
	Министерство за правда
Вработени специјалисти	7
Специјализирани фирми	1
И едните и другите	1

Какви сè софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Министерство за правда
	Министерство за правда
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	9
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	7
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	4
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	6
Аудио/Видео програми	2
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	8
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	2
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	7
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	2
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	9
Специјализиран софтвер за работа	3

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	3
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	1
Не сум информиран	5

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Министерство за правда
	Министерство за правда
НЕ ЗНАЕ	9

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	9

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Министерство за правда
	Министерство за правда
dial up - стандард	1
dial up - ISDN	3
on line - постојана врска	5

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Министерство за правда
	Министерство за правда
МТ нет	9

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Министерство за правда
	Министерство за правда
Висока	4
Соодветна	1
Не ми е позната цената	4

Дали вашата организација има интернет-страница

	Министерство за правда
	Министерство за правда
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	7
Не сум информиран	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Министерство за правда
	Министерство за правда
ДА	3
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	3
Не сум информиран	3

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Министерство за правда
	Министерство за правда
Висока	4
Не ми е позната цената	2

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

(10 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите користат фиксен телефон, е-маил освен во еден случај, повеќето користат факс и мобилен телефон
- Е-маил, факс, фиксен и мобилен телефон почесто се користат секојдневно (интензивно и по потреба).
- Оние кои користат е-маил, фиксен и мобилен телефон ги користат пред се за комуникација со колеги потоа со деловни партнери, и нешто помалку со семејството и пријателите, и со јавноста. Факс се користи за комуникација со деловни партнери и колеги.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- 3 од 10 испрашани навеле дека во Министерството за образование постои ИКТ стратегија, а останатите не се информирани. Вработените учествуваат во помала или поголема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Министерството за правда во врска со ИКТ развојот, се наведуваат бројни активности: пред се примена ИКТ, умрежување на компјутерите, набавка на компјутери, поврзување со некоја друга институција.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Министерството за правда во изминатата година во рамките на ИКТ, најчесто се наведува набавка на компјутери, па потоа примена ИКТ, и усовршување на постојното.
- Помалку од половина испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оценка на состојбата на ИКТ во Македонија на една страна се оние кои истакнуваат дека е во развој, односно дека се задоволни со состојбата, а на друга страна се оние кои истакнуваат дека е недоволно развиена, дека недостасува инвестиција и дека треба повеќе да се вложува.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: примена нова технологија, имплементација на ИКТ во секој сектор, повеќе инвестиции во развој на ИКТ, дефинирање на национална стратегија.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведува дека цела комуникација треба да биде електронска, понатаму побрзо и подобро информирање, а има мислења и дека пригобивките се мали.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарјеќи на побрзи и поквалитетни услуги, подобрата и побрзата информираност, поефикасното работење. Сите испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе

- придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, и повеќето се сложуваат дека ќе придонесе и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Повеќето истакнуваат дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена.
  - 3 од 10 испрашани се во поголема или помала мерка запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
  - Повеќето вработени не се запознати со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но би сакале подобро да се информираат.
  - 2 од 10 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
  - Мал број испрашани се запознати со работата на МАСИТ, а од останатите една група испрашани би сакале да знаат повеќе.
  - Само еден испитаник не е запознат со концептот на е-Влада.
  - При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години.
  - Само 3 од 10 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, а од превземаните обврски од Агендата, Министерството учествува во националната стратегија и промоција на ИКТ, и во давање поддршка за развој на ИКТ.
  - Запознатоста со е-Декларацијата е исто така послаба, а помеѓу останатите има и од оние кои би сакале подобро да се запознаат.
  - Од превземаните обврски од е-Декларацијата, Министерството учествува во националната стратегија и промоција на ИКТ, и давање поддршка за развој на ИКТ.
  - Според мислењето на еден дел испрашани се очекува активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 4-6 години, а останатите немаат мислење.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите вработени во Министерството за образование користат компјутер секојдневно (интензивно и по потреба) во секоја работа, во деловната преписка, во комуникација внатре во организацијата, во администрацијата и за изработка на презентацијата.
- На еден компјутер во Министерството за образование доаѓа најчесто од 1-2 вработени.
- Курсеви посетувале сите вработени, но најчесто оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Повеќето испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви, а останатите го планираат ова во иднина.
- Најкомпјутеризиран е ИКТ центарот, па понатаму дирекција за информатичка технологија, книговодство, АОП.
- Сите испитаници ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Министерството за образование речиси сите испрашани одговориле дека компјутерите се умрежени, и дека постои сервер.

- За одржување на компјутерските системи се користат во иста мерка и вработени специјалисти во самото Министерство и специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Речиси подеднакво се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за мултимедијални презентации, за обработка на слика, audio- video програми, програми за е-маил, за веб дизајн, понатаму за пребарување на интернет, анти-вирус програми, специјализирани програми за работа, и потоа за интернет комуникација
- Најчесто софтвер кои се користи во Министерството за образование е комбиниран и со лиценца и без.
- Постои потреба за набавка на нов софтвер и до најмногу oracle и delphi, понатаму office, sql сервер, makro media студио, ms visual.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите компјутери во рамките на Министерството се поврзани на интернет, најчесто со постојана врска, и провајдер е најчесто МТ нет.
- Повеќето вработени во Министерството за образование мислат дека цената на интернет услугите е висока, едно мислење дека цената е соодветна.
- Сите освен еден навеле дека Министерството има интернет-страница, која ја одржуваат вработени specijalisti, најчесто еднаш седмично.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои не знаат кој одговара, затоа што 4 испрашани обија да одговорат на тоа прашање и 4 не го знаат одговорот.
- Никој од испрашани не навел дали се на интернет-страницата на организацијата објавуваат јавни тендери, повеќето не се информирани за тоа.
- 3 од 10 испрашани наведуваат дека Министерството има сопствен интернет поддомен, мислењата се различни во врска со цената, повеќето не се информирани.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	9
НЕ	1

Дали на работа користите - ФАКС

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	8
НЕ	2

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	10

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	7
НЕ	3

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Министерство за образование	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Министерство за образование	8	2.8%	278	97.2%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за образование	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за образование	7	2.4%	279	97.6%	286	100.0%

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Министерство за образование
	Министерство за образование
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	3
еднаш седмично	1
неколку пати месечно	1
Не користам	1

Колку често користите - ФАКС

	Министерство за образование
	Министерство за образование
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	5
неколку пати седмично	1
неколку пати месечно	1
Не користам	2

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за образование
	Министерство за образование
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	3
неколку пати месечно	1
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за образование
	Министерство за образование
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	2
еднаш седмично	1
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	3

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Министерство за образование
	Министерство за образование
колеги	6
деловни партнери	5
семејство и пријатели	1
со јавноста	1
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Министерство за образование
	Министерство за образование
колеги	2
деловни партнери	7
Не користам	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за образование
	Министерство за образование
колеги	6
деловни партнери	6
семејство и пријатели	1
со јавноста	2

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за образование
	Министерство за образование
колеги	4
деловни партнери	3
семејство и пријатели	2
со јавноста	1
Не користам	3

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	3
Не сум информиран	6
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
ДА и НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Министерство за образование
	Министерство за образование
воведување на интернет	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
умрежување на компјутерите	2
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	3
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
НЕ ЗНАЕ	4

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Министерство за образование
	Министерство за образование
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	4
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
усовршување на постоечките	1
НЕ ЗНАЕ	4

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
ОДБИВАЊЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Министерство за образование
	Министерство за образование
недоволно, слабо развиена	2
во развој е	3
задоволен сум	1
недостаток на инвестиции	2
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	1
НЕ ЗНАЕ	2

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Министерство за образование
	Министерство за образование
примена нова технологија	2
имплементација на ИКТ во секој сектор	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	2
целата комуникација е (треба да биде) електронска	2
дефинирање на национална стратегија	1
НЕ ЗНАЕ	3

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Министерство за образование
	Министерство за образование
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
целата комуникација е (треба да биде) електронска	5
придобивките се мали	1
НЕ ЗНАЕ	3

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Министерство за образование
	Министерство за образование
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	4
НЕ ЗНАЕ	4

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, во голема мера	10

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, во голема мера	7
ДА, делумно	2
НЕ, тоа зависи од вработените	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, по секоја цена	3
ДА, во зависност од договорот	6
Немам мислење	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	2

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	3

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Министерство за образование
	Министерство за образование
Треба да се зголеми	2
Немам мислење	8

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	3

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, во голема мера	7
ДА, делумно	2
НЕ	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Министерство за образование
	Министерство за образование
4 до 6 години	5
7 до 10 години	4
Немам мислење	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	2

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за образование
	Министерство за образование
даваме поддршка за развој на ИКТ	1
учествување во националната стратегија и промоција на ИКТ	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за образование
	Министерство за образование
даваме поддршка за развој на ИКТ	1
учествување во националната стратегија и промоција на ИКТ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Министерство за образование
	Министерство за образование
4 до 6 години	4
Немам мислење	6

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	10

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Министерство за образование
	Министерство за образование
Сите процеси	2
Администрација	2
Презентации	1
Информациони процеси	2
Кореспонденција, деловна преписка	3
комуникација внатре во организацијата	3
Програмирање	1
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Министерство за образование
	Министерство за образование
секој ден, интензивно	9
секој ден, по потреба	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Министерство за образование
	Министерство за образование
1-2	7
2-4	1

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА, сите вработени	3
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	7

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	9
НЕ	1

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ИТ центарот (информационен сектор)	6
Дирекција за информатичка технологија	1
Книговодство	1
АОП	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	10

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	9
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	9

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Министерство за образование
	Министерство за образование
Вработени специјалисти	5
И едните и другите	5

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Министерство за образование
	Министерство за образование
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	10
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	10
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	9
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	9
Аудио/Видео програми	9
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	9
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	9
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	9
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	7
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	9
Специјализиран софтвер за работа	9
Останати	5

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	1
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	7
Не сум информиран	2

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Министерство за образование
	Министерство за образование
office	2
sql сервер	2
oracle	4
delphi	4
се што не е лиценцирано	1
макро media студио	2
програми за мултимедијална презентација	1
ms visual	2
НЕ ЗНАЕ	3

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	10

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Министерство за образование
	Министерство за образование
dial up - ISDN	1
on line - постојана врска	7
on line - ISDN	1
Не сум информиран	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Министерство за образование
МТ нет	7
Марнет	1
ОДБИВАЊЕ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Министерство за образование
Висока	8
Соодветна	1
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Министерство за образование
ДА	9
ОДБИВАЊЕ	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Министерство за образование
Вработени специјалисти	9

Колку често се ажурира

	Министерство за образование
секој ден	1
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	5
еднаш месечно и помалку	1
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Министерство за образование
ДА	9

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Министерство за образование
ДА	8
Не сум информиран	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Министерство за образование
ОДБИВАЊЕ	4
НЕ ЗНАЕ	4

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Министерство за образование
	Министерство за образование
НЕ, но планираме во блиска иднина	2
НЕ и не намераваме	1
Не сум информиран	6

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Министерство за образование
	Министерство за образование
ДА	7
Не сум информиран	3

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Министерство за образование
	Министерство за образование
Висока	2
Соодветна	1
Не ми е позната цената	4

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

(10 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место 4 од 10 испрашани користат е-маил, повеќето користат факс, сите користат фиксен телефон и мобилен телефон сите освен еден испрашани.
- Оние кои користат е-маил и факс, тоа го прават најчесто секој ден интензивно но и по потреба, фиксен и мобилен телефон се користат секојдневно и тоа воглавно интензивно.
- Најчесто се користат мобилен телефон, па фиксен, факс и е-маил.
- Оние кои користат е-маил, го користат само за комуникација со деловни партнери, факс и фиксен телефон се користат за комуникација со деловни партнери, колеги и со јавноста, и мобилен телефон е најуниверзален и се користи за комуникација со деловни партнери, семејството и пријателите, колеги и со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Половина испрашани одговориле дека во Министерството за здравство постои ИКТ стратегија, а останатите изразиле желба тоа да го направат. Вработените учествуваат во помала или поголема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата, а има и од оние кои не учествуваат воопшто.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Министерството за здравство во врска со ИКТ развојот, се наведуваат бројни активности: пред се обука на вработени кадри, набавка на компјутери, отварање на интернет-страница, понатаму умрежување на компјутерите, набавен софтвер и нацрт план.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Министерството за здравство во изминатата година во рамките на ИКТ, се наведуваат набавка на компјутери, обука на вработени, умрежување на компјутерите и значителен дел испрашани не знае да одговори на ова прашање.
- 7 од 10 испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Преовладува мислење дека ИКТ во Македонија е недоволно развиена, но има и од оние кои мислат дека е во развој.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: повеќе инвестиции во развој на ИКТ, имплементација на ИКТ во секој сектор, следење на светските трендови во ИКТ, едукација, но потребен е и севкупен општествен развој.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведуваат меѓу останатото побрзо и подобро информирање, подобра односно полесна комуникација дефинирање на национална стратегија, севкупен општествено економски развој.

- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарейќи на подобрата и побрзата информираност, поефикасното работење, заштеда на време, и едукација на кадри.
- Сите испрашани освен еден се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), и тоа по секоја цена според мислењето на повеќето.
- Половина испрашани се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но би сакале подобро да се информираат.
- 3 од 10 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Мал број испрашани се запознати со работата на МАСИТ, а останатите би сакале да знаат повеќе.
- Исто е кога е во прашање запознатоста со концептот на е-Влада.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години.
- 2 од 10 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, од превземаните обврски се наведува соработка со други институции, и според тврдењето на еден испрашани не превзеле ништо.
- Запознатост со е-Декларацијата е уште послаба, а останатите би сакале подобро да се запознаат.
- Од превземаните обврски врз основа на е-Декларацијата се наведува компјутеризација.
- Се очекува активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 1-10 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Повеќето вработени во Министерството за здравство користат компјутер секојдневно (интензивно и по потреба) во секоја работа, во администрацијата, во книговодство.
- На еден компјутер во Министерството за здравство доаѓа најчесто 2-4 вработени.
- Курсеви посетувале сите вработени но најчесто оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Повеќето испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви, а останатите го планираат ова во иднина.
- Најкомпјутеризирано одделение е бирото за лекови, потоа сектор за евро интеграција, финансиски сектор, но има и од оние кои наведуваат сите подеднакво.
- Сите испитаници ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Министерството за здравство нешто помалку од половина испрашани одговориле дека компјутерите се умрежени, исто толку од нив навеле дека тоа планираат да го направат наскоро.

- Во случајот за умрежени компјутери, 3 од 4 испрашани наведуваат дека постои и сервер, при што за одржување на компјутерските системи користат специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, специјализирани програми за работа, програми за веб дизајн, за пребарување на интернет, па потоа за мултимедијални презентации, програми за е-маил, анти-вирус програми, за пребарување на интернет, за интернет комуникација.
- Дел од софтверот кој се користи во Министерството за здравство е лиценциран, дел не е, и еден испитаник не е информиран.
- Постои потреба за специјализиран софтвер, понатаму office, internet explorer, или како што испитаниците навеле „не зависи од нив набавката на нов софтвер“.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- 4 од 10 испрашани навеле дека компјутерите во рамките на Министерството за здравство се поврзани на интернет, поврзани се со постојана врска, останатите не се информирани. Провајдери се МТ нет, и Он нет во по еден случај.
- Вработените во Министерството за здравство мислат дека цената на интернет услугите е висока.
- Само 2 од 10 испрашани навеле дека Министерството за здравство има интернет-страница, која ја одржуваат специјализирани фирми во еден случај, вториот испитаник не е известен, и не знаат да одговорот со која динамика се одржува.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, и на јавниот е-маил не стигнуваат пораки.
- Двајца испрашани кои навеле дека Министерството има своја интернет-страница, не се информирани за тоа дали на интернет-страницата објавуваат јавни тендери.
- Половина испрашани наведува дека Министерството нема сопствен интернет поддомен, иако повеќето од нив планираат да го воведат наскоро, и кога е во прашање цената за овие услуги преовладува мислењето дека цената е висока.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	4
НЕ	6

Дали на работа користите - ФАКС

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	7
НЕ	3

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	10

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	9
НЕ	1

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Министерство за здравство	4	1.4%	282	98.6%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Министерство за здравство	7	2.4%	279	97.6%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за здравство	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Министерство за здравство	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%

Министерство за здравство		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Министерство за здравство	Просек	3.50	3.00	1.70	1.44
	Бр	4	7	10	9
	Стан. девијација	1.00	.58	.67	.73
Вкупно	Просек	3.50	3.00	1.70	1.44
	Бр	4	7	10	9
	Стан. девијација	1.00	.58	.67	.73

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	2
неколку пати седмично	1
Не користам	6

Колку често користите - ФАКС

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	2
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	1
Не користам	3

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	2

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
секој ден, интензивно	6
секој ден, по потреба	3
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
деловни партнери	4
Не користам	6

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
колеги	2
деловни партнери	5
со јавноста	1
Не користам	3

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
колеги	4
деловни партнери	6
со јавноста	2

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
колеги	2
деловни партнери	4
семејство и пријатели	3
со јавноста	1
Не користам	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	5
НЕ, но планираме да направиме	4
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	2
воглавно НЕ	1
НЕ, воопшто	2

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ништо	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	2
отварање на интернет-страница	1
Обука на вработени кадри	4
умрежување на компјутерите	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
направен нацрт, изготвен план	1
ангажирани стручни лица за развој	1
НЕ ЗНАЕ	2

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ништо	2
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
Обука на вработени кадри	2
умрежување на компјутерите	1
НЕ ЗНАЕ	6

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
недоволно, слабо развиена	5
во развој е	3
лоша	1
НЕ ЗНАЕ	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	2
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
едукација, усовршување на кадри	1
песимист сум	1
свкупен друштвено-економски развој	1
НЕ ЗНАЕ	3

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
подобра, полесна комуникација	1
дефинирање на национална стратегија	1
придобивките се мали	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
оптимист сум	1
свкупен друштвено-економски развој	1
НЕ ЗНАЕ	3

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
побрзо информирање, правовремено информирање	3
подобра информираност, полесен пристап до информациите	4
точност на информациите, сигурност на информациите	3
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
заштеда на време	1
едукација, усовршување на кадри	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, во голема мера	9
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, во голема мера	9
НЕ, тоа зависи од вработените	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, по секоја цена	8
ДА, во зависност од договорот	2

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	10

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Треба да се зголеми	3
Немам мислење	7

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	1

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	7

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
1 до 3 години	4
4 до 6 години	3
7 до 10 години	1
Немам мислење	2

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
не превзеле ништо	1
соработка со други институции	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, во голема мера	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
компјутеризација, поврзување со центрите за поддршка	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
1 до 3 години	1
4 до 6 години	2
7 до 10 години	1
Немам мислење	6

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	7
НЕ	3

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Сите процеси	2
Книговодство, финансии	1
Администрација	3
Кореспонденција, деловна преписка	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
секој ден, интензивно	2
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
до 1	2
2-4	5
повеќе од 4	2

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА, сите вработени	2
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	6
НЕ	1
Не сум информиран	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	7
НЕ, но планирам во блиска иднина	1
НЕ	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Сите подеднакво	1
Финансиски сектор	1
Биро за лекови	4
Сектор за ЕУ-интеграција	2
ОДБИВАЊЕ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	10

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	4
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	4
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	3
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Специјализирани фирми	8
Ни едните ни другите	1
Не сум информиран	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	8
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	5
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	1
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	1
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	2
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	2
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	1
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	1
Специјализиран софтвер за работа	5
Не сум информиран	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	2
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	3
Не сум информиран	4

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
office	1
специјализиран софтвер	4
не зависи од нас	2
internet explorer	1
НЕ ЗНАЕ	4

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	4
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	4
Не сум информиран	2

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
on line - постојана врска	2
Не сум информиран	2

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
МТ нет	1
Он нет	1
ОДБИВАЊЕ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Висока	6
Соодветна	1
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	5
Не сум информиран	3

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Специјализирани фирми	1
Не сум информиран	1

Колку често се ажурира

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Не сум информиран	2

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
ДА	2

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
НЕ	1
Не сум информиран	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Не сум информиран	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	4
НЕ и немаме намера	1
Не сум информиран	5

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Министерство за здравство
	Министерство за здравство
Висока	3
Не ми е позната цената	1

АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРО ИНТЕГРАЦИЈА

(5 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил, факс и фиксен телефон, а само еден испитаник не користи и мобилен телефон.
- Најчесто се користи е-маил, понатаму факс, мобилен телефон, па фиксен телефон.
- Е-маил, фиксен и мобилен телефон се користи секојдневно и тоа интензивно, додека интензитетот на користење на факс е нешто послабо изразен.
- Е-маил и факс во најголема мерка се користат за комуникација со деловни партнери, фиксен телефон се користи рамноправно за комуникација со деловните партнери и семејството односно пријателите, додека мобилен телефон е најуниверзален и се користи како за комуникација со деловни партнери, пријателите односно семејството, така и со колеги.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Знаењето за ова прашање не е уедначено помеѓу испитаниците (според мислењето на едни Агенцијата има ИКТ стратегија, според мислењето на други нема) што може да се интерпретира како:
  - Различно сваќање на поимот ИКТ стратегија
  - Непостоење на јасна стратегија
  - Постоење на стратегија, но отсуство на соодветна комуникација помеѓу вработените по ова прашање
  - Отсуство на потреба сите вработени да бидат еднакво запознати со ова прашање
- Повеќето испрашани наведуваат дека во помала или поголема мерка се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ИКТ во Македонија се сметаат за недоволно развиени, но со тенденција на развој, при што како главен проблем се издвојува недостаток на инвестиции.
- Во согласност со претходно наведеното, визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: очекување на поголем број на инвестиции и широка употреба на компјутери
- Единствено конкретно мислење во врска со достигнувањата на Македонија поврзани со досегашниот развој на ИКТ е дека е остварена подобра односно полесна комуникација.
- Мислењата полесно се изнесуваат кога се во прашање придобивките на граѓаните и како такви изнесени се пред се поефикасно работење, подобра и полесна комуникација, а следствено и подобра информираност и заштеда на време.

- Сите испитаници едногласни се во ставот дека развојот на ИКТ секторот во значителна мерка ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Еногласност се гледа и во ставот дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- 3 од 5 испрашани сметаат дека се одлично запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, 1 делумно, додека 1 испитаник смета дека не е запознат со ова прашање но изразува желба подобро да се информира.
- Иако сите испрашани не се запознати со количината на пари кои Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, понагласено е мислењето дека овој буџет би требало да се зголеми, но без предлог за конкретен износ.
- Запознатоста со работата на МАСИТ е нешто послаба отколку кога е во прашање работата на Владината комисија за информатички прашања, додека запознатоста со концептот на е-Влада се чини најголема.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 3 односно 6 години.
- Запознатоста со е-ЈИЕ Агендата исто така е умерена, при што нема податоци за тоа дали и самата Агенција превзела некои од обврските во врска со оваа Агенда.
- Многу слична слика се добива и кога станува збор за е-Декларацијата. Запознатоста со неа е незначителна, а единствена наведена конкретна обврска превземена од страна на самата Агенција во врска со оваа Декларација е формирање на ИКТ комисија.
- Слично како и за е-Владата, и за е-Декларацијата и за е-ЈИЕ Агендата се смета дека ќе покажат резултат во период од следните 3 до 6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испрашани користат компјутер секојдневно и тоа интензивно, пред се за административни работи и деловни преписки.
- На еден компјутер во Агенцијата доаѓа помалку од еден вработен.
- Еден број вработени посетуваат курсеви за унапредување на користењето на современите технологии.
- 3 од 5 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Како најкомпјутеризирано одделение на Агенцијата се наведува Секторот за европска интеграција и Секторот за информирање на јавноста.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Агенцијата сите компјутери се умрежени, а постои и сервер, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за мултимедијални презентации, за е-маил, па анти-вирус програми, а во нешто помала мерка и програми за обработка на слика.
- При тоа, дел од софтверот е лиценциран, додека дел не е.
- Постои потреба за набавка на софтвер за антивирусна заштита и документ менаџер

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутери во рамките на Агенцијата се поврзани на интернет со постојана врска, при што провајдер е Марнет.
- Според мислењето на оние кои ја знаат цената на интернет (3 од 5), оваа цена е висока.
- Агенцијата поседува и интернет-страницата (www.sei.gov.mk) која секојдневно односно неколку пати седмично ја одржуваат вработени специјалисти.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат секретарот или техничката служба.
- Доколку на интернет-страницата на Агенцијата се објавуваат јавни тендери, со тоа се запознати само најупатените.
- Агенцијата има и сопствен интернет поддомен (.gov.mk), но на вработените не им е позната цената на неговото користење.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРО ИНТЕГРАЦИЈА

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Дали на работа користите - ФАКС

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	4
НЕ	1

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Агенција за ЕИ	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Агенција за ЕИ	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Агенција за ЕИ	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Агенција за ЕИ	4	1.4%	282	98.6%	286	100.0%

Агенција за ЕИ		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Агенција за ЕИ	Просек	2.20	2.40	2.60	2.50
	Бр	5	5	5	4
	Стан. девијација	1.30	1.34	.89	1.29
Вкупно	Просек	2.20	2.40	2.60	2.50
	Бр	5	5	5	4
	Стан. девијација	1.30	1.34	.89	1.29

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	1

Колку често користите - ФАКС

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	1
еднаш седмично	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
секој ден, интензивно	5

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
секој ден, интензивно	4
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
колеги	2
деловни партнери	5
семејство и пријатели	2
со јавноста	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
деловни партнери	5
со јавноста	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
колеги	1
деловни партнери	4
семејство и пријатели	4
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
колеги	3
деловни партнери	3
семејство и пријатели	3
Не користам	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	2
НЕ, но планираме да направиме	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, делумно	1
ДА и НЕ	1
воглавно НЕ	1
НЕ, воопшто	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	2
малку направено	1
НЕ ЗНАЕ	2

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
НЕ ЗНАЕ	4

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
недоволно, слабо развиена	1
во развој е	2
недостаток на инвестиции	1
НЕ ЗНАЕ	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	5

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
подобра, полесна комуникација	1
придобивките се мали	1
НЕ ЗНАЕ	3

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
подобра, полесна комуникација	2
заштеда на време	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во голема мера	5

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во голема мера	5

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во зависност од договорот	5

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1
НЕ	2

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Треба да се зголеми	3
Немам мислење	2

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	2

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
1 до 3 години	3
4 до 6 години	2

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2

c16

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
примена и развој на ИКТ	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
формирање на ИКТ комисија	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
1 до 3 години	1
4 до 6 години	1
Немам мислење	3

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Сите процеси	1
Администрација	3
Кореспонденција, деловна преписка	3
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
секој ден, интензивно	5

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА, сите вработени	2
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	1
Не сум информиран	2

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	3
НЕ	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Информирање на јавноста	1
Сектор за ЕУ-интеграција	2
ОДБИВАЊЕ	2

Дали Вие лично би прифатиле целосно комјутеризирање на работењето

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Вработени специјалисти	5

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	5
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	5
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	4
Аудио/Видео програми	1
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	5
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	3
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	5
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	1
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	5
Специјализиран софтвер за работа	2
Останати	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	3
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	2

Какво софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
специјализиран софтвер	1
софтвер за антивирусна заштита	1
документ менаџер	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
on line - постојана врска	5

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Марнет	3
ОДБИВАЊЕ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Висока	3
Не ми е позната цената	2

Дали вашата организација има интернет-страница

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Вработени специјалисти	4
И едните и другите	1

Колку често се ажурира

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
секој ден	2
неколку пати седмично	3

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	5

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	4
Не сум информиран	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Сектор за односи со јавност	1
Секретар	1
Информатичарот, техничката поддршка	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	2
НЕ, но планираме во блиска иднина	2
Не сум информиран	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
ДА	2
Не сум информиран	3

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Агенција за ЕИ
	Агенција за ЕИ
Не ми е позната цената	2

КОМИСИЈА ЗА ИНФОРМАТИЧКИ ТЕХНОЛОГИИ

(5 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил, фиксен и мобилен телефон, и во 3 од 5 испрашани во овој сектор не користат факс.
- Најчесто се користи е-маил, фиксен телефон, мобилен телефон, и факс.
- Е-маил се користи секојдневно и тоа интензивно; фиксен телефон и мобилен се користат секојдневно интензивно и по потреба, додека интензитетот на користење на факс е значително послабо изразен.
- Е-маил се користи подеднакво за комуникација со колеги и деловни партнери, факс исклучиво за комуникација со деловни партнери; фиксен телефон подеднакво со колеги, деловни партнери и пријателите и семејството; додека мобилен телефон се користи за комуникација со истите категории но нешто поразличен распоред на зачестеноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Во 4 од 5 испрашани случаи, се наведува дека во организацијата постои ИКТ стратегија, додека во еден случај тоа да го направат.
- Вработените во голема мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата во организацијата.
- Меѓу различните достигнувања во врска со ИКТ развојот, наведени се: изработка на план, набавка на компјутери, умрежување на компјутерите, примена ИКТ и воведување на информациона систем.
- Кога се во прашање минатогодишните активности врзани за ИКТ развој, изнесено е дека е усовршено постоечкото и дека е направен план.
- Вработените се во поголема или помала мерка запознати со ИКТ во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ИКТ во Македонија се гледаат пред се како недоволно развиени, со неадекватна примена, се наведува и слаба комуникација помеѓу институциите, а се сретнува и мислење со кое се изразува задоволство со постојната состојба.
- Во рамките на идниот развој во областа на ИКТ, вработените сметаат дека треба да се дефинира национална стратегија, треба да се применат нови технологии, да се имплементира ИКТ во секој сектор, да се обезбедат повеќе инвестиции, да се усовршуваат кадри и да се овозможи полесна комуникација со светот.
- Забележани се различни мислењата во врска со достигнувањата на Македонија поврзани со досегашниот развој на ИКТ. Меѓу другото се наведува дека е остварена полесна комуникација со светот, поефтино и поефикасно се работи, севкупен општествен развој.

- Самите граѓани имаат користи пред се низ поефикасно работење и заштеда на време, побрзо и подобро информирање, подобра и полесна комуникација, а следствено и подобра информираност и низ едукација.
- Сите испитаници освен еден се сложуваат дека развој на ИКТ секторот во значителна мерка ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница; едногласни се во подржувањето на ставот дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Уочена е поделеност во врска со ставот дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- сите испрашани се оќекивано, одлично запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања .
- 3 од 5 испрашани имаат информација количеството пари кои Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, а останатите би сакале да дознаат нешто повеќе за тоа. Нагласено е мислењето дека овој буџет би требало да се зголеми.
- Со работата на МАСИТ и концептот на е-Влада се запознати сите испрашани и тоа најчесто во голема мера.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 односно 10 години, значи нема уедначен став.
- Запознатоста со е-ЈИЕ Агендата исто така е голема, а еден испитаник не сака да дознае повеќе за ова. Од обврските кои самата Комисија ги превзела во врска со оваа Агенда, наведуваат давање подршка за развој на ИКТ, формирање на ИКТ комисија, приклучување во систем е-Влада.
- Многу слична слика се добива и кога станува збор за е-Декларацијата. Сите испрашани се запознати со декларацијата, а од обврските превземени од страна на самата Комисија во врска со оваа Декларација се наведуваат: формирање на ИКТ комисија, учествување во националната стратегија и промоција на ИКТ, приклучување во системот на е-Влада и финансиска подршка на компаниите.
- Слично како и за е-Владата и за е-Декларацијата и за е-ЈИЕ Агендата се смета дека ќе покажат резултат во период од следните 1 до 10 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испрашани користат компјутер секојдневно и тоа интензивно, пред се за административни работи и комуникации внатре во организацијата, понатаму во сите процеси, за работа во бази на податоци, за водење на проект, за Презентации, за деловна преписка.
- На еден компјутер во Агенцијата доаѓа помалку од еден вработен.
- Голем број вработени посетуваат курсеви за унапредување на користењето на современите технологии.
- Сите испитаници и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Како најкомпјутеризирано одделение не се издвојува ниедно, туку се наведуваат дека се сите подеднакво компјутеризирани, и во 3 случаеви не добивме информација за ова.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- 3 од 5 испрашани наведуваат дека компјутерите во Комисијата се умрежени, и дека имаат сервер, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица и се ангажираат специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за мултимедијални презентации, програми за обработка на слика, за аудио-видео програми, за е-маил, за пребарување на интернет, па анти-вирус програми, и програми за веб дизајн како и за интернет комуникација.
- При тоа, сите програми кои се користат во работата се лиценцирани.
- 2 од 5 наведуваат дека немаат потреба за набавки на програми, во 2 случаи не знаат, и еден испитаник наведува „shane point“.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутери во рамките на Комисијата се поврзани на интернет во повеќето случаи со постојана врска, при што провајдер е МТ нет и во еден случај Он нет .
- Сите се сложуваат дека цената на Интернет е висока.
- Комисијата поседува и интернет-страницата која ја одржуваат и вработени специјалисти како и специјализирани фирми. интернет-страницата се одржува со различна динамика – секој ден па до неколку пати месечно.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат секретарот или техничката служба или секој за својот е-маил.
- На интернет-страницата на Комисијата не се објавуваат јавни тендери, но се планира да се започне со овој вид на активност.
- Во 2 случаи Комисијата има и сопствен интернет поддомен, двајца испрашани наведуваат дека се планира поддомен на интернет наскоро.
- Мислењата се поделени кога е во прашање цената на услугите за интернет поддомен – на една страна се оние кои наведуваат дека цената е висока, а на друга се оние кои не ја знаат цената.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – КОМИСИЈА ЗА ИНФОРМАТИЧКИ ТЕХНОЛОГИИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Дали на работа користите - ФАКС

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	3
НЕ	2

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Комисија за ИТ	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Комисија за ИТ	3	1.0%	283	99.0%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Комисија за ИТ	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Комисија за ИТ	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%

Комисија за ИТ		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Комисија за ИТ	Просек	1.00	4.00	2.40	2.60
	Бр	5	3	5	5
	Стан. девијација	.00	.00	.55	.55
Вкупно	Просек	1.00	4.00	2.40	2.60
	Бр	5	3	5	5
	Стан. девијација	.00	.00	.55	.55

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
секој ден, интензивно	5

Колку често користите - ФАКС

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
секој ден, интензивно	1
неколку пати месечно	2
Не користам	2

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	2

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	2

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
колеги	4
деловни партнери	4
семејство и пријатели	1
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
деловни партнери	3
Не користам	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
колеги	3
деловни партнери	3
семејство и пријатели	3
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
колеги	3
деловни партнери	4
семејство и пријатели	2

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	4
НЕ, но планираме да направиме	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
направен нацрт, изготвен план	2
воведен информациски центар, систем	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
направен нацрт, изготвен план	1
усовршување на постоечките	1
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	3

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
недоволно, слабо развиена	3
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
задоволен сум	1
слаба комуникација меѓу институциите	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
примена нова технологија	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
едукација, усовршување на кадри	1
дефинирање на национална стратегија	2
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
смалување на трошоците, поефтино работење	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
едукација, усовршување на кадри	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
свкупен друштвено-економски развој	1

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
подобра, полесна комуникација	1
заштеда на време	1
едукација, усовршување на кадри	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	4
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	5

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, по секоја цена	2
ДА, во зависност од договорот	3

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	5

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
Треба да се зголеми	4
Немам мислење	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	1

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
1 до 3 години	2
4 до 6 години	2
7 до 10 години	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
даваме поддршка за развој на ИКТ	1
формирање на ИКТ комисија	1
идеја за е-ЈИЕ	1
приклучување во системот на е-Влада	1
примена и развој на ИКТ	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, во голема мера	5

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
учествување во националната стратегија и промоција на ИКТ	1
формирање на ИКТ комисија	2
приклучување во системот на е-Влада	1
финансиска поддршка на компаниите	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
1 до 3 години	2
4 до 6 години	2
7 до 10 години	1

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
Сите процеси	1
Користење на бази на податоци	1
Водење на проекти	1
Администрација	2
Презентации	1
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	1
комуникација внатре во организацијата	2

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
секој ден, интензивно	5

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
до 1	4

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА, сите вработени	4
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
Сите подеднакво	2
ОДБИВАЊЕ	3

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	3
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	2

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	3

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
Вработени специјалисти	1
Специјализирани фирми	1
И едните и другите	2
Не сум информиран	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	5
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	5
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	5
Аудио/Видео програми	5
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	5
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	3
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	5
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	3
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	4
Специјализиран софтвер за работа	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
задоволни сме со софтверот кој го користиме	1
немаме потреба	1
shane point	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
on line - постојана врска	4
Не сум информиран	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
МТ нет	3
Он нет	1
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
Висока	5

Дали вашата организација има интернет-страница

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
Вработени специјалисти	1
Специјализирани фирми	1
И едните и другите	2
Ни едните ни другите	1

Колку често се ажурира

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
секој ден	1
неколку пати седмично	1
неколку пати месечно	2
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	5

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	3
НЕ	1
Не сум информиран	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
секој за себе (секој за својот е-маил)	1
Секретар	1
Техничко лице	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
НЕ, но планираме во блиска иднина	4
Не сум информиран	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
ДА	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	2
Не сум информиран	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Комисија за ИТ
	Комисија за ИТ
Висока	2
Не ми е позната цената	2

ЛОКАЛНА ВЛАСТ

ГРАДОНАЧАЛНИЦИ И ПОРТПАРОЛИ

(18 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испрашани градоначалници и портпароли користат е-маил, факс, телефон и фиксен телефон.
- Најчесто се користи мобилен телефон и фиксен телефон, па потоа е-маил и факс.
- Фиксен и мобилен телефон се користат секојдневно и тоа интензивно, па потоа следи е-маил и факс.
- Фиксен и мобилен телефон, е-маил и факс најчесто се користат за комуникација со деловни партнери. Што се однесува на комуникации со останатите присутни се разлики. Е-маил и факс се користат често и за комуникација со јавноста, па потоа со колеги. Фиксен и мобилен телефон се често користат за комуникација со колеги, па потоа со јавноста и семејството односно пријателите.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Во поголем број случаи градоначалници и портпароли изјавуваат дека во нивните институции не постои ИКТ стратегија, но значително е тоа што е повеќето изјавиле дека планираат да развијат стратегија во блиска иднина.
- Сите испитаници кои се изјасниле дека во нивните институции постои стратегија или е планираат во иднина, во помала или поголема мерка се ангажирани во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Најголемите достигнувања се во врска со набавка на компјутери, умрежување на компјутерите, обука на вработени, воведување на интернет, отварање на интернет-страница, набавка на софтвер, правење на план, воведување на информационален систем.
- Слична ситуација е кога се во прашање достигнувањата на институциите во минатата година – различни достигнувања помеѓу кои се издвојуваат набавка на компјутери, обука на вработени, воведување на информационален систем, воведување на интернет, отварање на интернет-страница итн.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство, а оние кои не се запознати би сакале да се запознаат.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ИКТ во Македонија се гледаат пред се како недоволно развиени, и дека недостасува инвестиција па треба да се зголемат вложувањата. Помал број испрашани наведуваат дека ИКТ во Македонија е развој.
- Градоначалниците и портпаролите имаат визија за развој во областа на ИКТ која се пред се темели на имплементација на ИКТ во секој сектор, следење на светските трендови во ИКТ и повеќе инвестиции во таа област, потоа подобрата информираност, подобрата комуникација, едукација на кадри, примена нови технологии но и дефинирање на национална стратегија.

- На листата на достигнувањата на Македонија поврзани со досегашниот развој на ИКТ се нашле пред се поефикасно работење, подобра информираност и подобра комуникација, имплементација на ИКТ во секој сектор.
- Граѓаните имаат најмногу користи од подобро и побрзото информирање, поефикасно пословање и поквалитетни услуги, како и за севкупен општествен развој.
- Сите испитаници се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, но постои и мал број на оние кои сметаат дека постојат и други обврски со поголем приоритет.
- ИКТ значително ќе придонесе за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции, но некои сметаат дека тој придонес може да биде и делумен, или дека најпрвин тоа зависи од самите луѓе односно вработени.
- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но мислењата се разликуваат дали тоа треба да се прифати по секоја цена или во зависност од конкретниот договор.
- Помалку од половина испрашани се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, помеѓу останатите кои не се повеќето сакаат подобро да се информираат.
- Иако сите испрашани не се запознати со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, повеќето изразиле желба да научат повеќе за тоа. Разбирливо е тие да не можат да одговорат дали тој буџет треба да се зголеми или не.
- Со работата на МАСИТ запознати се само 2 испрашани (Од 18), а останатите се изразиле желба подобро да се информираат за тоа.
- Нешто е подобро кога е во прашање запознатоста со концептот на е-Влада; една половина не се запознати но би сакале подобро да бидат запознати. Овој концепт според нивното мислење би можел да покаже резултати во период од 1 до 10 години.
- Запознатоста со е-ЈИЕ Агендата е иста како со работата на МАСИТ, при што е добиена само информација дека е обезбедена хардверска и софтверска поддршка во рамките на обврските во врска со оваа Агенда.
- Многу слична слика се добива и кога станува збор за е-Декларацијата. Запознатоста со неа е мала, а единствена наведена конкретна обврска превземена од страна на самата институција во врска со оваа Декларација е приклучување во системот на е-Влада.
- Повеќето не можат да одговорат кога активностите врзани за е-Декларацијата и за е-ЈИЕ Агендата ќе покажат резултати, а останатите мислат дека тоа ќе биде во период од следните 1 до 6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Само три испитаници од 15 не користат компјутер.
- Оние кои користат, работат на него секојдневно и тоа најчесто во сите процеси, односно за деловна преписка, администрација, информациски процеси, комуникација внатре во организацијата, презентации, книговодство.
- На еден компјутер во Агенцијата доаѓа најчесто од 2 до 4 вработени.
- Вработените посетуваат курсеви за да го унапредат своето знаење во користењето на современите технологии, и тоа најчесто оние на кои ин е неопходно усовршување.

- 10 од 18 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Како најкомпјутеризирано одделение на Агенцијата се наведува ИКТ центарот, одделението за урбанизам, сите одделенија подеднакво, финансискиот сектор, администрација, управата, информирањето на јавноста.
- Сите испитаници освен еден ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Помалку од половина градоначалници и портпароли изјавиле дека компјутерите во нивните институции се умрежени, а останатите најавуваат дека планираат во иднина.
- Само во еден случај во институција со умрежени компјутери не постои сервер, и не планираат купат. За одржување на компјутерските системи најчесто се ангажираат специјализирани фирми, но има и случаи во кои нивни вработени специјалисти работат на одржување на серверот.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за е-маил, за пребарување на интернет, па анти-вирус програми, за мултимедијални презентации, програми за обработка на слика, специјализирани програми и програми за веб дизајн.
- При тоа, дел од софтверот е лиценциран, додека дел не е, но постојат планови да се купи лиценциран софтвер во иднина.
- Постои потреба за набавка на специјализиран софтвер, office, и разни други како што се outlook express, corel, photo shop.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутери во рамките на агенцијата се поврзани на интернет или преку dial up стандардна врска или dial up ISDN, при што провајдер е МТ нет, а има случаи кога провајдер е Он нет, односно Унет и Мол.
- Според мислењето на оние кои ја знаат цената на интернет (17 од 18), оваа цена е висока.
- Градоначалниците и портпаролите изјавуваат дека во институциите во кои тие се вработени во повеќето случаи постои интернет-страница, или планираат да отворат. На одржување на интернет-страницата најчесто работат вработени специјалисти со различна динамика – од секој ден до еднаш месечно.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, освен во еден случај каде испитаникот не беше информиран за тоа. На јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат различни луѓе – сектор за односи со јавноста, задолженото лице во секој сектор, секој за својот е-маил, самостоен референт и други одговорни лица.
- На интернет-страницата на овие институции во кои се вработени градоначалници и портпароли не се огласуваат јавни тендери, но повеќето намераваат да почнат.
- 4 од 18 испрашани изјавуваат дека нивната институција има сопствен интернет поддомен, повеќето останатите планираат да имаат. Според мислењето на вработените цената за негово користење е висока.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ГРАДОНАЧАЛНИЦИ И ПОРТПАРОЛИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	18

Дали на работа користите - ФАКС

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	18

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	18

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	18

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Градоначалници и портпароли	18	6.3%	268	93.7%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Градоначалници и портпароли	18	6.3%	268	93.7%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Градоначалници и портпароли	18	6.3%	268	93.7%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Градоначалници и портпароли	18	6.3%	268	93.7%	286	100.0%

Градоначалници и портпароли		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Градоначалници и портпароли	Просек	3.06	3.44	1.83	1.67
	Бр	18	18	18	18
	Стан. девијација	1.06	.62	.86	.77
Вкупно	Просек	3.06	3.44	1.83	1.67
	Бр	18	18	18	18
	Стан. девијација	1.06	.62	.86	.77

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
секој ден, интензивно	12
секој ден, по потреба	3
неколку пати седмично	2
неколку пати месечно	1

Колку често користите - ФАКС

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	7
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
секој ден, интензивно	17
секој ден, по потреба	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
секој ден, интензивно	16
секој ден, по потреба	2

Со кого најчесто комуницирате преку - Е-МАИЛ

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
колеги	6
деловни партнери	12
семејство и пријатели	1
со јавноста	9

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
колеги	4
деловни партнери	11
со јавноста	7
ОДБИВАЊЕ	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
колеги	8
деловни партнери	13
семејство и пријатели	3
со јавноста	6

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
колеги	8
деловни партнери	13
семејство и пријатели	4
со јавноста	5
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	7
НЕ, но планираме да направиме	8
НЕ	2
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА, во голема мера	7
ДА, делумно	5
ДА и НЕ	3

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
воведување на интернет	3
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	7
отварање на интернет-страница	3
Обука на вработени кадри	6
умрежување на компјутерите	3
отворен е-маил	2
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	2
KARDS програм	1
направен нацрт, изготвен план	3
воведен информациски центар, систем	2
GIS	1
Бази на податоци	1
UPDN мрежа	1
НЕ ЗНАЕ	2

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ништо	3
воведување на интернет	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	7
отварање на интернет-страница	1
Обука на вработени кадри	3
отворен е-маил	1
многу е направено	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
KARDS програм	1
направен нацрт, изготвен план	1
воведен информациски центар, систем	2
мобилен телефон	1
усовршување на постоечките	1
Бази на податоци	1
LAN	1

UPDN мрежа	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компании) во странство

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	9
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
недоволно, слабо развиена	12
во развој е	3
недостаток на инвестиции	1
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	1
добра	1
Високи цени	1
НЕ ЗНАЕ	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
примена нова технологија	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	2
имплементација на ИКТ во секој сектор	6
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	3
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	3
целата комуникација е (треба да биде) електронска	3
едукација, усовршување на кадри	2
дефинирање на национална стратегија	2

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	4
имплементација на ИКТ во секој сектор	2
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	6
подобра, полесна комуникација	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, добра позиција на РМ	3
НЕ ЗНАЕ	3

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Градоначалници и портпароли
побрзо информирање, правовремено информирање	5
подобра информираност, полесен пристап до информациите	7
смалување на трошоците, поефтино работење	2
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	2
целата комуникација е (треба да биде) електронска	2
големи придобивки	1
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	4
севкупен друштвено-економски развој	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Градоначалници и портпароли
ДА, во голема мера	15
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	3

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Градоначалници и портпароли
ДА, во голема мера	15
ДА, делумно	2
НЕ, тоа зависи од вработените	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Градоначалници и портпароли
ДА, по секоја цена	8
ДА, во зависност од договорот	6
НЕ	1
Немам мислење	3

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Градоначалници и портпароли
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	6
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	7
НЕ	4

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Градоначалници и портпароли
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	15
НЕ	3

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
Треба да се зголеми	4
Немам мислење	13
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	11
НЕ	5

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	7
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
1 до 3 години	5
4 до 6 години	6
7 до 10 години	3
Немам мислење	4

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	12
НЕ	4

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
обезбедена хардверска и софтверска поддршка	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА, во голема мера	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	14
НЕ	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
приклучување во системот на е-Влада	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
1 до 3 години	2
4 до 6 години	4
7 до 10 години	1
Немам мислење	11

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	15
НЕ	3

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
Сите процеси	6
Книговодство,финансии	1
Администрација	3
Презентации	1
Информациони процеси	2
Кореспонденција, деловна преписка	6
комуникација внатре во организацијата	2
Координација на работата	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	6
неколку пати седмично	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
до 1	1
1-2	1
2-4	10
повеќе од 4	6

Дали вработените во вашата организација (компанија / институција) посетуваат курсеви?

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА, сите вработени	5
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	13

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии?

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	10
НЕ, но планирам во блиска иднина	6
НЕ	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Градоначалници и портпароли
ИТ центарот (информационен сектор)	4
Дирекција за информатичка технологија	1
Сите подеднакво	3
Информирање на јавноста	1
Финансиски сектор	2
Администрација	2
Одделение за урбанизам	3
Управа	1
Сектор за ЕУ-интеграција	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Градоначалници и портпароли
ДА	17
НЕ	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Градоначалници и портпароли
ДА	7
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	11

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Градоначалници и портпароли
ДА	6
НЕ, и не планираме да набавиме	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Градоначалници и портпароли
Вработени специјалисти	6
Специјализирани фирми	10
И едните и другите	1
Ни едните ни другите	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	17
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	17
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	11
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	10
Аудио/Видео програми	3
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	16
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	6
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	15
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	2
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	12
Специјализиран софтвер за работа	6
Останати	3
ОДБИВАЊЕ	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	4
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	4
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	4
Не сум информиран	4
ОДБИВАЊЕ	2

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
лиценциран софтвер	1
office	3
специјализиран софтвер	4
ништо	2
outlook expres	1
corel	1
photo shop	1
програми за мултимедијална презентација	1
microsoft	1
НЕ ЗНАЕ	7

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	18

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
dial up - стандард	9
dial up - ISDN	8
on line - постојана врска	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
МТ нет	12
Он нет	5
Унет	2
Мол	1
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
Висока	16
Соодветна	1
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	12
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	6

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
Вработени специјалисти	10
Специјализирани фирми	1
Ни едните ни другите	1

Колку често се ажурира

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
секој ден	2
неколку пати седмично	4
еднаш седмично	2
неколку пати месечно	2
еднаш месечно и помалку	1
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	11
Не сум информиран	1

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	11
НЕ	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
Сектор за односи со јавност	2
Задолженото лице за секој сектор	3
секој за себе (секој за својот е-маил)	1
Јас	1
Самостоен референт	1
Одговорно лице од управата	1
Советник на директорот/градоначалникот	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
НЕ, но планираме во блиска иднина	10
Не сум информиран	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
ДА	4
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	7
НЕ и немаме намера	2
Не сум информиран	5

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Градоначалници и портпароли
	Градоначалници и портпароли
Висока	7
Не ми е позната цената	4

ОБРАЗОВАНИЕ

УЧИЛИШТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

(20 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место повеќето користат факс, мобилен телефон и е-маил, и сите користат фиксен телефон.
- Најчесто се користат фиксен телефон, мобилен телефон, факс и е-маил.
- Е-маил се користи со различен интензитет – од секојдневно по потреба, неколку пати седмично и поретко. Факс најчесто се користи секојдневно (интензивно и по потреба), понатаму неколку пати седмично и поретко. Фиксен телефон е во секојдневна употреба воглавно интензивно, но и по потреба. Мобилен телефон најчесто се користи секојдневно по потреба, и помалку интензивно.
- Е-маил речиси поддеднакво се користи за комуникација со деловни партнери и колеги, потоа со семејството и пријателите, факс најмногу се користи за комуникација со деловни партнери, понатаму со јавноста и колегите, фиксен телефон и мобилен телефон пред се се користат за комуникација со деловни партнери и колеги, па потоа со јавноста и со семејството и пријателите.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Повеќето испрашани навеле дека во средните училишта постои ИКТ стратегија и тие во помала или поголема мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања во средните училишта во врска со ИКТ развојот, најчесто се наведува набавка на компјутери, понатаму воведување на интернет, и во помала мерка умрежување на компјутерите, воведување на ISDN линии, па следат обука на вработени, примена на ИКТ, направен нацрт, воведен информациски систем.
- Во доменот на конкретните достигнувања на во Средните училишта во изминатата година во рамките на ИКТ, најчесто се наведуваат набавка на компјутери, воведување на интернет, и во помала мерка дека е набавен софтвер, отворена веб-интернет страница, умрежување на компјутерите, отворен е-маил, воведена ISDN линија.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оценка на состојбата на ИКТ во Македонија повеќето наведуваат дека е недоволно развиена, дека треба повеќе да се вложува, но значаен број испрашани навел дека е во развој и дека се задоволни со состојбата.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: повеќе инвестиции во развој на ИКТ, потоа на подобрата информираност, следење на светските трендови во ИКТ, едукација на кадри, целата комуникација треба да биде

електронска, и во помала мерка на имплементација на ИКТ во секој сектор, на подобрата и полесната комуникација, пониски цени на ИКТ услуги и дефинирање на национална стратегија.

- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведува пред се дека е полесна комуникација со светот, побрзо и подобро информирање, поефикасно работење, треба да се следат светските трендови во ИКТ, подобра и полесна комуникација.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарјеќи на побрзо и подобро информирање, подобрата и полесната комуникација, поефикасното работење, точност на информациите, побрзи и поквалитетни услуги, едукација на кадри.
- Повеќето испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и дека ќе придонесе за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Сите се сложуваат дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), При тоа е присутна поделеност во мислењето – на една страна се оние кои сметаат дека е тоа потребно по секоја цена, а другата половина смета дека тоа треба да зависи од конкретниот договор.
- 4 од 20 испрашани се делумно запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но повеќето испрашани би сакале подобро да се информираат.
- Речиси една четвртина испрашани смета дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Само 1 од 20 испрашани се запознати со работата на МАСИТ, и само 2 испрашани со концептот на е-Влада.
- При тоа повеќето очекуваат е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години, а останатите немаат мислење.
- Само 2 од 20 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, и се наведува дека ниедна обврска не е превземена врз основа на оваа Агенда.
- И запознатоста со е-Декларацијата е умерена. Само 1 од 20 испрашани знае кои обврски се превземени од е-Декларацијата.
- Една третина испрашани очекува дека активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 4-10 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Повеќето вработени во средните училишта користат компјутер секојдневно најчесто по потреба и тоа пред се во наставата, администрацијата, сите процеси, во книговодство, во водење проекти, и нешто помалку во информационите процеси, деловната преписка, комуникација внатре во организацијата, во обуката и координација на работата.
- На еден компјутер во средните училишта доаѓа најчесто од 1-2 вработени.
- Курсеви посетувале најчесто оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Повеќето испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви, а останатите го планираат ова во иднина.

- Повеќето наведуваат дека најкомпјутеризирани одделенија се кабинетите за настава, понатаму ИКТ центарот и администрацијата.
- Сите испитаници ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Средните училишта повеќето испрашани навеле дека сите компјутерите се умрежени, и дека сервер постои во повеќето случаи.
- За одржување на компјутерските системи се користат речиси подеднакво вработени специјалисти и специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најчесто се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за пребарување на интернет, програми за е-маил, за мултимедијални презентации, анти-вирус програми, програми за обработка на слика, специјализирани програми за работа, програми за пребарување на интернет.
- Дел од софтверот кој се користи во средните училишта е лиценциран, дел не е.
- Најчесто постои потреба за набавка на специјализиран софтвер, и во помала мера office, windows, програми за мултимедијална презентација, а има и од оние кои софтвер добиваат од донатори.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испитаници (освен во два случаи) навеле дека компјутерите во рамките на средните училишта се поврзани на интернет, а останатите тоа ќе го направат во иднина.
- Интернет врска е најчесто dial up ISDN, и во помала мерка dial up стандард, со постојана врска, и еден испитаник нема информации.
- Провајдер е најчесто МТ нет, а во помала мерка Унет, Sonet, Мол.
- Повеќето вработени смета дека цената на интернет услуги е висока.
- Нешто помалку од половина испрашани навеле дека Средните училишта имаат интернет-страница, која ја одржуваат и вработени специјалист и вработени специјалисти во организацијата, со различна динамика – секојдневно до еднаш месечно и помалку.
- Интернет-страницата е отворен за пошироката јавност, на јавниот е-маил не стигнуваат пораки, а задолжени да одговараат се лица од АОП секторот, задолженото лице за секој сектор, професорите.
- На интернет-страницата на овие средни училишта не се објавуваат јавни тендери, но повеќето планираат тоа да го сторат наскоро.
- Само еден испитаник навел дека средното училиште има свој интернет домен, помеѓу останатите се оние кои планираат.
- Кога е во прашање цената за овие услуги, повеќето испрашани одговараат дека цената е висока.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – УЧИЛИШТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Средни училишта
ДА	15
НЕ	5

Дали на работа користите - ФАКС

	Средни училишта
ДА	18
НЕ	2

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Средни училишта
ДА	20

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Средни училишта
ДА	18
НЕ	2

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Средни училишта	15	5.2%	271	94.8%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Средни училишта	18	6.3%	268	93.7%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Средни училишта	20	7.0%	266	93.0%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Средни училишта	18	6.3%	268	93.7%	286	100.0%

Средни училишта		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Средни училишта	Просек	3.00	2.83	1.35	2.33
	Бр	15	18	20	18
	Стан. девијација	1.13	.62	.59	1.03
Вкупно	Просек	3.00	2.83	1.35	2.33
	Бр	15	18	20	18
	Стан. девијација	1.13	.62	.59	1.03

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Средни училишта
	Средни училишта
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	5
неколку пати седмично	5
еднаш седмично	1
неколку пати месечно	1
еднаш месечно и поретко	2
Не користам	5

Колку често користите - ФАКС

	Средни училишта
	Средни училишта
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	5
неколку пати седмично	6
еднаш седмично	2
неколку пати месечно	1
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	2

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Средни училишта
	Средни училишта
секој ден, интензивно	10
секој ден, по потреба	8
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Средни училишта
	Средни училишта
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	11
неколку пати седмично	1
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	2

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Средни училишта
	Средни училишта
колеги	7
деловни партнери	9
семејство и пријатели	3
Не користам	5

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Средни училишта
	Средни училишта
колеги	4
деловни партнери	10
со јавноста	4
Не користам	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Средни училишта
	Средни училишта
колеги	8
деловни партнери	10
семејство и пријатели	5
со јавноста	6

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Средни училишта
	Средни училишта
колеги	10
деловни партнери	10
семејство и пријатели	3
со јавноста	6
Не користам	2

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА	14
НЕ, но планираме да направиме	5
НЕ	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, во голема мера	8
ДА, делумно	9
воглавно НЕ	2

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Средни училишта
	Средни училишта
воведување на интернет	4
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	9
Обука на вработени кадри	2
умрежување на компјутерите	3
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
малку направено	2
введена ISDN линија	2
фиксен телефон, телефонска централа	1
направен нацрт, изготвен план	1
введен информациоен центар, систем	1
побрза работа на мрежата, побрз проток на информации	1
НЕ ЗНАЕ	3

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Средни училишта
	Средни училишта
ништо	1
воведување на интернет	3
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	4
отварање на интернет-страница	2
умрежување на компјутерите	1
отворен е-маил	1
малку направено	2
введена ISDN линија	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
побрза работа на мрежата, побрз проток на информации	1
НЕ ЗНАЕ	8

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, во голема мера	6
ДА, делумно	8
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Средни училишта
	Средни училишта
недоволно, слабо развиена	7
во развој е	4
задоволен сум	4
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	1
лоша	1
НЕ ЗНАЕ	4

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Средни училишта
	Средни училишта
подобра информираност, полесен пристап до информациите	2
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
смалување на трошоците, поефтино работење	1
подобра, полесна комуникација	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	2
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	8
целата комуникација е (треба да биде) електронска	2
едукација, усовршување на кадри	2
пониски цени на ИКТ услуги	1
дефинирање на национална стратегија	1
НЕ ЗНАЕ	2

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Средни училишта
	Средни училишта
побрзо информирање, правовремено информирање	4
подобра информираност, полесен пристап до информациите	5
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	3
големи придобивки	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	6
НЕ ЗНАЕ	5

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Средни училишта
	Средни училишта
побрзо информирање, правовремено информирање	3
подобра информираност, полесен пристап до информациите	8
точност на информациите, сигурност на информациите	2
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	5
едукација, усовршување на кадри	2
големи придобивки	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, во голема мера	13
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	6
НЕ	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, во голема мера	15
ДА, делумно	4
НЕ, тоа зависи од вработените	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, по секоја цена	9
ДА, во зависност од договорот	9
НЕ	1
Немам мислење	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	15
НЕ	1

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Средни училишта
	Средни училишта
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	19
НЕ	1

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Средни училишта
	Средни училишта
Треба да се зголеми	6
Немам мислење	14

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	15
НЕ	4

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	18

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Средни училишта
1 до 3 години	2
4 до 6 години	5
7 до 10 години	4
Немам мислење	9

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Средни училишта
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	17
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Средни училишта
не превзеле ништо	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Средни училишта
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	17
НЕ	2

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Средни училишта
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Средни училишта
4 до 6 години	7
7 до 10 години	3
Немам мислење	10

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Средни училишта
ДА	17
НЕ	3

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Средни училишта
	Средни училишта
Сите процеси	6
Книговодство,финансии	2
Водење на проекти	2
Администрација	6
Настава	7
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	1
комуникација внатре во организацијата	1
Обука	1
Координација на работата	1
Анализа	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Средни училишта
	Средни училишта
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	12
неколку пати седмично	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Средни училишта
	Средни училишта
до 1	2
1-2	8
2-4	6
повеќе од 4	3

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА, сите вработени	2
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	16
НЕ	2

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА	12
НЕ, но планирам во блиска иднина	6
НЕ	2

Кoj оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Средни училишта
	Средни училишта
ИТ центарот (информационен сектор)	5
Мабинет за настава,образовен центар	13
Администрација	2

Дали Вие лично би прифатиле целосно комјутеризирање на работењето

	Средни училишта
ДА	20

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Средни училишта
ДА	13
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	7

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Средни училишта
ДА	8
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	2
НЕ и не планираме	2
Не сум информиран	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Средни училишта
Вработени специјалисти	3
Специјализирани фирми	8
И едните и другите	6
Ни едните ни другите	3

Какви сè софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Средни училишта
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	17
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	18
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	10
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	11
Аудио/Видео програми	7
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	13
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	9
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	14
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	7
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	12
Специјализиран софтвер за работа	9
Останати	3
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА	5
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	9
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	3
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	1

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Средни училишта
	Средни училишта
лиценциран софтвер	1
office	1
специјализиран софтвер	4
немаме потреба	1
добиваме од донатори	2
windows	1
програми за мултимедијална презентација	1
microsoft	1
НЕ ЗНАЕ	9

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Средни училишта
	Средни училишта
ДА	18
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	2

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Средни училишта
	Средни училишта
dial up - стандард	3
dial up - ISDN	10
on line - постојана врска	2
on line - ISDN	2
Не сум информиран	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Средни училишта
	Средни училишта
МТ нет	9
Sonet	1
Унет	3
Мол	1
ОДБИВАЊЕ	3
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Средни училишта
Висока	15
Соодветна	3
Не ми е позната цената	2

Дали вашата организација има интернет-страница

	Средни училишта
ДА	8
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	12

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Средни училишта
Вработени специјалисти	4
Специјализирани фирми	1
И едните и другите	2
Ни едните ни другите	1

Колку често се ажурира

	Средни училишта
секој ден	2
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	2
еднаш месечно и помалку	2

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Средни училишта
ДА	8

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Средни училишта
ДА	6
НЕ	1
Не сум информиран	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Средни училишта
Лице од АОП секторот	1
Задолженото лице за секој сектор	2
Професори	3

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Средни училишта
НЕ, но планираме во блиска иднина	6
НЕ и не намераваме	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Средни училишта
ДА	1
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	13
НЕ и немаме намера	2
Не сум информиран	3
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Средни училишта
Висока	9
Соодветна	2
Не ми е позната цената	3
ОДБИВАЊЕ	1

ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТИ

(15 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место е-маил користат сите испитаници освен во два случаеви, сите освен еден користат факс, сите користат фиксен и мобилен телефон.
- Е-маил и фиксен телефон се користат секој ден најчесто интензивно, факс се користи со различен интензитет – секојдневно по потреба, неколку пати седмично до еднаш месечно и помалку. Мобилен телефон најчесто се користи секојдневно и тоа интензивно, но исто така и по потреба.
- Е-маил се користи за комуникација со колеги и деловни партнери па потоа со семејството и пријателите и со јавноста, факс најмногу се користи за комуникација со деловни партнери, и многу помалку со колеги и со јавноста, фиксен телефон се користи за комуникација со деловни партнери и колеги, па потоа со семејството и пријателите и со јавноста. Мобилен телефон се користи пред се за комуникација со деловни партнери, потоа со семејството и пријателите, потоа со колеги и нешто послабо со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Повеќето испрашани навеле дека во Универзитетите постои ИКТ стратегија и тие често во поголема мера учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Универзитетите во врска со ИКТ развојот, најчесто се наведува набавка на компјутери, воведување на интернет, умрежување на компјутерите, телефонска централа, примена ИКТ, отворен е-маил, набавен софтвер, воведен информациски систем, мобилен телефон, поврзување со некоја друга институција.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Универзитетите во изминатата година во рамките на ИКТ, наведени се истите активности како во претходниот одговор.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се во помала или поголема мерка запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оценка на состојбата на ИКТ во Македонија повеќето наведуваат дека е недоволно развиена, неискористена, лоша, треба повеќе да се вложува, но може да се чуе дека е во развој и дека испитаници се задоволни со состојбата.

- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: тоа дека треба да се следат светските трендови во ИКТ, да се дефинира национална стратегија, примена на нова технологија, имплементација на ИКТ во секој сектор, повеќе инвестиции во развој на ИКТ, едукација на кадри, полесна комуникација со светот и севкупен општествен развој.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведува пред се дека треба да се следат светските трендови, понатаму побрзо и подобро информирање, имплементација на ИКТ во секој сектор, поефикасно работење, подобра и полесна комуникација, заштеда на време, полесна комуникација со светот.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарейќи на побрзо и подобро информирање, точноста на информациите, подобрата и полесната комуникација, поефикасното работење, поефтино работење.
- Повеќето се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и дека ќе придонесе за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции, иако има и од оние кои сметаат дека има и други работи со поголем приоритет.
- Повеќето истакнуваат дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена, дека е значаен и број на оние кои сметаат дека соработката е потребна по секоја цена.
- 6 од 15 испрашани се делумно запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но повеќето испрашани би сакале да се информираат подобро.
- 5 од 15 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Само 3 испрашани се запознати со работата на МАСИТ и речиси половина со концептот на е-Влада.
- При тоа повеќето очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години, а останатите немаат мислење.
- Само 4 од 15 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата. Кога се во прашање обврските превземени од оваа Агенда се наведува примена и развој на ИКТ, легализација на софтверот, соработка со други институции, и изработка на проекти.
- Само 3 од 15 испрашани се запознати со е-Декларацијата, и од обврските превземени од е-Декларацијата се наведуваат примена и развој на ИКТ, изработка на проекти како и напор да се превземат обврските.
- Значаен број испрашани се очекува дека активностите врз основа на овие два документи ќе покажат резултат во период од 1-10 години, а останатите немаат мислење.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите вработени во Универзитетите користат компјутер секојдневно интензивно и тоа пред се во комуникација внатре во организацијата, во администрацијата, во наставата, во деловната преписка, потоа во сите процеси, па во користење на базите на податоци, во книговодство, во координација на работата.
- На еден компјутер во Универзитетите доаѓа најчесто до 1 вработен.
- Курсеви посетувале најчесто оние на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.

- Повеќето испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Повеќето наведуваат дека се сите одделенија подеднакво компјутеризирани, и потоа се наведува кабинетот за настава, ИКТ центарот, како и за книговодство, управа, катедра.
- Сите испитаници (освен еден) ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Речиси сите испитаници (освен еден) одговориле дека во Универзитетите компјутерите се умрежени, и дека сервер постои кај сите умрежени системи.
- За одржување на компјутерските системи се користат истовремено вработени специјалисти како и специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Во голем дел се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, анти-вирус програми, понатаму програми за мултимедијални презентации, програми за е-маил, за пребарување на интернет, програми за обработка на слика, за веб дизајн, специјализирани програми за работа, аудио-видео програми, програми за интернет комуникација.
- Во повеќето случаи, во Универзитетите се користи софтвер со лиценца и без лиценца.
- Кога се во прашање потребните програми, повеќето навеле дека е потребен специјализиран софтвер, понатаму office, софтвер за антивирусна заштита, windows, oracle, norton, windows, autocad, mathematica.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите освен еден испрашани навеле дека компјутерите во рамките на Универзитетите се поврзани на интернет, а и во тој еден случај тоа ќе го направат во иднина.
- Најчеста Интернет врска е со постојана врска.
- Провајдер во повеќето случаи е МТ нет, понатаму Марнет, универзитетски провајдер, Мол, и Geant.
- Повеќето вработени смета дека цената на интернет услугите е висока, а четворица испрашани сметаат дека цената е соодветна.
- Сите испрашани освен еден навеле дека Универзитетите имаат интернет-страница. Интернет-страницата ја одржуваат и вработени специјалисти и специјализирани фирми и со различна динамика – секојдневно до еднаш месечно.
- Сите одговориле дека интернет-страницата е отворена за пошироката јавност, и дека на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат секретарот, секој за својот е-маил, самиот испитаник, информатичар, задолженото лице за секој сектор, некој од директорите, раководителот на софтверското одделение.
- На интернет-страницата на Универзитетите само во два случаи се објавуваат јавни тендери, помеѓу останатите има и од оние кои планираат наскоро.
- Само еден испитаник одговорил дека Универзитетите имаат свој интернет поддомен, помеѓу оние кои немаат повеќето истакнуваат дека планираат наскоро.
- Цената на услугите за интернет поддомен различно се гледа– или како висока или како соодветна.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Универзитети
	Универзитети
ДА	13
НЕ	2

Дали на работа користите - ФАКС

	Универзитети
	Универзитети
ДА	14
НЕ	1

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Универзитети
	Универзитети
ДА	15

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Универзитети
	Универзитети
ДА	15

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Универзитети	13	4.5%	273	95.5%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Универзитети	14	4.9%	272	95.1%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Универзитети	15	5.2%	271	94.8%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Универзитети	15	5.2%	271	94.8%	286	100.0%

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Универзитети
	Универзитети
секој ден, интензивно	9
секој ден, по потреба	3
неколку пати седмично	1
Не користам	2

Колку често користите - ФАКС

	Универзитети
	Универзитети
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	4
еднаш седмично	1
неколку пати месечно	3
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Универзитети
	Универзитети
секој ден, интензивно	13
секој ден, по потреба	2

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Универзитети
	Универзитети
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	2
неколку пати месечно	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Универзитети
	Универзитети
колеги	11
деловни партнери	9
семејство и пријатели	3
со јавноста	3
Не користам	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Универзитети
	Универзитети
колеги	1
деловни партнери	13
со јавноста	1
Не користам	1
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Универзитети
	Универзитети
колеги	9
деловни партнери	10
семејство и пријатели	7
со јавноста	5
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Универзитети
	Универзитети
колеги	6
деловни партнери	10
семејство и пријатели	7
со јавноста	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Универзитети
	Универзитети
ДА	12
НЕ	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Универзитети
	Универзитети
ДА, во голема мера	8
ДА, делумно	3
воглавно НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Универзитети
	Универзитети
воведување на интернет	3
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	5
умрежување на компјутерите	3
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
отворен е-маил	2
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	2
фиксен телефон, телефонска централа	3
воведен информациоен центар, систем	2
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
мобилен телефон	1
усовршување на постоечките	1
НЕ ЗНАЕ	2

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Универзитети
	Универзитети
воведување на интернет	2
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	5
умрежување на компјутерите	2
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
отворен е-маил	1
многу е направено	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	3
фиксен телефон, телефонска централа	2
направен нацрт, изготвен план	1
воведен информациоен центар, систем	2
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
побрза работа на мрежата, побрз проток на информации	1
мобилен телефон	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компании) во странство

	Универзитети
	Универзитети
ДА, во голема мера	8
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1
ОДБИВАЊЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Универзитети
	Универзитети
недоволно, слабо развиена	3
во развој е	2
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
задоволен сум	1
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	4
лоша	2
НЕ ЗНАЕ	3

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Универзитети
	Универзитети
примена нова технологија	1
голема можност за е-бизнис, е-Влада	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	2
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
едукација, усовршување на кадри	1
пониски цени на ИКТ услуги	1
дефинирање на национална стратегија	2
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
оптимист сум	1
свкупен друштвено-економски развој	2
НЕ ЗНАЕ	3

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Универзитети
	Универзитети
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	1
заштеда на време	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	3
придобивките се мали	1
големи придобивки	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	4
НЕ ЗНАЕ	4

Кои се предностите што ќе ги имаат граѓаните од развојот на ИКТ во Македонија?

	Универзитети
побрзо информирање, правовремено информирање	5
подобра информираност, полесен пристап до информациите	5
точност на информациите, сигурност на информациите	2
смалување на трошоците, поефтино работење	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
придобивките се мали	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Универзитети
ДА, во голема мера	8
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	4
НЕ, имам други одговорности / поголеми приоритети	1
Немам мислење	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Универзитети
ДА, во голема мера	8
ДА, делумно	5
НЕ, тоа зависи од вработените	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали на Македонија е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Универзитети
ДА, по секоја цена	4
ДА, во зависност од договорот	9
Немам мислење	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Универзитети
ДА, делумно	6
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	9

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Универзитети
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	12
НЕ	3

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Универзитети
	Универзитети
Треба да се зголеми	5
Немам мислење	9
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Универзитети
	Универзитети
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	4

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Универзитети
	Универзитети
ДА, делумно	7
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	2

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Универзитети
	Универзитети
1 до 3 години	2
4 до 6 години	5
7 до 10 години	2
Немам мислење	6

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Универзитети
	Универзитети
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	9
НЕ	2

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Ви е лично

	Универзитети
	Универзитети
примена и развој на ИКТ	1
легализација на софтверот	1
соработка со други институции	1
изработка на проекти	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Универзитети
	Универзитети
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	10
НЕ	2

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Универзитети
	Универзитети
напори за превемање на обврските	1
примена и развој на ИКТ	1
изработка на проекти	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Универзитети
	Универзитети
1 до 3 години	2
4 до 6 години	2
7 до 10 години	2
Немам мислење	8
ОДБИВАЊЕ	1

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Универзитети
	Универзитети
ДА	15

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Универзитети
	Универзитети
Сите процеси	3
Книговодство,финансии	1
Користење на бази на податоци	2
Администрација	4
Настава	4
Кореспонденција, деловна преписка	4
Комуникација внатре во организацијата	6
Координација на работата	1
ОДБИВАЊЕ	2

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Универзитети
	Универзитети
секој ден, интензивно	13
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Универзитети
	Универзитети
до 1	9
1-2	4

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Универзитети
	Универзитети
ДА, сите вработени	3
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	11
Не сум информиран	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Универзитети
	Универзитети
ДА	11
НЕ, но планирам во блиска иднина	1
НЕ	3

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Универзитети
	Универзитети
ИТ центарот (информационен сектор)	2
Сите подеднакво	4
Книговодство	1
Кабинет за настава, образовен центар	4
Управа	1
Катедра	1
ОДБИВАЊЕ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Универзитети
	Универзитети
ДА	14
НЕ	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Универзитети
	Универзитети
ДА	14
Не сум информиран	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Универзитети
	Универзитети
ДА	13
ОДБИВАЊЕ	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Универзитети
	Универзитети
Вработени специјалисти	6
Специјализирани фирми	3
И едните и другите	5
Ни едните ни другите	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Универзитети
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	15
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	15
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	13
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	12
Аудио/Видео програми	11
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	13
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	12
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	13
Програми за разговор преку интернет (miRC, ICQ,...)	9
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	14
Специјализиран софтвер за работа	12
Останати	2

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Универзитети
ДА	4
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	10
Не сум информиран	1

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Универзитети
office	3
oracle	1
специјализиран софтвер	6
софтвер за антивирусна заштита	2
norton	1
немаме потреба	1
windows	2
microsoft	1
autocad	1
mathematica	1
НЕ ЗНАЕ	4

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Универзитети
ДА	14
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	1

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Универзитети
dial up - ISDN	2
on line - постојана врска	10
Не сум информиран	2

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Универзитети
МТ нет	7
Мол	1
Geant	1
Марнет	5
Univerzitetski провајдер	3
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Универзитети
Висока	10
Соодветна	4
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Универзитети
ДА	14
Не сум информиран	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Универзитети
Вработени специјалисти	4
Специјализирани фирми	2
И едните и другите	5
Ни едните ни другите	3

Колку често се ажурира

	Универзитети
секој ден	2
неколку пати седмично	3
еднаш седмично	2
неколку пати месечно	2
еднаш месечно и помалку	4
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Универзитети
ДА	14

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Универзитети
ДА	13
НЕ	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Универзитети
Задолженото лице за секој сектор	1
Некој од директорите	1
секој за себе (секој за својот е-маил)	2
Секретар	3
Раководител на софтверското одделение	1
Јас	2
Информатичарот, техничката подршка	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Универзитети
ДА	2
НЕ, но планираме во блиска иднина	5
НЕ и не намераваме	7

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Универзитети
ДА	5
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	3
НЕ и немаме намера	3
Не сум информиран	4

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Универзитети
Висока	3
Соодветна	4
Не ми е позната цената	1

ЈАВЕН СЕКТОР

ЈАВНО ПРТПРИЈАТИЕ ЗА АЕРОДРОМСКИ УСЛУГИ

(6 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил, факс, фиксен и мобилен телефон.
- Најчесто се користат мобилен телефон, е-маил, фиксен телефон и факс.
- Е-маил, фиксен и мобилен телефон се користат секој ден најчесто интензивно, факс се користи со различен интензитет – секојдневно интензивно и по потреба, неколку пати седмично до неколку пати месечно.
- Е-маил е универзален и се користи за комуникација со колеги и деловни партнери па потоа со јавноста, со семејството и пријателите. Факс најмногу се користи за комуникација со деловни партнери и со колеги, фиксен телефон се користи за комуникација со деловни партнери и колеги, па потоа со семејството и пријателите и со јавноста. Мобилен телефон се користи рамноправно за комуникација со деловни партнери и со колеги, потоа со семејството и пријателите, и нешто послабо со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Сите испитаници освен во еден случај навеле дека во ЈПАУ, постои ИКТ стратегија и тие често во помала или поголема мера учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на ЈПАУ во врска со ИКТ развојот, најчесто се наведува набавка на компјутери, умрежување на компјутерите, обука на кадри, набавен софтвер, воведување на АОП.
- Во доменот на конкретните достигнувања на ЈПАУ во изминатата година во рамките на ИКТ, се наведува дека малку е направено, но има и од оние кои наведуваат конкретни активности – поврзување со некоја друга институција, побрза работа на мрежата.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се во помала или поголема мерка запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оценка на состојбата на ИКТ во Македонија повеќето наведуваат дека е во развој, понатаму дека е неразвиена, и дека треба повеќе да се вложува.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: на тоа дека треба да се дефинира национална стратегија, на имплементација на ИКТ во секој сектор, пониски цени на ИКТ услуги.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведува дека добивката е голема, а од конкретните активности се наведуваат побрза и подобра информираност, едукација на кадри, полесна комуникација со светот.

- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарейќи на побрзо и подобро информирање, поефикасното работење, и големи придобивки.
- Сите освен еден испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и дека ќе придонесе за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Речиси половина истакнува дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена. Значаен е и бројот на оние кои сметаат дека соработката е потребна по секоја цена.
- Никој од испрашани не е запознат со работата на Владината комисија за информатички прашања , повеќето изразиле желба подобро да се запознати.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но повеќето испрашани би сакале да се информираат подобро.
- 2 од 5 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Само 1 испитаник е запознат со работата на МАСИТ и 2 испрашани со концептот на е-Влада.
- При тоа повеќето очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години.
- Никој од испрашани не е запознат со е-ЈИЕ Агендата.
- Само 2 од 5 испрашани се запознати со е-Декларацијата, и се наведува дека не превзеле ништо од обврските од е-Декларацијата.
- Половина испрашани очекуваат дека активностите врз основа на овие два документи ќе покажат резултат во период од 1-6 години, а останатите немаат мислење.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите вработени во ЈПАУ користат компјутер секојдневно интензивно и тоа пред се во сите процеси, за водење на проекти, во администрацијата, во деловната преписка и во комуникација внатре во организацијата.
- На еден компјутер во ЈПАУ доаѓа најчесто од 2 до 4 вработени.
- Курсеви посетувале најчесто оние на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Повеќето испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Повеќето наведуваат дека е најкомпјутеризиран ИКТ центарот, понатаму сите одделенија подеднакво, АОП и секторот за сообраќај.
- Сите испитаници ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Речиси сите испитаници одговориле дека во ЈПАУ компјутерите се умрежени, и дека постои сервер.
- За одржување на компјутерските системи се користат вработени специјалисти.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Речиси подеднакво се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, програми за мултимедијални презентации, програми за обработка на слика, аудио-видео програми, програми за е-маил, за веб дизајн, за пребарување на интернет, програми за интернет комуникација, анти-вирус програми и специјализирани програми за работа.
- Во повеќето случаи, во ЈПАУ се користи софтвер со лиценца, но не и софтвер без лиценца.
- Кога се во прашање потребните програми, се наведува дека е потребен специјализиран софтвер, понатаму oracle, dcs, wtm.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испитаници навеле дека компјутерите во рамките на ЈПАУ се поврзани на интернет, најчеста интернет врска е со постојана врска.
- Провајдер е МТ нет, а повеќето одбиле да одговорат на ова прашање.
- Повеќето вработени смета дека цената на интернет услугите е висока, а еден испитаник смета дека цената е соодветна.
- Сите испитаници навеле дека ЈПАУ има интернет-страница. Интернет-страницата ја одржуваат вработени специјалисти најчесто секојдневно.
- Сите одговориле дека интернет-страницата е отворена за пошироката јавност, и дека на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат лице од АОП секторот и одговорниот за ИКТ.
- Повеќето навеле дека на интернет-страницата на ЈПАУ објавуваат јавни тендери, помеѓу останатите има и од оние кои планираат наскоро.
- Повеќето навеле дека ЈПАУ има свој интернет домен, а останатите не се информирани за тоа.
- Повеќето не знаат која е цената на услугите за интернет поддомен, еден испитаник одговорил дека цената е ниска.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА АЕРОДРОМСКИ УСЛУГИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Дали на работа користите - ФАКС

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * ЈПАУ	6	2.1%	280	97.9%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * ЈПАУ	6	2.1%	280	97.9%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * ЈПАУ	6	2.1%	280	97.9%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * ЈПАУ	6	2.1%	280	97.9%	286	100.0%

ЈПАУ		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
ЈПАУ	Просек	2.00	3.67	2.50	1.83
	Бр	6	6	6	6
	Стан. девијација	1.26	.52	.55	1.17
Вкупно	Просек	2.00	3.67	2.50	1.83
	Бр	6	6	6	6
	Стан. девијација	1.26	.52	.55	1.17

Колку често користите - Е-МАИЛ

	ЈПАУ
	ЈПАУ
секој ден, интензивно	5
неколку пати седмично	1

Колку често користите - ФАКС

	ЈПАУ
	ЈПАУ
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	1
неколку пати месечно	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	ЈПАУ
	ЈПАУ
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	ЈПАУ
	ЈПАУ
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	ЈПАУ
	ЈПАУ
колеги	4
деловни партнери	3
семејство и пријатели	1
со јавноста	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	ЈПАУ
	ЈПАУ
колеги	3
деловни партнери	6

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	ЈПАУ
	ЈПАУ
колеги	3
деловни партнери	5
семејство и пријатели	2
со јавноста	2

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	ЈПАУ
	ЈПАУ
колеги	4
деловни партнери	4
семејство и пријатели	3
со јавноста	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	5
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	2
воглавно НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	ЈПАУ
	ЈПАУ
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	3
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	2
многу е направено	1
малку направено	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
воведување на АОП	1
НЕ ЗНАЕ	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	ЈПАУ
	ЈПАУ
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
малку направено	3
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
побрза работа на мрежата, побрз проток на информации	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	3
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	ЈПАУ
	ЈПАУ
недоволно, слабо развиена	2
во развој е	3
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	1
лоша	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	ЈПАУ
	ЈПАУ
голема можност за е-бизнис, е-Влада	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
пониски цени на ИКТ услуги	1
дефинирање на национална стратегија	1
НЕ ЗНАЕ	3

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	ЈПАУ
	ЈПАУ
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
едукација, усовршување на кадри	1
големи придобивки	2
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
НЕ ЗНАЕ	3

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	ЈПАУ
	ЈПАУ
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
големи придобивки	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, во голема мера	5
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	1
НЕ, тоа зависи од вработените	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, по секоја цена	2
ДА, во зависност од договорот	3
НЕ	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	ЈПАУ
	ЈПАУ
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	2

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	ЈПАУ
	ЈПАУ
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	1

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	ЈПАУ
	ЈПАУ
Треба да се зголеми	2
Немам мислење	3
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3
НЕ	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	ЈПАУ
	ЈПАУ
1 до 3 години	1
4 до 6 години	3
7 до 10 години	1
Немам мислење	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	ЈПАУ
	ЈПАУ
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	ЈПАУ
	ЈПАУ
не превзеле ништо	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	ЈПАУ
	ЈПАУ
1 до 3 години	1
4 до 6 години	2
Немам мислење	3

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	ЈПАУ
	ЈПАУ
Сите процеси	4
Водење на проекти	1
Администрација	1
Кореспонденција, деловна преписка	1
Комуникација внатре во организацијата	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	ЈПАУ
	ЈПАУ
секој ден, интензивно	6

Компјутери наспроти бројот на вработени

	ЈПАУ
	ЈПАУ
2-4	3
повеќе од 4	3

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	4
НЕ	1
Не сум информиран	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	4
НЕ, но планирам во блиска иднина	1
НЕ	1

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ИТ центарот (информационен сектор)	3
Сите подеднакво	1
АОП	1
Сектор за сообраќај	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	ЈПАУ
	ЈПАУ
Вработени специјалисти	5
И едните и другите	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	ЈПАУ
	ЈПАУ
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	5
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	5
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	5
Аудио/Видео програми	5
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	5
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	5
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	5
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	5
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	5
Специјализиран софтвер за работа	6
Останати	2

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	3
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	1
Не сум информиран	2

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	ЈПАУ
	ЈПАУ
задоволни сме со софтверот кој го користиме	1
oracle	1
специјализиран софтвер	1
немаме потреба	1
dcs	1
wtm	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали вашата организација е приклучена интернет

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	ЈПАУ
	ЈПАУ
on line - постојана врска	3
Не сум информиран	2
ОДБИВАЊЕ	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	ЈПАУ
	ЈПАУ
МТ нет	2
ОДБИВАЊЕ	4

Според Вас, цената за користење на интернет е

	ЈПАУ
	ЈПАУ
Висока	3
Соодветна	1
Не ми е позната цената	2

Дали вашата организација има интернет-страница

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	ЈПАУ
	ЈПАУ
Вработени специјалисти	6

Колку често се ажурира

	ЈПАУ
	ЈПАУ
секој ден	4
неколку пати седмично	1
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	6

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маиладреса

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	5
НЕ	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	ЈПАУ
	ЈПАУ
Лице од АОП секторот	2
Шефот на ИКТ, ИКТ менаџер	3

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	4
НЕ и не намераваме	1
Не сум информиран	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	ЈПАУ
	ЈПАУ
ДА	4
Не сум информиран	2

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	ЈПАУ
	ЈПАУ
Ниска	1
Не ми е позната цената	3

БАНКИ

(10 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат факс, фиксен телефон и мобилен телефон, а само еден испитаник не користи е-маил.
- Е-маил, фиксен и мобилен телефон се користат секојдневно и тоа интензивно, додека интензитетот на користење на факс е нешто послабо изразен.
- Е-маил и мобилен телефон најчесто се користат за комуникација со деловни партнери и колеги, факс за комуникација со деловни партнери и во еден случај со колегите, фиксен телефон се користи за комуникација со деловни партнери, но и со колеги и семејството.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Според мислењето на повеќето, банките имаат ИКТ стратегија, по мислењето на некои банките немаат, но планираат. Во согласност со тоа, повеќето од банките учествуваат во голема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на банките во врска со ИКТ развојот, усовершено е постојаното, извршено е поврзување со некоја друга институција и сектор, набавен е софтвер односно потребни компјутерски програми, а во една банка компјутерите се поврзани во мрежа.
- Во доменот на конкретните достигнувања на банките во изминатата година во рамките на ИКТ, освен претходно активности наведени се активности како што се набавка на компјутери, воведување Интернет, и дека е направен план за работа.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се во голема мерка запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Ставовите за ИКТ во Македонија се поделени – од една страна се оние кои ИКТ ситуацијата во Македонија ја гледаат како недоволно развиена, а од друга страна се оние кои се задоволни и сметаат дека ситуацијата е добра, односно оние кои сметаат дека ИКТ во некои организации е развиена а во некои не . Постои и мислење дека треба повеќе да се вложува, како и за тоа дека оваа област е недостапна за граѓаните.
- Во согласност со претходно наведеното, кога е во прашање визијата за развој во областа на ИКТ, има различни мислењата –од оние кои сеуште не знаат што би требало да се прави, преку оние кои сметаат дека треба да се дефинира национална стратегија, до оние кои сметаат дека треба да се применуваат нови технологии, едукација,

усовршување на кадри, да се следат светските трендови, подобрување на комуникацијата со светот и имплементација на ИКТ во секој сектор.

- Во Македонија до сега во областа на развој на ИКТ пред се е остварено подобро и побрзо информирање, потоа поефикасно работење, подобра комуникација како и за имплементација на ИКТ во секој сектор. Има и такви кои не знаат да наведат кои се достигнувањата во Македонија.
- Самите граѓани ќе имаат корист од примена ИКТ во земјата и тоа пред се кога е во прашање информирање, полесен пристап до информациите и нивна точност и сигурност. Би дошло и до поефикасно работење, ќе се развива свест за информатичката култура, но постои и мислење дека добивките ќе бидат мали.
- Сите испитаници едногласни се во ставот дека развој на ИКТ секторот ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, со тоа што по мислењето на еден дел тоа ќе биде значаен допринос, а по мислењето на останатите освен ИКТ постојат и некои други обврски и работи од поголема важност.
- Слично е кога е во прашање придонесот на ИКТ се наведува поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции. Повеќето сметаат дека тој придонес ќе биде значаен, додека за останатите тој придонес е делумен.
- Повеќето се сложуваат дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор. Дури се присутни и мислењата дека на Македонија таква соработка не и е потребна.
- Се воочува поделеност кога е во прашање запознатоста со работата на Владината комисија за информатички прашања. На една страна се оние кои не се запознати, но би сакале да знаат повеќе, додека на друга страна оние кои се запознати (делумно односно во голема мера), додека 2 испрашани воопшто не се запознати со ова прашање ниту покажале желба да бидат подобро запознати.
- Ниеден од испрашаните во банките не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ. Воочено е нешто поголем број на оние кои би сакале да бидат информирани за тоа. Во согласност со тоа повеќето немаат мислење за тоа дали е буџетот доволен или би требало да се зголеми, и само еден од испрашаните во банките смета дека буџетот би требало да се зголеми.
- Запознатоста со работата на МАСИТ уште еднаш покажа поделеност во мислењето. Една половина се запознати со работата на МАСИТ, додека другата половина не е, со тоа што во рамките на овие групи нешто е помал бројот на оние кои изразиле желба подобро да се запознаат со работата на МАСИТ.
- Нешто подобра ситуација е присутна кога е во прашање запознатоста со концептот на е-Влада. Повеќето се запознати (повеќе се оние кои се делумно запознати отколку ви потполност), а останатите не се запознати (некои би сакале да знаат повеќе).
- Интересно е дека половина испрашани немаат јасно изразен став за рокот кога тој концепт ќе биде применет во Македонија. Повеќето останати сметаат дека концептот на е-Влада во Македонија ќе заживее во периодот од следните 4 до 6 години.
- Само еден испитаник е запознат со работата на е-ЈИЕ Агендата, и истакнува стандардизација како една од обврските кои во банката се превземени во врска со оваа Агенда.

- Многу слична слика се добива и кога станува збор за е-Декларацијата. Само еден испитаник е запознат со е-Декларацијата, и единствена наведена конкретна обврска превземена од страна на самата банка во врска со оваа Декларација е компјутеризација, односно поврзување со центрите за подршка.
- Слично како и за е-Владата, и за е-Декларацијата и за е-ЈИЕ Агендата, повеќето нема јасно изразен став кога ќе се покажат резултатите. Останатите сметаат дека тоа ќе биде во период од следните 4 до 6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испрашани користат компјутер секојдневно, најчесто интензивно, и тоа во сите работни процеси и за административни работи.
- Најчесто во банките има еден компјутер по вработен, а има случаеви двајца или повеќе вработени да користат еден компјутер.
- Повеќето вработени посетуваат курсеви за унапредување на користењето на современите технологии.
- Сите испитаници и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Повеќето наведуваат дека сите одделенија во банките се подеднакво компјутеризирани. Останатите го издвојуваат како најкомпјутеризирано ИКТ центарот, дирекцијата за ИКТ, одделението за информирање на јавноста и АОП.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во банките сите компјутери се умрежени, и постои сервер, при што за одржување на компјутерските системи во повеќето случаеви се вработуваат стручни лица или освен нив се ангажираат специјализирани фирми за одржување на компјутерските системи.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, програми за пребарување на интернет, за е-маил, анти-вирус програми, специјализирани програми.
- Најголем дел од софтверот е лиценциран, додека помал број банки користи софтвер со лиценца и без лиценца.
- Кога е во прашање набавката на софтвер за банки, значаен број испрашани не знае што е потребно да се купи, или се задоволни со она што го имаат. Има и такви кои наведуваат огакле, лиценциран и специјализирани софтвер.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутерите во рамките на сите банки се поврзани на интернет и тоа најчесто со постојана Интернет врска, има и од оние кои се на dial up ISDN и dial up стандард.
- Најчести интернет провајдери се МТ нет и Мол, и по еден случај има со Sonet, Он нет, и Унет.
- Според мислењето на повеќето, цената на Интернет е висока, додека помал број сметаат дека цената е соодветна. Само во еден случај, испитаникот не ја знае цената на интернет.

- Поголем број на банки поседуваат и интернет-страница, која ја одржуваат специјалисти во самата банка, односно специјализирани фирми. Останатите не поседуваат интернет-страница, но планираат во блиска иднина.
- Веб-страниците се ажурираат со различна динамика: секој ден, односно еднаш месечно или поретко, еднаш седмично.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговара: лице од АОП секторот, секретарка на директорот, секретарот, посебно лице во секој сектор..
- На страниците на банките не објавуваат јавни тендери, со тоа што помеѓу едните не постои ни намера да се објавуваат, а во другата група постојат планови тоа да се прави во блиска иднина.
- Само во два случаеви банките имаат и сопствен интернет поддомен, а повеќето го немаат, со тоа што постојат планови тоа да се прави во блиска иднина.
- Повеќето не се информирани за цената на вакви услуги за сопствен интернет поддомен.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Дали на работа користите – Е-маил

	Банки
	Банки
ДА	9
НЕ	1

Дали на работа користите - ФАКС

	Банки
	Банки
ДА	10

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Банки
	Банки
ДА	10

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Банки
	Банки
ДА	10

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Банки	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Банки	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Банки	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Банки	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Банки
	Банки
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	1
Не користам	1

Колку често користите - ФАКС

	Банки
	Банки
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	1
неколку пати месечно	2

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Банки
	Банки
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	2

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Банки
	Банки
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	3
неколку пати седмично	2

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Банки
	Банки
колеги	4
деловни партнери	8
семејство и пријатели	1
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Банки
	Банки
колеги	1
деловни партнери	10

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Банки
	Банки
колеги	5
деловни партнери	10
семејство и пријатели	3
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Банки
	Банки
колеги	6
деловни партнери	9
семејство и пријатели	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Банки
	Банки
ДА	8
НЕ, но планираме да направиме	2

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Банки
	Банки
ДА, во голема мера	7
ДА, делумно	3

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Банки
	Банки
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	2
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	2
поврзување со некоја друга институција, сектор	3
усовршување на постоечките	4

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Банки
	Банки
воведување на интернет	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	2
умрежување на компјутерите	2
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
направен нацрт, изготвен план	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	3
усовршување на постоечките	2
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Банки
	Банки
ДА, во голема мера	7
ДА, делумно	2
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Банки
	Банки
недоволно, слабо развиена	4
задоволен сум	1
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	1
добра	2
недостапно за граѓаните	1
во некои организации ИКТ е развиен, а во некои не	2
НЕ ЗНАЕ	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Банки
	Банки
примена на нова технологија	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
едукација, усовршување на кадри	1
дефинирање на национална стратегија	2
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
песимист сум	1
НЕ ЗНАЕ	3

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Банки
	Банки
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
подобра, полесна комуникација	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
НЕ ЗНАЕ	3

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Банки
	Банки
побрзо информирање, правовремено информирање	4
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
точност на информациите, сигурност на информациите	3
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
придобивките се мали	1
Развиена свест за информатичка култура	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Банки
	Банки
ДА, во голема мера	6
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	4

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Банки
	Банки
ДА, во голема мера	6
ДА, делумно	3
Немам мислење	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Банки
	Банки
ДА, по секоја цена	1
ДА, во зависност од договорот	6
НЕ	2
Немам мислење	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Банки
	Банки
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	2

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Банки
	Банки
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	4

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Банки
	Банки
Треба да се зголеми	1
Немам мислење	9

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Банки
	Банки
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	3

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Банки
	Банки
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Банки
	Банки
1 до 3 години	1
4 до 6 години	3
7 до 10 години	1
Немам мислење	5

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Банки
	Банки
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Банки
	Банки
стандардизација	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Банки
	Банки
ДА, во голема мера	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Банки
	Банки
компјутеризација, поврзување со центрите за поддршка	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Банки
	Банки
4 до 6 години	2
Немам мислење	8

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Банки
	Банки
ДА	10

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Банки
	Банки
Сите процеси	9
Водење на проекти	1
Администрирање на системот	1
Администрација	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Банки
	Банки
секој ден, интензивно	9
секој ден, по потреба	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Банки
	Банки
до 1	5
1-2	3
2-4	1

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Банки
	Банки
ДА, сите вработени	3
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	7

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Банки
	Банки
ДА	10

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Банки
	Банки
ИТ центарот (информационен сектор)	1
Дирекција за информатичка технологија	1
Сите подеднакво	5
Информирање на јавноста	1
АОП	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Банки
	Банки
ДА	10

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Банки
	Банки
ДА	10

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Банки
	Банки
ДА	10

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Банки
	Банки
Вработени специјалисти	7
Специјализирани фирми	1
И едните и другите	2

Какви сè софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Банки
	Банки
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	9
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	9
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di)	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	3
Аудио/Видео програми	2
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	7
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	2
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	8
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	2
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	7
Специјализиран софтвер за работа	7
Останати	3

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Банки
ДА	7
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	3

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Банки
задоволни сме со софтверот кој го користиме	3
лиценциран софтвер	1
oracle	2
специјализиран софтвер	1
НЕ ЗНАЕ	4

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Банки
ДА	10

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Банки
dial up - стандард	2
dial up - ISDN	3
on line - постојана врска	4
безжичан приклучок	1

Кoj интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Банки
МТ нет	4
Sonet	1
Он нет	1
Унет	1
Мол	4
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Банки
Висока	6
Соодветна	3
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Банки
ДА	6
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	4

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Банки
	Банки
Вработени специјалисти	3
Специјализирани фирми	2
И едните и другите	1

Колку често се ажурира

	Банки
	Банки
секој ден	2
еднаш седмично	1
еднаш месечно и помалку	2
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Банки
	Банки
ДА	6

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Банки
	Банки
ДА	5
Не сум информиран	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Банки
	Банки
Лице од АОП секторот	1
Секретарка на директорот	1
Задолженото лице за секој сектор	1
Секретар	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Банки
	Банки
НЕ, но планираме во блиска иднина	1
НЕ и не намераваме	3
Не сум информиран	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Банки
	Банки
ДА	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	5
НЕ и немаме намера	2
Не сум информиран	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Банки
	Банки
Висока	1
Соодветна	2
Не ми е позната цената	4

СУДОВИ

(15 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место е-маил користат речиси половина испрашани, повеќето користат факс и мобилен телефон, сите користат фиксен телефон.
- Најчесто се користат фиксен телефон, мобилен телефон, е-маил и факс.
- Е-маил се користи со различен интензитет – од секојдневно до еднаш месечно. Факс, фиксен и мобилен телефон најчесто се користат секојдневно (интензивно и по потреба).
- Е-маил речиси подеднакво се користи за комуникација со деловни партнери и колеги, со семејството и пријателите и со јавноста, факс најмногу се користи за комуникација со деловни партнери, понатаму со јавноста и колеги и потоа со семејството и пријателите, фиксен телефон и мобилен телефон пред се користат за комуникација со колеги и деловни партнери, па потоа со јавноста и со семејството и пријателите.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Повеќето испрашани навеле дека во судовите, постои ИКТ стратегија и оние во помала или поголема мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на судовите во врска со ИКТ развојот, најчесто се наведува набавка на компјутери, умрежување на компјутерите, па обука на вработени, воведување на интернет, примена на ИКТ, отворен е-маил, набавен софтвер, направен нацрт, воведен информациски систем, поврзување со некоја друга институција.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Судовите во изминатата година во рамките на ИКТ, најчесто се наведуваат набавка на компјутери, набавен софтвер, потоа воведување на интернет, умрежување на компјутерите, примена на ИКТ, отворен е-маил, направен план.
- Речиси половина испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оценка на состојбата на ИКТ во Македонија повеќето наведуваат дека е недоволно развиена, несоодветно применета, дека треба повеќе да се вложува, но може да се чуе и дека е во развој.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: на повеќе инвестиции во развој на ИКТ, следење на светските трендови во ИКТ, како и на примена на нова технологија, на имплементација на ИКТ во секој сектор, на подобрата и полесната комуникација, сета комуникација треба да биде електронска, едукација на кадри, пониски цени на ИКТ услуги.

- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведува пред се побрзо и подобро информирање, подобра и полесна комуникација, поефикасно работење, и во нешто помала мерка се наведуваат примена на нова технологија и точност на информациите.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарјеќи на побрзо и подобро информирање, поефикасното работење, побрзи и поквалитетни услуги, и во помала мерка се наведуваат точност на информациите, едукација на кадри.
- Повеќето испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и дека ќе придонесе за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Сите се сложуваат дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...). При тоа речиси половина испрашани смета дека е тоа потребно по секоја цена, другата половина смета дека тоа треба да зависи од конкретниот договор.
- Речиси половина испрашани се делумно запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но повеќето испрашани би сакале да се информираат подобро.
- Една третина испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Само 3 од 15 испрашани се запознати со работата на МАСИТ, и речиси половина со концептот на е-Влада.
- При тоа повеќето очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години, а останатите немаат мислење.
- Само 3 од 15 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, и од обврските превземени врз основа на Агендата се наведува соработка со други институции, односно дека ништо не е превземено.
- И запознатоста со е-Декларацијата е умерена (Само 2 од 15 испрашани), и се наведува дека се трудат да ги превземат обврските од е-Декларацијата.
- Една третина испрашани се очекува дека активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 1-6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите вработени во Судовите (освен еден испрашани) користат компјутер секојдневно најчесто интензивно и тоа пред се во администрацијата, во сите процеси, во книговодство во информационите процеси.
- На еден компјутер во Судовите доаѓа најчесто од 1-2 вработени.
- Курсеви посетувале најчесто оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Повеќето испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви, а останатите го планираат ова во иднина.
- Повеќето наведуваат дека се сите одделенија подеднакво компјутеризирани, и мал број наведува конкретна одделенија како што се отсек за прекршоци, одделение за информирање на јавноста и судии.

- Сите испитаници ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Судовите повеќето испрашани навеле дека компјутерите се умрежени, и дека сервер постои.
- За одржување на компјутерските системи се користат речиси подеднакво вработени специјалисти и специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најчесто се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, анти-вирус програми, за пребарување на интернет, програми за е-маил, за мултимедијални презентации, специјализирани програми за работа.
- Дел од софтверот кој се користи во Судовите е лиценциран, дел не е.
- Најчесто постои потреба за набавка на специјализиран софтвер, па понатаму office, и во помала мерка oracle, софтвер за антивирусна заштита, windows, corel, photo shop, linux, microsoft.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Во повеќето случаи е наведено дека компјутерите во рамките на Судовите се поврзани на интернет, останатите тоа ќе го направат во иднина.
- Интернет врска е најчесто dial up стандард, па потоа dial up ISDN и во еден случај постојана врска, и еден испитаник нема информации за тоа кој провајдер го користат.
- Провајдер е МТ нет.
- Повеќето вработени смета дека цената на интернет услуги е висока, еден испитаник дека цената е соодветна, еден дека е ниска, а останатите не ја знаат цената.
- Само три испрашани навеле дека судот имаат интернет-страница, која ја одржуваат и вработени специјалист и вработени во организацијата, и до еднаш месечно и помалку, од останатите нема информации.
- Интернет-страницата е отворен за пошироката јавност, на јавниот е-маил не стигнуваат пораки, на кои одговара шефот на ИКТ, и лице од АОП секторот.
- На интернет-страницата на Судовите не се објавуваат јавни тендери.
- Само еден испитаник навел дека судовите имаат свој интернет поддомен, помеѓу останатите се оние кои тоа планираат наскоро, и значаен број испрашани не е информиран.
- Кога е во прашање цената за овие услуги, половина испрашани (од информираните) смета дека цената е висока, а останатите не ја знаат цената.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Судови
ДА	7
НЕ	8

Дали на работа користите - ФАКС

	Судови
ДА	12
НЕ	3

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Судови
ДА	15

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Судови
ДА	13
НЕ	2

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Судови	7	2.4%	279	97.6%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Судови	12	4.2%	274	95.8%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Судови	15	5.2%	271	94.8%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Судови	13	4.5%	273	95.5%	286	100.0%

Судови		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Судови	Просек	3.00	3.00	1.27	2.00
	Бр	7	12	15	13
	Стан. девијација	1.15	.60	.46	.82
Вкупно	Просек	3.00	3.00	1.27	2.00
	Бр	7	12	15	13
	Стан. девијација	1.15	.60	.46	.82

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Судови
секој ден, интензивно	2
секој ден, по потреба	1
неколку пати месечно	3
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	8

Колку често користите - ФАКС

	Судови
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	1
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	3

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Судови
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	6
неколку пати седмично	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Судови
секој ден, интензивно	6
секој ден, по потреба	5
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	1
Не користам	2

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Судови
колеги	4
деловни партнери	5
семејство и пријатели	3
со јавноста	4
Не користам	8

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Судови
колеги	4
деловни партнери	9
семејство и пријатели	1
со јавноста	5
Не користам	3

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Судови
колеги	11
деловни партнери	7
семејство и пријатели	6
со јавноста	8

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Судови
	Судови
колеги	9
деловни партнери	7
семејство и пријатели	7
со јавноста	4
Не користам	2

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Судови
	Судови
ДА	11
НЕ, но планираме да направиме	1
НЕ	2
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Судови
	Судови
ДА, во голема мера	8
ДА, делумно	3
НЕ, воопшто	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Судови
	Судови
ништо	1
воведување на интернет	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	7
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	5
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
отворен е-маил	1
многу е направено	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
направен нацрт, изготвен план	2
воведен информациски центар, систем	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
НЕ ЗНАЕ	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Судови
	Судови
ништо	1
воведување на интернет	2
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	6
умрежување на компјутерите	2
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
отворен е-маил	1
многу е направено	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	3
направен нацрт, изготвен план	1
усовршување на постоечките	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Судови
	Судови
ДА, во голема мера	6
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	2

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Судови
	Судови
недоволно, слабо развиена	7
во развој е	2
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	2
лоша	1
НЕ ЗНАЕ	2

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Судови
	Судови
примена нова технологија	1
побрзо информирање, правовремено информирање	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
подобра, полесна комуникација	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	2
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	5
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
едукација, усовршување на кадри	1
пониски цени на ИКТ услуги	1
оптимист сум	2
НЕ ЗНАЕ	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Судови
	Судови
примена нова технологија	1
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	4
подобра, полесна комуникација	4
придобивките се мали	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
НЕ ЗНАЕ	4

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Судови
	Судови
побрзо информирање, правовремено информирање	5
подобра информираност, полесен пристап до информациите	7
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	5
едукација, усовршување на кадри	1
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	5
оптимист сум	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Судови
	Судови
ДА, во голема мера	12
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	3

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Судови
	Судови
ДА, во голема мера	13
ДА, делумно	2

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...

	Судови
	Судови
ДА, по секоја цена	7
ДА, во зависност од договорот	8

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Судови
	Судови
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	6
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Судови
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	13
НЕ	2

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Судови
Треба да се зголеми	5
Немам мислење	10

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Судови
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	10
НЕ	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Судови
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	3

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Судови
1 до 3 години	4
4 до 6 години	4
7 до 10 години	2
Немам мислење	5

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Судови
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	11
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Виe лично

	Судови
не превзеле ништо	1
соработка со други институции	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Судови
	Судови
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	12
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Судови
	Судови
напори за превемање на обврските	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Судови
	Судови
1 до 3 години	3
4 до 6 години	2
Немам мислење	10

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Судови
	Судови
ДА	14
НЕ	1

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Судови
	Судови
Сите процеси	7
Книговодство,финансии	3
Администрација	6
Информациони процеси	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Судови
	Судови
секој ден, интензивно	10
секој ден, по потреба	4

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Судови
	Судови
1-2	9
2-4	5
повеќе од 4	1

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Судови
ДА, сите вработени	4
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	8
НЕ	1
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Судови
ДА	11
НЕ, но планирам во блиска иднина	2
НЕ	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Судови
Сите подеднакво	11
Информирање на јавноста	1
Отсек за прекршоци	2
Судии	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Судови
ДА	15

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Судови
ДА	13
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	1
Не сум информиран	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Судови
ДА	13

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Судови
Вработени специјалисти	6
Специјализирани фирми	5
И едните и другите	3
Ни едните ни другите	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Судови
	Судови
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	13
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	12
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	3
Аудио/Видео програми	2
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	6
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	1
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	7
Програми за разговор преку интернет (miRC, ICQ,...)	1
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	9
Специјализиран софтвер за работа	6
Останати	1
Не сум информиран	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Судови
	Судови
ДА	5
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	6
Не сум информиран	3

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Судови
	Судови
office	3
oracle	1
специјализиран софтвер	6
софтвер за антивирусна заштита	1
немаме потреба	1
windows	1
corel	1
photo shop	1
linux	1
microsoft	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Судови
	Судови
ДА	9
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	4
НЕ и не намераваме	1
Не сум информиран	1

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Судови
	Судови
dial up - стандард	5
dial up - ISDN	2
on line - постојана врска	1
Не сум информиран	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Судови
	Судови
MT нет	8
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Судови
	Судови
Висока	8
Соодветна	1
Ниска	1
Не ми е позната цената	3

Дали вашата организација има интернет-страница

	Судови
	Судови
ДА	3
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	8
НЕ и немаме намера	1
Не сум информиран	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Судови
	Судови
Вработени специјалисти	1
Специјализирани фирми	1
Не сум информиран	1

Колку често се ажурира

	Судови
	Судови
еднаш месечно и помалку	1
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Судови
	Судови
ДА	3

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Судови
	Судови
ДА	2
НЕ	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Судови
	Судови
Лице од АОП секторот	1
Шефот на ИКТ, ИКТ менаџер	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Судови
	Судови
НЕ и не намераваме	3

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Судови
	Судови
ДА	1
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	6
НЕ и немаме намера	1
Не сум информиран	5
ОДБИВАЊЕ	2

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Судови
	Судови
Висока	4
Ниска	1
Не ми е позната цената	4

ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНИ ГРИЖИ

(11 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работното место 5 од 11 испрашани користат е-маил, сите користат факс и фиксен телефон, и сите освен еден користат мобилен телефон.
- Најчесто се користат фиксен и мобилен телефон, па факс и е-маил.
- Е-маил се користи со различна динамика од секојдневно до неколку пати месечно, факс, фиксен телефон и мобилен телефон најчесто се користат секојдневно (интензивно и по потреба).
- Е-маил речиси уедначено се користи за комуникација со деловните партнери, колеги и со јавноста, факс најчесто се користи за комуникација со деловните партнери, колегите и а послабо со пријателите и семејството, фиксен и мобилен телефон се најуниверзални и најчесто се користат за комуникација со деловните партнери, со колегите, понатаму со јавноста и со семејството и пријателите.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- 7 од 11 испитаници навеле дека во Социјалното, постои ИКТ стратегија и дека во помала или поголема мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Социјалното во врска со ИКТ развојот, најчесто се наведува набавката на компјутери, употребата на компјутери, понатаму обуката на вработените, умрежувањето на компјутерите, набавката на софтвер, фиксен телефон, и усовршување на постоечката состојба.
- Во доменот на конкретните достигнување на Социјалното во минатата година во рамките на ИКТ областа се наведуваат набавката на компјутери, обуката на вработените, умрежувањето на компјутерите, примена на ИКТ и набавен софтвер.
- Повеќемина од испрашаните наведува дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користат во сличните организации во станство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оцената на состојбата на ИКТ во Македонија повеќето наведуваат дека е недоволно развиена, и неискористена, треба повеќе да се вложува.
- Визијата на развој во областа на ИКТ се заснова на примена на нови технологии, на подобра информираност, на имплементација на ИКТ во секој сектор, смалување на трошоците, поефикасно работење, заштеда на време, повеќе инвестиции во развој на ИКТ, и на едукација на кадри.

- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, пред се го наведуваат побрзото и подоброто информирање, поефикасното и поефитно работење, подобра и полесна комуникација и едукација на кадри.
- Самите граѓани пред се имаат корист од побрзо и подобро информирање, побрзи и поквалитетни услуги, поефикасно и поефтино работење и воопшто подобра и полесна комуникација.
- Повеќето се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, и дека ќе придонесе за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и демократско функционирање на јавните институции.
- Повеќето истакнуваат дека на Македонија и е потребна стратешка соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но не по секоја цена.
- 4 од 11 испрашани делумно се запознати со работата на Владиниот сектор за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари која Македонија ја вложува во развојот на ИКТ, но повеќето од нив би сакале подобро да се информираат за ова.
- 3 од 11 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за ова.
- Само еден испитаник е запознат со работата на МАСИТ, а од останатите една група на испитаници би сагле да знае повеќе.
- Само двајца испитаници се запонати со концептот на е-Влада, а останатите би сакале да дознаат нешто повеќе за ова.
- При тоа повеќемина очекуваат е-Владата да заживее во период од следните 1 до 6 години, останатите немаат мислење.
- Само 2 од 11 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, и испитаниците не знаат кои обврски се превземени од Агендата или не превзеле ништо.
- 3 од 11 испитаници се запознати со е-Декларацијата, и истакнат е ставот дека ни една обврска не е превземена од е-Декларацијата или дека се прават напори нешто да се превземе.
- Повеќето испрашани очекува активностите врз основа на овие два документи да покажат резултат во периодот од 1-6 години, останатите немаат мислење.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испитаници во Социјалното освен во еден случај, користат компјутер секојдневно (интензивно и по потреба) и тоа пред се во администрацијата, во сите процеси, во книговодството и во деловната преписка.
- На еден компјутер во Социјалното доаѓа најчесто од 2-4 zaposlenih.
- Курсеви посетувале најчесто оние вработени на кои имале потреба од усовршување во користењето на современи технологии.
- Половина испрашани лично посетувале оваков вид на курсеви, останатите планираат во блиска иднина.

- Најкомпјутеризирано одделение е одделението за материјални давања, понатаму финансискиот сектор, книговодството, односно сите подеднакво.
- Сите испитаници ја прифатиле идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Социјалното, повеќе од половина испрашани одговориле дека компјутерите им се умрежени и дека постои сервер во повеќето умрежени системи.
- За одржување на компјутерските системи се користат специјализирани фирми и нешто помалку вработени стручњаци.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најчесто се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, специјализирани програми за работа, програми за е-маил, за претражување на интернет, анти-вирус програми, и за мултимедијални презентации.
- Во повеќето случаи софтверот кој се користи во Социјалното е лиценциран.
- Постои потреба за набавка на специјализиран софтвер, лиценциран office, sql сервер, outlook express, corel, или не постои потреба, додека останатите не знаат што е потребно.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Во нешто повеќе од половина од случаевите наведено е дека компјутерите во Социјалното се поврзани на интернет, оние кои не се поврзани планираат да се поврзат во иднина.
- Интернет врската е различна: постојана врска, односно dial up ISDN, а еден испитаник нема информација кој е провајдер.
- Провајдер во повеќето случаи е МТ нет.
- Повеќето вработени сметаат дека цената на интернет услугите е висока, а двајца сметаат дека е соодветна.
- Само два испитаници навеле дека Социјалното има интернет-страница која ја одржуваат вработени специјалисти во институцијата, а во фреквенцијата на одржување не се едногласни, и дале одговори од неколку пати седмично до неколку пати месечно.
- Интернет-страницата е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил не стигнуваат пораки, а доколку би стигнувале постои задолжена личност за секој сектор.
- На интернет-страницата Социјалното не објавува јавни тендери и само во еден случај тоа планираат да го направат наскоро.
- 2 од 11 испрашани навеле дека Социјалното има сопствен интернет поддомен, а некои изјавиле дека имаат намера наскоро да обезбедат или дека не планираат. Сепак цената на користење на интернет поддоменот за повеќето е висока.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНИ ГРИЖИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

Социјално	
Социјално	
ДА	5
НЕ	6

Дали на работа користите - ФАКС

Социјално	
Социјално	
ДА	11

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

Социјално	
Социјално	
ДА	11

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

Социјално	
Социјално	
ДА	10
НЕ	1

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Rank - E-MAIL * Социјално	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Rank - FAX * Социјално	11	3.8%	275	96.2%	286	100.0%
Rank - LANDLINE PHONE * Социјално	11	3.8%	275	96.2%	286	100.0%
Rank - MOBILE PHONE * Социјално	10	3.5%	276	96.5%	286	100.0%

Социјално		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Социјално	Просек	3.80	2.45	1.18	2.40
	Бр	5	11	11	10
	Стан. девијација	.45	.69	.40	.84
Вкупно	Просек	3.80	2.45	1.18	2.40
	Бр	5	11	11	10
	Стан. девијација	.45	.69	.40	.84

Колку често користите – Е-МАИЛ

Социјално	
Социјално	
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	1
Не користам	6

Колку често користите – ФАКС

	Социјално
	Социјално
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	5
неколку пати седмично	1

Колку често користите – ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Социјално
	Социјално
секој ден, интензивно	9
секој ден, по потреба	2

Колку често користите – МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Социјално
	Социјално
секој ден, интензивно	6
секој ден, по потреба	4
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Социјално
	Социјално
колеги	2
деловни партнери	3
со јавноста	2
Не користам	6

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Социјално
	Социјално
колеги	1
деловни партнери	9
семејство и пријатели	1
со јавноста	3

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Социјално
	Социјално
колеги	4
деловни партнери	6
семејство и пријатели	4
со јавноста	7

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Социјално
	Социјално
колеги	4
деловни партнери	8
семејство и пријатели	3
со јавноста	5
Не користам	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Социјално
	Социјално
ДА	7
НЕ	3
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Социјално
	Социјално
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	2
НЕ, воопшто	2

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Социјално
	Социјално
ништо	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	5
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
фиксен телефон, телефонска централа	1
Користиме компјутери и опрема	3
усовршување	1
НЕ ЗНАЕ	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Социјално
	Социјално
ништо	2
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	4
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознаени со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Социјално
	Социјално
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Социјално
	Социјално
недоволно, слабо развиена	9
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	1
Друг оператор како конкуренција	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Социјално
	Социјално
примена нова технологија	3
побрзо информирање, правовремено информирање	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	2
Намалени трошоци / поефтино работење	1
Поефикасно работење	1
Заштеда на време	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
едукација, усовршување на кадри	2
оптимист сум	1
Песимиста сум	1
НЕ ЗНАЕ	1

Наведете ги според Вас, придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Социјално
	Социјално
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	4
Намалени трошоци / поефтино работење	2
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
подобра, полесна комуникација	1
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
едукација, усовршување на кадри	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2
НЕ ЗНАЕ	3

Наведете ги според Вас, привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Социјално
	Социјално
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	5
Намалени трошоци / поефтино работење	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	1
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	4
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Социјално
	Социјално
ДА, во голема мера	7
ДА, но имам многу поприоритетни обврски/ работи	3
НЕ, имам други одговорности / приоритетни работи	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Социјално
	Социјално
ДА, во голема мера	7
ДА, но имам многу поприоритетни обврски/ работи	3
НЕ, имам други одговорности / приоритетни работи	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM ...

	Социјално
	Социјално
ДА, по секоја цена	2
ДА, во зависност од договорот	8
НЕМАМ МИСЛЕЊЕ	1

Дали сте запознаени со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Социјално
	Социјално
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	2

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Социјално
	Социјално
НЕ, but и would like to know more	8
НЕ	3

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Социјално
	Социјално
Треба да се зголеми	3
НЕМАМ МИСЛЕЊЕ	7
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознаени со работата на МАСИТ

	Социјално
	Социјално
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Социјално
	Социјално
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Социјално
	Социјално
1 до 3 години	4
4 до 6 години	3
НЕМАМ МИСЛЕЊЕ	4

Дали сте запознаени со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество во југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Социјално
	Социјално
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Социјално
	Социјално
не превзеле ништо	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознаени со е-Декларацијата

	Социјално
	Социјално
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Социјално
	Социјално
не превзеле ништо	1
напори за превемање на обврските	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Социјално
	Социјално
1 до 3 години	3
4 до 6 години	4
НЕМАМ МИСЛЕЊЕ	4

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Социјално
	Социјално
ДА	10
НЕ	1

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Социјално
	Социјално
Сите процеси	3
Книговодство,финансии	2
Користење бази на податоци	2
Администрација	5
Кореспонденција /деловна преписка	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Социјално
	Социјално
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	3

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Социјално
	Социјално
1-2	3
2-4	6
повеќе од 4	1

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Социјално
	Социјално
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	10
НЕ	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Социјално
	Социјално
ДА	6
НЕ, но планирам во блиска иднина	5

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Социјално
	Социјално
Сите подеднакво	3
Книговодство	1
Финансиски сектор	2
Одделение за материјални издатоци	5

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Социјално
	Социјално
ДА	11

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Социјално
	Социјално
ДА	6
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	4
НЕ и не планираме во иднина	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Социјално
	Социјално
ДА	5
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Социјално
	Социјално
Вработени специјалисти	2
Специјализирани фирми	7
Ни едните ни другите	2

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Социјално
	Социјално
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	8
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	6
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	1
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	3
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	3
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	2
Специјализиран софтвер за работа	4
Останати	2

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Социјално
	Социјално
ДА	9
НЕ, но планираме во иднина	1
Не сум информиран	1

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Социјално
	Социјално
Лиценциран софтвер	1
office	1
sql сервер	1
специјализиран софтвер	2
outlook expres	1
немаме потреба	1
corel	1
Не зависи од нас	1
НЕ ЗНАЕ	4

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Социјално
	Социјално
ДА	6
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	5

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Социјално
	Социјално
dial up - стандард	2
dial up - ISDN	3
Не сум информиран	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Социјално
	Социјално
Mt net	4
ОДБИВАЊЕ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Социјално
	Социјално
Висока	8
Соодветна	2
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Социјално
	Социјално
ДА	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	7
НЕ и немаме намера	2

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Социјално
	Социјално
Вработени специјалисти	0
Специјализирани фирми	1
И едното и другото	1

Колку често се ажурира

	Социјално
	Социјално
неколку пати седмично	1
неколку пати месечно	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Социјално
	Социјално
ДА	2

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Социјално
	Социјално
ДА	2

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Социјално
	Социјално
Задолжено лице во секој сектор	1
Раководител на софтверското одделение	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Социјално
	Социјално
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1
НЕ и немаме намера	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Социјално
	Социјално
ДА	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	3
НЕ и немаме намера	5
Не сум информиран	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Социјално
	Социјално
Висока	4
Соодветна	1

ЗАВОД ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

(13 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно месот е-маил користат двајца испрашани, сите освен еден користат факс, сите користат фиксен телефон и повеќето користат мобилен телефон.
- Е-маил се користи секојдневно (по потреба и интензивно), факс и мобилен телефон се користат секојдневно (интензивно и по потреба), фиксен телефон најчесто се користи интензивно.
- Е-маил се користи за комуникација со деловните партнери и колегите и умерено со пријатлите и семејството, факс најмногу користат за комуникација со деловните партнери, колегите и послабо со семејството и пријателите, фиксен телефон и мобилен телефон речиси подеднакво се користат во комуникацијата со колегите и деловните партнери, а потоа со јавноста и со семејството и пријателите.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Повеќето испитаници навеле дека во Заводот за вработување постои ИКТ стратегија и дека тие во помала или поголема мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Заводот со ИКТ развојот, најчесто се наведува набавката на компјутери, умрежувањето на компјутерите, телефонска централа, отворен е-маил и КАРДС порграм, воведен информатички центар и усовршување на постоечкото.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Заводот во минатата година во рамките на ИКТ развојот ја наведуваат набавката на компјутери, умрежувањето на компјутерите, телефонска централа, КАРДС порграм, мобилен телефон, УПДН мрежа и усовршување на постоечкото, како и бази на податоци.
- Половина од испрашаните наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користат во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оцената на состојбата на ИКТ во Македонија, повеќето наведуваат дека недоволно е развиена, дека се потребни вложувања, но некои имаат мислење дека ИКТ во Македонија е во развој и дека се задоволни со моменталната состојба.
- Визијата на развој во областа на ИКТ се заснова на ставот дека севкупната комуникација треба да биде електронска, како и на зголемените инвестиции во развојот на ИКТ, примена на нови технологии, на подобра информираност, на имплементација на ИКТ во секој сектор, следење на светските трендови во ИКТ.

- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија врзани за досегашниот развој на ИКТ, се наведува пред се побрзата и подобрата информираност, поефикасното работење, подобра и полесна комуникација и заштеда на време.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарение на побрзата и подобрата информираност, полесна и побрза комуникација, поефтино работење, заштеда на време, побрзи и поквалитетни услуги.
- Сите освен еден испитаник се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе во интеграцијата на Македонија со Европската унија, дека ќе придонесе за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и демократско функционирање на јавните институции.
- Повеќето истакнуваат дека на Македонија и е потребна стратешка соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но не по секоја цена, иако значителен е бројот и на оние кои сметаат дека соработката е потребна по секоја цена.
- 5 од 13 испрашани делумно се запознати со работата на Владиниот сектор за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари која Македонија ја вложува во развојот на ИКТ, но повеќето од нив би сакале подобро да се информираат за ова.
- 5 од 13 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за ова.
- Само двајца испитаници се запознати со работата на МАСИТ и со концептот на е-Влада.
- При тоа повеќемина очекуваат е-Владата да заживее во период од следните 1 до 10 години, останатите немаат мислење.
- Само 2 од 13 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, а само еден испитаник набел дека е воведен КАРДС порграмот или не превземено ништо.
- Само 1 од 13 испитаници е запознат со е-Декларацијата и се наведува дека ниедна обврска не е превземена од оваа Декларација.
- Повеќето испрашани очекуваат дека активностите врз основа на овие два документи ќе покажат резултати во периодот од 1-6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Повеќето вработени во Заводот користат компјутер секојдневно (интензивно и по потреба) и тоа пред се во администрацијата, во сите процеси, во книговодството, при користењето на бази на податоци, при администрација на системот, деловната преписка и програмирање.
- На еден компјутер во Заводот за вработување доаѓаат најчесто од 1-2 вработени.
- Курсеви посетувале подеднакво сите вработени, како и оние на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Повеќето испитаници (освен во два случаеви) лично посетувале оваков вид на курсеви.
- Повеќето наведуваат дека сите одделенија се подеднакво компјутеризирани потоа се наведува АОП и администрацијата.

- Сите испитаници ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Речиси сите испитаници (освен еден) одговориле дека во Заводот за вработување компјутерите се умрежени и дека постои сервер на сите умрежени системи.
- За одржување на компјутерските системи се користат најчесто вработени специјалисти.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најчесто се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, специјализирани програми за работа, анти вирус програми, програми за мултимедијални презентации, програми за е-маил, за веб дизајн, а претражување на интернет, и нешто помалку за обработка на слика, и audio-video програми.
- Во повеќето случаи во Заводот се користи софтвер со лиценца.
- Повеќо вработени во Заводот не знаат кој софтвер е потребен. Останатите наведуваат дека се задоволни со оној кој го имаат, односно немаат потреба за нов, а некои велат и дека тоа не зависи од нив.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- 5 од 13 испитаници навеле дека компјутерите во Заводот се поврзани на Интернет, останатите дека планираат во блиска иднина.
- Интернет врската е различна: on line-ISDN, односно dial up ISDN i dial up стандард.
- Провајдер во најголем број на случаи е МТ нет.
- Повеќето вработени сметаат дека цената на интернет услугите е висока, а двајца сметаат дека е соодветна.
- 6 од 13 испитаници навеле дека Заводот има интернет-страница, а меѓу останатите кои немаат дека планираат да набават наскоро. Интернет страницата ја одржуваат вработени специјалисти и тоа со различна динамика – секојдневно до неколку пати месечно.
- 4 од 6 испитаници одговориле дека интернет-страницата е отворена за пошироката јавност, и дека само во еден случај пристигнал е-маил, а за одговарање на пораките има задолжена личност во секој сектор.
- На интернет-страницата на Заводот само еднаш е објавен јавен тендер.
- Само двајца испитаници одговориле дека Заводот има свој интернет поддомен, а меѓу оние кои немаат се планира да се набави во блиска иднина.
- Цената на услугите на интернет поддоменот за повеќето е висока, а двајца испитаници воопшто не се запознати со цената.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ЗАВОД ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Завод за вработување
	Завод за вработување

ДА	2
НЕ	11

Дали на работа користите - ФАКС

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	12
НЕ	1

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	13

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	10
НЕ	3

Колку често користите – Е-МАИЛ

	Завод за вработување
	Завод за вработување
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	1
Не користам	9
ОДБИВАЊЕ	2

Колку често користите – ФАКС

	Завод за вработување
	Завод за вработување
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	6
неколку пати седмично	1
неколку пати месечно	1
Еднаш седмично	1
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често користите – ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Завод за вработување
	Завод за вработување
секој ден, интензивно	10
секој ден, по потреба	3

Колку често користите – МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Завод за вработување
	Завод за вработување
секој ден, интензивно	3
секој ден, по потреба	6
неколку пати месечно	1
Не користам	2
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Завод за вработување
	Завод за вработување
колеги	2
деловни партнери	2
семејство и пријатели	1
Не користам	9
ОДБИВАЊЕ	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Завод за вработување
	Завод за вработување
колеги	3
деловни партнери	9
семејство и пријатели	1
со јавноста	1
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Завод за вработување
	Завод за вработување
колеги	9
деловни партнери	8
семејство и пријатели	2
со јавноста	4
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Завод за вработување
	Завод за вработување
колеги	5
деловни партнери	4
семејство и пријатели	4
со јавноста	2
Не користам	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	11
НЕ, но планираме да направиме	1
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, во голема мера	5
ДА, делумно	4
Воглавно НЕ	3

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Завод за вработување
	Завод за вработување
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	5
умрежување на компјутерите	3
отворен е-маил	1
KARDS програма	1
Фиксен телефон / централа	2
введен информациски центар, систем	1
Усовршување на постоечката состојба	1
Мобилен телефон	1
НЕЗНАМ	3

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ништо	1
воведување на интернет	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	2
умрежување на компјутерите	1
KARDS програма	1
мобилен телефон	1
база на податоци	1
Усовршување на постоечката состојба	2
UPDN мрежа	1
НЕЗНАМ	3

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компании) во странство

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	2

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Завод за вработување
	Завод за вработување
недоволно, слабо развиена	4
во развој е	2
Задоволен сум	3
Во некои фирми е развиен ИКТ а во некои не	1
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	3
добра	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Завод за вработување
	Завод за вработување
примена нова технологија	1
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
намалување на трошоците /поевтино работење	1
Повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	2
целата комуникација е (треба да биде) електронска	3
НЕЗНАМ	3

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Завод за вработување
	Завод за вработување
подобра информираност, полесен пристап до информациите	4
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	5
Подобра, полесна комуникација	1
Заштеда на време	1
Придобивките се мали	1
НЕЗНАМ	5

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Брзо, навремено информирање	3
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
Подобра, полесна комуникација	2
Заштеда на време	2
едукација, усовршување на кадри	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	3

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, во голема мера	12
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, во голема мера	11
ДА, делумно	2

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, по секоја цена	5
ДА, во зависност од договорот	8

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8

Do you know how much money Macedonia puts aside for IT development

	Завод за вработување
	Завод за вработување
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	10
НЕ	3

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Треба да се зголеми	5
Немам мислење	7
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	5
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	5

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Завод за вработување
	Завод за вработување
1 до 3 години	3
4 до 6 години	4
7 до 10 години	1
Немам мислење	5

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Завод за вработување
	Завод за вработување
не превзеле ништо	1
KARDS програма	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, во голема мера	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	4

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Не превзеле ништо	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Завод за вработување
	Завод за вработување
1 до 3 години	4
4 до 6 години	2
7 до 10 години	1
Немам мислење	4
ОДБИВАЊЕ	2

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	11
НЕ	2

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Сите процеси	4
Книговодство,финансии	1
Користење бази на податоци	1
Администрација на системот	1
Администрација	5
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	1
Програмирање	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Завод за вработување
	Завод за вработување
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	4

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Завод за вработување
	Завод за вработување
до 1	2
1-2	11

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА, сите вработени	6
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	6
НЕ	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	11
НЕ	1
НЕ, но планирам во блиска иднина	1

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Сите подеднакво	8
АОП	2
Администрација	3

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	13

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	12
НЕ и не планираме во иднина	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	12

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Вработени специјалисти	10
Специјализирани фирми	1
Ни едно ни друго	1
ОДБИВАЊЕ	1

Какви сè софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	11
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	11
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	2
Аудио/Видео програми	2
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	5
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	5
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	5
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	6
Специјализиран софтвер за работа	8

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	8
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	1
Не сум информиран	3
ОДБИВАЊЕ	1

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Задоволни се со софтверот што го посетуваат	1
Нема потреба	2
Не зависи од нас	1
НЕЗНАМ	10

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	5
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	7
НЕ и не намераваме	1

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Завод за вработување
	Завод за вработување
dial up - стандард	1
dial up - ISDN	2
on line - ISDN	2

Кoj интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Mt net	4
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Висока	8
Соодветна	2
Не ми е позната цената	2

Дали вашата организација има интернет-страница

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	6
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	4
НЕ и немаме намера	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Вработени специјалисти	6

Колку често се ажурира

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Секој ден	2
неколку пати седмично	1
неколку пати месечно	2
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	4
НЕ, но намераваме во иднина	2

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	1
НЕ	4
Не сум информиран	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Републички завод за вработување
	Републички завод за вработување
Задолжено лице за секој сектор	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	1
НЕ, но намераваме во иднина	3
НЕ и не намераваме	1
Не сум информиран	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Завод за вработување
	Завод за вработување
ДА	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	6
НЕ и немаме намера	2
Не сум информиран	2
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Завод за вработување
	Завод за вработување
Висока	5
Соодветна	1
Не ми е позната цената	2
ОДБИВАЊЕ	1

ЦАРИНА

(9 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат факс и фиксен телефон, а само по еден испитаник не користи е-маил и мобилен телефон.
- Фиксен и мобилен телефон најчесто се користат секојдневно и тоа интензивно, па потоа се користат е-маил и факс.
- Е-маил и факс во најголема мерка се користат за комуникација со колеги, фиксен и мобилен телефон се користат за комуникација со колеги и деловни партнери.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Сите освен еден испрашан наведуваат дека во царината постои ИКТ стратегија.
- Повеќето или помалку учествува во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања во врска со ИКТ развојот, се наведуваат најчесто активности во врска со компјутери (воведување на интернет, набавка на компјутери, умрежување на компјутерите, отворање интернет-страница-а).
- Слична ситуација е и при наведување на конкретните постигнувања минатата година— активности врзани за компјутери, односно изработка на план за ИКТ развој.
- Еден дел испрашани наведува дека е во помала или поголема мерка запознат со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство, додека оние вторите би сакале повеќе да научат за тоа.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Присутна е поделеност во ставовите во врска со моменталната состојба на ИКТ во Македонија. На една страна се оние кои состојбата ја оценуваат како недоволно развиена, а на друга страна се оние кои се задоволни односно оценуваат дека ИКТ е во развој.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: очекување на поширока употреба на компјутери, примена на нови технологии и поголемо залагање.
- Во рамките на ИКТ развојот во Македонија до сега најчесто се постигнати подобрувања во врска со информираноста— побрзо, навремено, подобро информирање. Но значителен дел испрашани не знае кои се достигнувања.
- Во согласност со претходното и самите граѓани имаат најмногу користи од ИКТ развојот во областа на информираноста и полесен пристап до информациите, а значајна корист имаат и од поефикасно работење, подобро и полесно комуникации, и заштеда на време.

- Повеќето оценуваат дека развојот на ИКТ секторот во значителна мерка ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Повеќето се сложуваат дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- Повеќето испрашани не се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, но имаат желба подобро да се запознати. Во согласност со ова никој не знае колку пари Македонија вложува во развојот на ИКТ, и би сакале подобро да се информираат за тоа, па така не знаат ни дали буџетот за тие активности треба да се зголеми.
- Само еден од девет испрашани е запознат со работата на МАСИТ. Нешто е подобра ситуацијата кога е во прашање запознатоста со концептот на е-Влада.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 3 години.
- Запознатоста со е-ЈИЕ Агендата е подела – еден дел е делумно запознат, а останатите не се но би сакале подобро да се запознаат, при што само еден одговор укажува на активности на царината во рамките на обврските во врска со оваа Агенда и се однесува на развој на интернет што не е доволно.
- Запознатоста со е-Декларацијата иста е како со концептот на е-Влада. Повеќето би сакале да се запознаат со оваа декларација.
- Кога се во прашање конкретни обврски превземена од страна на царината во врска со оваа Декларација се наведуваат поддршка на развој на ИКТ, подобар статус на ИКТ експертите.
- Слично како и за е-Владата, и за е-Декларацијата се смета дека ќе покаже резултат во период од следните 1-3 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испрашани користат компјутер секојдневно, најчесто интензивно, во сите работни процеси, потоа во администрација и деловни преписки.
- На еден компјутер во Царината доаѓа од 1-2 вработени.
- Најчесто сите вработени посетуваат курсеви за да го унапредат своето знаење во користење на современите технологии.
- 7 од 9 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Најчесто се истакнува дека се сите одделенија подеднакво компјутеризирани во Царината, па потоа Одделението за контрола, АОП, Администрација и Управа.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Царината сите компјутерите се умрежени освен во еден случај; постојат и сервери, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за е-маил, пребарување по Интернет, анти-вирус програми, потоа специјализирани програми за работа, мултимедијални презентации и програми за веб дизајн..
- При тоа, дел од софтверот е лиценциран, додека дел не е.
- Еден дел е задоволен со програмите кои ги поседува, а кај останатите постои потреба за набавка на софтвер за антивирусна заштита, специјализирани програми, norton и outlook express.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутерите во рамките на Царината се поврзани на интернет, освен во еден случај.
- Најчесто е во прашање постојана on-line врска , при што провајдер е МТ нет.
- Според мислењето на оние кои ја знаат цената на интернет (6 од 9), оваа цена е висока.
- Царината поседува и интернет-страницата, освен во еден случај. На оджување на интернет-страницата работат вработени специјалисти и тоа воглавно секој ден, но има и од оние кои не се информирани за динамиката на одржување.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговара секторот за односи со јавноста, одговорно лице од управата, советник на директорот.
- Само во еден случај постои информација дека на интернет-страницата на царината објавуваат јавни тендери, повеќето со тоа не се запознати.
- Повеќето не знаат дали царината има сопствен интернет поддомен, и вработените се во дилема дали цената за негово користење е висока или нормална.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ЦАРИНА

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Царина
	Царина
ДА	8
НЕ	1

Дали на работа користите - ФАКС

	Царина
	Царина
ДА	9

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Царина
	Царина
ДА	9

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Царина
	Царина
ДА	8
НЕ	1

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Царина	8	2.8%	278	97.2%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Царина	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Царина	9	3.1%	277	96.9%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Царина	8	2.8%	278	97.2%	286	100.0%

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Царина
	Царина
секој ден, интензивно	5
неколку пати седмично	2
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	1

Колку често користите - ФАКС

	Царина
	Царина
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	3
неколку пати месечно	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Царина
	Царина
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Царина
	Царина
секој ден, интензивно	6
секој ден, по потреба	2
Не користам	1

Колку често користите – Е-МАИЛ

	Царина
	Царина
колеги	6
деловни партнери	1
со јавноста	2
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Царина
	Царина
колеги	8
деловни партнери	2
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Царина
	Царина
колеги	6
деловни партнери	5
семејство и пријатели	1
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Царина
	Царина
колеги	5
деловни партнери	4
семејство и пријатели	2
со јавноста	1
Не користам	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Царина
	Царина
ДА	8
НЕ, но планираме да направиме	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Царина
	Царина
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	3
ДА и НЕ	2
воглавно НЕ	2

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Царина
	Царина
ништо	1
воведување на интернет	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	2
отварање на интернет-страница	1
умрежување на компјутерите	2
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
направен нацрт, изготвен план	1
НЕ ЗНАЕ	2

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Царина
	Царина
ништо	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
отварање на интернет-страница	1
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
направен нацрт, изготвен план	2
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Царина
	Царина
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Царина
	Царина
недоволно, слабо развиена	2
во развој е	2
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
задоволен сум	3
лоша	1
слаба комуникација меѓу институциите	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Царина
	Царина
примена нова технологија	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	2
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	2
целата комуникација е (треба да биде) електронска	2
НЕ ЗНАЕ	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Царина
	Царина
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
смалување на трошоците, поефтино работење	1
заштеда на време	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
едукација, усовршување на кадри	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
НЕ ЗНАЕ	4

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Царина
	Царина
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
точност на информациите, сигурност на информациите	1
смалување на трошоците, поефтино работење	2
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	1
заштеда на време	1
развиена свест за информатичка култура	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Царина
	Царина
ДА, во голема мера	6
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	3

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Царина
	Царина
ДА, во голема мера	8
ДА, делумно	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...

	Царина
	Царина
ДА, по секоја цена	3
ДА, во зависност од договорот	6

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Царина
	Царина
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Царина
	Царина
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	1

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Царина
	Царина
Треба да се зголеми	3
Немам мислење	6

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Царина
	Царина
ДА, во голема мера	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Царина
	Царина
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт

	Царина
	Царина
1 до 3 години	4
4 до 6 години	2
7 до 10 години	2
Немам мислење	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Царина
	Царина
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Царина
	Царина
развој на интернет, е-маил за сите	1
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Царина
	Царина
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Царина
	Царина
напори за превемање на обврските	1
даваме поддршка за развој на ИКТ	1
развој на интернет, е-маил за сите	1
подобар статус на ИКТ стручњаците	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Царина
	Царина
1 до 3 години	4
4 до 6 години	1
7 до 10 години	2
Немам мислење	2

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Царина
	Царина
ДА	9

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Царина
	Царина
Сите процеси	5
Администрација	2
Презентации	1
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	2
Програмирање	1
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Царина
	Царина
секој ден, интензивно	7
секој ден, по потреба	2

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Царина
	Царина
до 1	2
1-2	5
2-4	2

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Царина
	Царина
ДА, сите вработени	6
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	3

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Царина
	Царина
ДА	7
НЕ, но планирам во блиска иднина	1
НЕ	1

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Царина
	Царина
Сите подеднакво	4
АОП	1
Администрација	1
Управа	1
Одделение за контролу	2

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Царина
	Царина
ДА	9

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Царина
	Царина
ДА	8
НЕ и не планираме во иднина	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Царина
	Царина
ДА	8

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Царина
	Царина
Вработени специјалисти	7
Специјализирани фирми	1
Ни едните ни другите	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Царина
	Царина
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	8
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	8
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di)	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	3
Аудио/Видео програми	2
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	7
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	4
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	7
Програми за разговор преку интернет (miRC, ICQ,...)	1
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	7
Специјализиран софтвер за работа	6
Останати	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Царина
	Царина
ДА	4
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	3
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	1

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Царина
	Царина
задоволни сме со софтверот кој го користиме	1
office	1
специјализиран софтвер	1
софтвер за антивирусна заштита	2
norton	1
outlook expres	1
немаме потреба	2
добиваме од донатори	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Царина
	Царина
ДА	8
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	1

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Царина
	Царина
on line - постојана врска	6
on line - ISDN	1
Не сум информиран	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Царина
	Царина
МТ нет	7
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Царина
	Царина
Висока	4
Соодветна	2
Не ми е позната цената	3

Дали вашата организација има интернет-страница

	Царина
	Царина
ДА	8
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Царина
	Царина
Вработени специјалисти	8

Колку често се ажурира

	Царина
	Царина
секој ден	4
неколку пати седмично	1
Не сум информиран	3

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Царина
	Царина
ДА	8

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Царина
	Царина
ДА	6
НЕ	1
Не сум информиран	1

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Царина
	Царина
Сектор за односи со јавност	2
Јас	1
Одговорно лице од управата	1
Советник на директорот, Градоначалник	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Царина
	Царина
ДА	1
НЕ, но планираме во блиска иднина	3
Не сум информиран	4

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Царина
	Царина
ДА	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1
Не сум информиран	6

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Царина
	Царина
Висока	1
Соодветна	2

МВР – ОДНОСИ СО СТРАНКИ

(8 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место само еден испитаник користи е-маил, половина користат факс и мобилен телефон, сите користат фиксен телефон.
- Еден испитаник кој користи е-маил користи секојдневно, интензивно, факс и мобилен телефон се користат секојдневно (интензивно и по потреба), фиксен телефон се користи секојдневно и тоа интензивно.
- Е-маил се користи исклучиво со деловни партнери, факс се користи за комуникација со колеги и деловни партнери, фиксен и мобилен телефон најчесто со користат со колеги, по потоа со деловни партнери, со јавноста и со семејството и пријателите.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- 3 од 8 испрашани навеле дека во МВР, постои ИКТ стратегија, а останатите или не се информирани или велат дека не постои. само 1 вработен учествува во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на МВР во врска со ИКТ развојот, се наведуваат умрежување на компјутерите, користење на компјутер и еден испитаник наведува дека ништо не е постигнато.
- Во доменот на конкретните достигнувања на Министерството во изминатата година во рамките на ИКТ, се наведуваат иста достигнувања како во претходното прашање.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Кога е во прашање оценка на состојбата на ИКТ во Македонија, половина наведува дека е недоволно развиена, а на друга страна се оние кои истакнуваат дека е во развој, односно дека се задоволни со состојбата, и дека е добра.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на имплементација на ИКТ во секој сектор, следење на светските трендови, па потоа примена на нови технологии, подобрата информираност, и повеќе инвестиции во развој на ИКТ.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ, се наведува дека е полесна комуникација со светот, побрзо информирање, поефикасно работење, подобра и полесна комуникација, заштеда на време, побрзи и поефтини услуги, како и за севкупен општествен развој.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарјеќи на подобрата и полесната комуникација, заштеда на време, побрзо и подобро информирање, поефикасното работење, а се јавува и одговор дека придобивките се мали.

- Повеќето се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, додека сите се едногласни дека ќе придонесе и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Повеќето истакнуваат дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена.
- 3 од 8 испрашани се делумно запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Повеќето вработени не се запознати со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но би сакале подобро да се информираат.
- 3 од 8 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Само еден испитаник е запознат со работата на МАСИТ, а од останатите една група испрашани би сакале да знаат повеќе.
- Само еден испитаник е запознат со концептот на е-Влада.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 до 10 години, иако повеќето нема мислење.
- Само 2 од 8 испрашани се запознати со е-ЈИЕ Агендата, и испитаници не знаат кои обврски од Агендата се превземени.
- Само еден испитаник е запознат со е-Декларацијата, и се наведува дека ни една обврските не е превземена од е-Декларацијата.
- Според половина испрашани се очекува активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 1-6 години, а останатите немаат мислење.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Половина вработени во МВР користат компјутер секојдневно (интензивно и по потреба) и неколку пати седмично и во деловната преписка, во администрацијата.
- На еден компјутер во МВР доаѓа најчесто од 1-2 вработени.
- Курсеви посетувале најчесто оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Половина испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви, а останатите го планираат ова во иднина.
- Најкомпјутеризирано одделение е матичната служба, администрацијата, односно сите подеднакво.
- Сите испитаници освен еден ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во МВР повеќе од половина испрашани одговориле дека компјутерите се умрежени, и дека сервер постои во 3 случаи.
- За одржување на компјутерските системи се користат вработени специјалисти и во помала мерка специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Речиси подеднакво се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, специјализирани програми за работа, па понатаму за мултимедијални презентации, програми за е-маил, за пребарување на интернет, анти-вирус програми.
- Најчесто софтверот кој се користи во МВР е со лиценца.
- Постои потреба за набавка на нов софтвер и тоа огакле и специјализиран софтвер, додека останатите не знаат што е потребно.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Само во еден случај е наведено дека компјутерите се во рамките на МВР се поврзани на интернет, интернет врската е со постојана врска, и нема информации за тоа кој е провајдер.
- 2 вработени сметаат дека цената на интернет услугите е висока, едно мислење е дека цената е соодветна.
- Само еден испитаник навел дека МВР има интернет-страница, која ја одржува вработен специјалист, секојдневно.
- Интернет-страницата при тоа не е отворен за пошироката јавност и немаат план тоа да го изменат, на јавниот е-маил не стигнуваат пораки.
- Само еден одговор е добиен на прашањето дали на интернет-страницата на организацијата објавуваат јавни тендери, и при тоа испитаникот не е информиран.
- Никој од испрашаните не навел дали МВР има сопствен интернет поддомен, некои тоа го намераваат наскоро, а некои воопшто не планираат. За цената мислењата се различни – висока или соодветна или не ја знаат цената.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МВР (ОДНОСИ СО СТРАНКИ)

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА	1
НЕ	7

Дали на работа користите - ФАКС

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА	4
НЕ	4

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА	8

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА	4
НЕ	4

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * МВР - односи со странки	1	3%	285	99.7%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * МВР - односи со странки	4	1.4%	282	98.6%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * МВР - односи со странки	8	2.8%	278	97.2%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * МВР - односи со странки	4	1.4%	282	98.6%	286	100.0%

Колку често користите - Е-МАИЛ

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
секој ден, интензивно	1
Не користам	7

Колку често користите - ФАКС

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	2
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	4

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
секој ден, интензивно	6
секој ден, по потреба	2

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	3
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	3

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
деловни партнери	1
Не користам	7

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
колеги	3
деловни партнери	1
Не користам	4

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
колеги	7
деловни партнери	1
семејство и пријатели	1
со јавноста	2

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
колеги	3
деловни партнери	1
семејство и пријатели	2
со јавноста	1
Не користам	3

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА	3
НЕ	2
Не сум информиран	3

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	МВР - односи со странки	
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА, во голема мера	1	
воглавно НЕ	1	
НЕ, воопшто	1	

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	МВР - односи со странки	
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ништо	1	
умрежување на компјутерите	1	
користиме компјутерии опрема	1	
НЕ ЗНАЕ	5	

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	МВР - односи со странки	
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ништо	1	
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1	
умрежување на компјутерите	1	
НЕ ЗНАЕ	5	

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	МВР - односи со странки	
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА, во голема мера	1	
ДА, делумно	4	
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2	
НЕ	1	

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	МВР - односи со странки	
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
недоволно, слабо развиена	4	
во развој е	1	
задоволен сум	2	
добра	1	

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	МВР - односи со странки	
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
примена нова технологија	1	
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1	
имплементација на ИКТ во секој сектор	3	
треба да се следат светските трендови во ИКТ	2	
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1	
НЕ ЗНАЕ	2	

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
побрзо информирање, правовремено информирање	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	1
заштеда на време	1
придобивките се мали	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	1
свкупен друштвено-економски развој	1
НЕ ЗНАЕ	1

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	3
заштеда на време	2
придобивките се мали	1
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, во голема мера	6
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	2

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, во голема мера	8

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, по секоја цена	2
ДА, во зависност од договорот	5
Немам мислење	1

Дали сте запознати со работата на Владињата комисија за информатички прашања

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	1

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	2

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
Треба да се зголеми	3
Немам мислење	5

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3
НЕ	4

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3
НЕ	4

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
1 до 3 години	1
4 до 6 години	1
7 до 10 години	1
Немам мислење	5

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	4

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	5

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
не превзеле ништо	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
1 до 3 години	1
4 до 6 години	3
Немам мислење	4

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА	4
НЕ	4

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
Администрација	2
Кореспонденција, деловна преписка	1
ОДБИВАЊЕ	2

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	2
неколку пати седмично	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
1-2	4

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА, сите вработени	1
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	6
НЕ	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА	4
НЕ, но планирам во блиска иднина	2
НЕ	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
Сите подеднакво	1
Администрација	1
Матична служба	2
ОДБИВАЊЕ	4

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА	7
НЕ	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА	5
ОДБИВАЊЕ	3

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
ДА	3
Не сум информиран	2

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
Вработени специјалисти	4
Специјализирани фирми	1
Ни едните ни другите	1
ОДБИВАЊЕ	2

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	4
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	4
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	1
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	1
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	1
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	1
Специјализиран софтвер за работа	4
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА	4
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	2

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
office	1
специјализиран софтвер	3
НЕ ЗНАЕ	4

Дали вашата организација е приклучена интернет

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА	1
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	3
НЕ и не намераваме	2
ОДБИВАЊЕ	2

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
dial up - стандард	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
НЕ ЗНАЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
Висока	2
Соодветна	1
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
ДА	1
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	3
НЕ и немаме намера	2
ОДБИВАЊЕ	2

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	МВР - односи со странки
	МВР - односи со странки/сервис за граѓаните
Вработени специјалисти	1

Колку често се ажурира

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
секој ден	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
НЕ и не намераваме	1

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
НЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
Не сум информиран	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	3
НЕ и немаме намера	2
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	2

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

МВР - односи со странки	
МВР - односи со странки/сервис за граѓаните	
Висока	1
Соодветна	1
Не ми е позната цената	1

БОЛНИЦИ И ПОЛИКЛИНИКИ

(15 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место испитаници најчесто користат фиксен и мобилен телефон, факс и потоа е-маил.
- Најчесто се користи мобилен и фиксен телефон, па потоа е-маил и факс.
- Сите средства се користат секојдневно, при што мобилен и фиксен телефон се користат интензивно, факс по потреба, а е-маил речиси слично интензивно и по потреба.
- Е-маил, факс, фиксен и мобилен телефон во најголема мерка се користат за комуникација со деловни партнери, потоа со колеги, јавноста и со семејството односно пријателите.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Една третина вработени наведуваат дека во нивните институции постои ИКТ стратегија, додека во останатите во кои нема ИКТ стратегија планираат да ја осмислат. Во рамките на овие две категории испитаниците наведуваат дека во помала или поголема мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на самите институции во врска со ИКТ развојот, се наведуваат различни активности – умрежување на компјутерите, отварање на интернет-страница, воведување на информациона систем, воведување на интернет, обука на вработени и усовршување на ИКТ, воведување ISDN линии, набавка на нов софтвер, итн.
- Во текот на минатата година во овие институции, во врска со развојот на ИКТ стратегија по одговорите на некои не е направено ништо, додека останатите истакнуваат воведување на интернет, умрежување на компјутерите, примена на ИКТ, обука на вработени.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се во помала или поголема мерка запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ИКТ во Македонија се сметаат за недоволно развиен, но со тенденција на развој.
- Во согласност со претходно наведеното, визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: очекување на поголем број на инвестиции и поширока употреба на компјутери, како и за имплементација на ИКТ во секој сектор.
- Различни мислењата има во врска со достигнувањата на Македонија поврзани со досегашниот развој на ИКТ – подобро и побрзо информирање, полесна комуникација, поефтино работење и заштеда на време.
- Кога е во прашање корист на граѓаните се наведуваат пред се подобро и побрзо информирање, подобра комуникација, поефикасно работење, и заштеда на време.

- Повеќето испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Сите освен еден испрашан се сложуваат дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но повеќе истакнуваат дека тоа не треба да биде по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- 4 од 15 испрашани сметаат дека се запознати и тоа делумно со работата на Владината комисија за информатички прашања, а повеќето останатите кои не се би сакале подобро да се запознати.
- Иако сите испрашани не се запознати со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, се издвојуваат оние кои би сакале да знаат повеќе. Со оглед дека го немаат овој податок разбирливо е тоа што повеќето немаат мислење за тоа дали буџетот треба да се зголеми или не.
- Слична ситуација е кога е во прашање запознатоста со работата на МАСИТ и исто така е изразена желба за повеќе информации. Нешто е подобра ситуацијата за концепт на е-Влада, и притоа повеќето не знаат кога овој концепт ќе почне да дава резултати односно тоа може да биде во период од 1 до 10 години.
- Запознатоста со е-ЈИЕ Агендата исто така е умерена, при што од конкретните обврски кои болниците ги превзеле во врска со оваа Агенда наведува имплементација на нови технологии.
- Ништо подобра не е ни запознатоста со е-Декларацијата. Единствена наведена конкретна обврска превземена од страна на самите болници во врска со оваа Декларација е иста како кога е во прашање е-ЈИЕ Агендата и тоа е имплементација на нови технологии.
- Слично како и за е-Владата, и за е-Декларацијата и за е-ЈИЕ Агендата се смета дека ќе покажат резултат во период од следните 1 до 10 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испрашани освен во два случаеви не користат компјутер. Компјутер се користи секојдневно и тоа интензивно за сите процеси, во книговодство и финансии, администрацијата, администрирање на системот, во информационите процеси, во лабораториите.
- На еден компјутер во болниците и поликлиниките доаѓаат повеќе од 4 вработени.
- Повеќето вработени посетуваат курсеви, но најчесто тоа се оние на кои им е потребно усовршување во областа.
- 8 од 15 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Како најкомпјутеризирано одделение во болниците и поликлиниките се наведува книговодство, ИКТ центарот, сите одделенија подеднакво и разни останатите сектори како што се мрежни и Интернет услуги, финансиски сектор, Администрација, продажен сектор, приемно одделение, управа.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во болниците и поликлиниките повеќето компјутери се умрежени, а останатите воглавно тоа ќе го направат во иднина. Кај сите умрежени компјутери постои и сервер, освен во еден случај но и тука планираат да купат наскоро, при што за одржување на компјутерските системи ангажираат специјализирани фирми, а понекогаш се вработуваат стручни лица..

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за е-маил, пребарување на интернет, специјализирани програми за работа, потоа за мултимедијални презентации, програми за обработка на слика, и анти-вирус програми, аудио/видео програми и програми за интернет комуникација.
- При тоа, дел од софтверот е лиценциран, додека дел не е.
- Постои потреба за набавка на специјализиран софтвер, понатаму windows, norton, office, oracle.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Повеќето компјутери во рамките на болниците и поликлиниките се поврзани на интернет, а останатите тоа ќе го направат. Најчеста е dial up ISDN врска , потоа dial up стандард и со постојана врска, додека провајдер е МТ нет, односно Унет и Моби Мак во еден случај.
- Според мислењето на оние кои ја знаат цената на интернет оваа цена е висока, иако значаен број истакнува дека цената е соодветна.
- 6 од 15 испрашани наведуваат дека болниците односно поликлиниките има интернет-страница, повеќето останатите планираат наскоро.
- Интернет - страната ја одржуваат подеднакво и вработени специјалисти во самата болница односно специјализирани фирми, а динамиката на одржување е секој ден до еднаш месечно.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат информатичар, секретарот односно задолженото лице за секој сектор.
- На интернет-страницата на болниците и поликлиниките не објавуваат јавни тендери, со тоа што половина од нив планираат наскоро, а другата половина не е заинтересирана.
- 2 од 15 испрашани наведуваат дека институцијата има и сопствен интернет поддомен, а останатите имаат намера за во иднина. Еден број вработени не ја знае цената за негово користење, а оние кои ја знаат се поделени– според едните е висока а според другите е соодветна.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – Болници и поликлиники

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

Болници	
Болници и поликлиники	
ДА	11
НЕ	4

Дали на работа користите - ФАКС

Болници	
Болници и поликлиники	
ДА	14
НЕ	1

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

Болници	
Болници и поликлиники	
ДА	15

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

Болници	
Болници и поликлиники	
ДА	14
НЕ	1

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Болници	11	3.8%	275	96.2%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Болници	14	4.9%	272	95.1%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Болници	15	5.2%	271	94.8%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Болници	14	4.9%	272	95.1%	286	100.0%

Болници		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Болници и поликлиники	Просек	3.00	3.14	1.93	1.50
	Бр	11	14	15	14
	Стан. девијација	1.00	.77	.96	.65
Вкупно	Просек	3.00	3.14	1.93	1.50
	Бр	11	14	15	14
	Стан. девијација	1.00	.77	.96	.65

Колку често користите - Е-МАИЛ

Болници	
Болници и поликлиники	
секој ден, интензивно	5
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	1
Не користам	4

Колку често користите - ФАКС

	Болници
	Болници и поликлиники
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	8
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	1
Не користам	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Болници
	Болници и поликлиники
секој ден, интензивно	9
секој ден, по потреба	5
еднаш месечно и поретко	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Болници
	Болници и поликлиники
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	5
неколку пати месечно	1
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Болници
	Болници и поликлиники
колеги	5
деловни партнери	6
семејство и пријатели	1
со јавноста	2
Не користам	4
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Болници
	Болници и поликлиники
колеги	3
деловни партнери	12
со јавноста	2
Не користам	1
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Болници
	Болници и поликлиники
колеги	7
деловни партнери	10
семејство и пријатели	2
со јавноста	6

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Болници
	Болници и поликлиники
колеги	8
деловни партнери	10
семејство и пријатели	2
со јавноста	4
Не користам	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	5
НЕ, но планираме да направиме	6
НЕ	3
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	4
ДА и НЕ	2
воглавно НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Болници
	Болници и поликлиники
ништо	2
воведување на интернет	1
отварање на интернет-страница	2
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	2
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
отворен е-маил	1
малку направено	1
введена ISDN линија	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
направен нацрт, изготвен план	1
введен информациски центар, систем	2
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
ангажирани стручни лица за развој	1
бази на податоци	1
НЕ ЗНАЕ	3

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Болници
	Болници и поликлиники
ништо	4
воведување на интернет	2
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	2
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	2
отворен е-маил	1
LAN	1
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Болници
	Болници и поликлиники
недоволно, слабо развиена	8
во развој е	2
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	1
лоша	1
добра	1
во некои организации ИКТ е развиен, а во некои не	1
НЕ ЗНАЕ	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Болници
	Болници и поликлиники
примена нова технологија	1
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	2
имплементација на ИКТ во секој сектор	3
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	7
пониски цени на ИКТ услуги	1
дефинирање на национална стратегија	1
НЕ ЗНАЕ	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Болници
	Болници и поликлиники
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	4
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
смалување на трошоците, поефтино работење	1
подобра, полесна комуникација	1
заштеда на време	1
целата комуникација е (треба да биде) електронска	2
придобивките се мали	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2
НЕ ЗНАЕ	5

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Болници
	Болници и поликлиники
побрзо информирање, правовремено информирање	5
подобра информираност, полесен пристап до информациите	7
смалување на трошоците, поефтино работење	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
подобра, полесна комуникација	3
заштеда на време	1
големи придобивки	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, во голема мера	9
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	6

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, во голема мера	12
ДА, делумно	3

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, по секоја цена	5
ДА, во зависност од договорот	9
НЕ	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	10
НЕ	1

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Болници
	Болници и поликлиники
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	11
НЕ	4

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Болници
	Болници и поликлиники
Треба да се зголеми	5
Немам мислење	10

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	10
НЕ	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	7
НЕ	3

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Болници
	Болници и поликлиники
1 до 3 години	1
4 до 6 години	3
7 до 10 години	2
Немам мислење	9

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	10
НЕ	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Болници
	Болници и поликлиники
имплементација на нови технологии	2

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	4

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Болници
	Болници и поликлиники
имплементација на нови технологии	1
НЕ ЗНАЕ	2

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Болници
	Болници и поликлиники
1 до 3 години	1
4 до 6 години	3
7 до 10 години	1
Немам мислење	9
ОДБИВАЊЕ	1

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	13
НЕ	2

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Болници
	Болници и поликлиники
Сите процеси	6
Книговодство,финансии	3
Користење на бази на податоци	1
Администрирање на системот	1
Администрација	3
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	1
Ренген	1
Лабораторија	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Болници
	Болници и поликлиники
секој ден, интензивно	10
секој ден, по потреба	3

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Болници
	Болници и поликлиники
до 1	1
1-2	1
2-4	3
повеќе од 4	10

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА, сите вработени	1
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	12
Не сум информиран	2

Дали Вие лично стпосетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	8
НЕ, но планирам во блиска иднина	4
НЕ	3

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Болници
	Болници и поликлиники
ИТ центарот (информационен сектор)	2
Сите подеднакво	2
Книговодство	4
Мрежни и интернет услуги	1
Финансиски сектор	1
Администрација	1
Продажен сектор	1
Приемно одделение	1
Патронажна служба	1
Управа	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	15

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	10
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	4
Не сум информиран	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	9
НЕ, но планираме да направиме ригчсе во блиска иднина	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Болници
	Болници и поликлиники
Вработени специјалисти	3
Специјализирани фирми	8
И едните и другите	2
Ни едните ни другите	2

Какви сѐ софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Болници
	Болници и поликлиники
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	13
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	13
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	9
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	7
Аудио/Видео програми	6
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	10
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	3
Интернет search-tank programs (Internet Explorer, NetScape,...)	10
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	5
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	7
Специјализиран софтвер за работа	10
Останати	1
Не сум информиран	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	5
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	6
НЕ, но планираме во блиска иднина	3

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Болници
	Болници и поликлиники
лиценциран софтвер	1
office	1
sql сервер	1
oracle	1
специјализиран софтвер	3
ништо	1
norton	1
windows	2
немаме компјутери	2
spss	1
НЕ ЗНАЕ	5

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	11
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	3
НЕ и немаме намера	1

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Болници
	Болници и поликлиники
dial up - стандард	3
dial up - ISDN	5
on line - постојана врска	2
on line - ISDN	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Болници
	Болници и поликлиники
МТ нет	9
Унет	1
Моби Мак	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Болници
	Болници и поликлиники
Висока	8
Соодветна	5
Ниска	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	6
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	6
НЕ и немаме намера	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Болници
	Болници и поликлиники
Вработени специјалисти	3
Специјализирани фирми	1
И едните и другите	2

Колку често се ажурира

	Болници
	Болници и поликлиники
секој ден	2
еднаш седмично	1
еднаш месечно и помалку	2
Не сум информиран	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	6

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	6

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Болници
	Болници и поликлиники
Задолженото лице за секој сектор	1
Секретар	2
Информатичарот, техничката поддршка	3

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Болници
	Болници и поликлиники
НЕ, но планираме во блиска иднина	3
НЕ и немаме намера	3

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Болници
	Болници и поликлиники
ДА	2
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	7
НЕ и немаме намера	3
Не сум информиран	2
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Болници
	Болници и поликлиники
Висока	2
Соодветна	2
Не ми е позната цената	5
ОДБИВАЊЕ	1

МАКЕДОНСКИ ЖЕЛЕЗНИЦИ

(5 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат факс и фиксен телефон, 3 од 5 користи е-маил и 2 од 5 користи мобилен телефон.
- Најчесто се користи фиксен телефон., факс, е-маил, и мобилен телефон.
- Е-маил се користи секојдневно – интензивно и по потреба; факс се користи најчесто секојдневно и тоа интензивно, фиксен и мобилен телефон се користат секој ден – интензивно.
- Е-маил и факс во најголема мерка се користат за комуникација со деловни партнери и потоа со колеги, фиксен телефон е универзален и се користи за комуникација со деловни партнери, колеги, семејството и пријателите па со јавноста. Мобилен телефон се користи подеднакво за комуникација со колеги, деловни партнери и со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- 3 од 5 испрашани одговориле дека во Македонски железници постои ИКТ стратегија. Вработените учествуваат во помала или поголема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Македонски железници а во врска со ИКТ развојот, се наведуваат бројни активности: умрежување на компјутерите, БСП студио за развој ИКТ, поврзување со некоја друга институција.
- Во доменот на конкретните достигнувања на македонски железници во изминатата година во рамките на ИКТ, наведено е дека е направан план и поврзување со некоја друга институција.
- 2 од 5 испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Постои мислење дека ИКТ во Македонија е недоволно развиена, дека има неадекватна примена, недостасуваат инвестиција, но постои и мислење дека е во развој.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: примена нова технологија, имплементација на ИКТ во секој сектор, повеќе инвестиции и на дефинирање на национална стратегија.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ наведени се: побрзо и подобро информирање, подобра односно полесна комуникација, а по мислењето на еден вработен добивките се мали.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарейќи на подобрата информираност, имплементација на ИКТ во секој сектор, поевтино работење и побрзата и подобрата комуникација.

- Сите испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), по секоја цена, само еден испитаник има мислење дека тоа треба да зависи од договорот.
- Само 1 од 5 од испрашаните е запознат со работата на Владината комисија за информатички прашања, а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но би сакале подобро да се информираат.
- 2 од 5 испрашани сметаат дека буџетот за развој на ИКТ би требало да се зголеми, а останатите немаат мислење за тоа.
- Само еден испитаник од 5 е запознат со работата на МАСИТ, а останатите би сакале да знаат повеќе, нешто малку подобра е запознатоста со концептот на е-Влада.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 4 односно 10 години.
- Никој од испрашаните не е запознат со е-ЈИЕ Агендата, ни со е-Декларацијата, иако повеќето од нив би сакале да се запознаат подобро.
- Се очекува активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 4-10 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- 2 од 5 испрашани користат компјутер секојдневно (интензивно и по потреба) во секоја работа, во деловната преписка и во програмирањето.
- На еден компјутер во Македонски железници доаѓа најчесто повеќе од 4 вработени.
- Курсеви посетувале оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- 3 од 5 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви, а останатите го планираат ова во иднина.
- Најкомпјутеризирано одделение е ИКТ центарот, како и книговодство и продажен сектор.
- Сите испитаници освен еден ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Македонски железници сите компјутери се умрежени, а постои и сервер (освен во еден случај), при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, понатаму за мултимедијални презентации, програми за обработка на слика, програми за веб дизајн, за пребарување на интернет, анти-вирус програми, програми за е-маил, специјализирани програми за работа.

- Софтверот кој се користи во Македонски железници е во главно лиценциран, само во еден случај се наведува дека се користи софтвер со и без лиценца, а еден испитаник не е информиран.
- Постои потреба за специјализиран софтверот, понатаму за office и oracle.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутери во рамките на Македонските железници се поврзани на интернет во 3 од 5 случаи со dial up ISDN врска или on line ISDN, при што провајдер е МТ нет.
- Вработените во Македонски железници мислат дека цената на интернет услугите е висока.
- Македонски железници имаат интернет-страница според 3 испрашани, која ја одржуваат вработени специјалисти, неколку пати седмично или еднаш седмично.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, и на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговара секторот за односи со јавноста, техничко лице и информатичар.
- На интернет-страницата на Македонски железници не објавуваат јавни тендери, но тоа ќе го направат наскоро.
- Во еден случај се наведуваат дека постои и сопствен интернет поддомен, а останатите планираат наскоро. Кога е во прашање цената за овие услуги едно мислење е дека е соодветна, а останатите мислат дека е висока.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МАКЕДОНСКИ ЖЕЛЕЗНИЦИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	3
НЕ	2

Дали на работа користите - ФАКС

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	5

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	5

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	2
НЕ	3

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Македонски железници	3	1.0%	283	99.0%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Македонски железници	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Македонски железници	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Македонски железници	2	.7%	284	99.3%	286	100.0%

Македонски железници		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Македонски железници	Просек	3.00	1.80	1.20	4.00
	Бр	3	5	5	2
	Стан. девијација	.00	.45	.45	.00
Вкупно	Просек	3.00	1.80	1.20	4.00
	Бр	3	5	5	2
	Стан. девијација	.00	.45	.45	.00

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Македонски железници
	Македонски железници
секој ден, интензивно	2
секој ден, по потреба	1
Не користам	2

Колку често користите - ФАКС

	Македонски железници
	Македонски железници
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски железници
	Македонски железници
секој ден, интензивно	5

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски железници
	Македонски железници
секој ден, интензивно	2
Не користам	3

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Македонски железници
	Македонски железници
колеги	1
деловни партнери	3
Не користам	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Македонски железници
	Македонски железници
колеги	3
деловни партнери	5

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски железници
	Македонски железници
колеги	3
деловни партнери	4
семејство и пријатели	2
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски железници
	Македонски железници
колеги	1
деловни партнери	1
со јавноста	1
Не користам	3

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	3
НЕ	1
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Македонски железници
	Македонски железници
умрежување на компјутерите	1
BSP студио за на ИКТ	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
ангажирани стручни лица за развој	1
НЕ ЗНАЕ	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Македонски железници
	Македонски железници
направен нацрт, изготвен план	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	2
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Македонски железници
	Македонски железници
недоволно, слабо развиена	3
во развој е	1
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
недостаток на инвестиции	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Македонски железници
	Македонски железници
примена нова технологија	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	2
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
дефинирање на национална стратегија	1
НЕ ЗНАЕ	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Македонски железници
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
придобивките се мали	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2
НЕ ЗНАЕ	1

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Македонски железници
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
смалување на трошоците, поефтино работење	2
подобра, полесна комуникација	1
заштеда на време	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Македонски железници
ДА, во голема мера	5

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Македонски железници
ДА, во голема мера	5

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Македонски железници
ДА, по секоја цена	4
ДА, во зависност од договорот	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Македонски железници
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Македонски железници
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	1

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Македонски железници
Треба да се зголеми	2
Немам мислење	3

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА, во голема мера	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Македонски железници
	Македонски железници
4 до 6 години	3
7 до 10 години	2

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Македонски железници
	Македонски железници
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	1
	Македонски железници
	Македонски железници
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4
НЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Македонски железници
	Македонски железници
4 до 6 години	2
7 до 10 години	3

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	2
НЕ	3

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Македонски железници
	Македонски железници
Сите процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	1
Програмирање	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Македонски железници
	Македонски железници
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Македонски железници
	Македонски железници
2-4	1
повеќе од 4	4

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	5

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	3
НЕ, но планирам во блиска иднина	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Македонски железници
	Македонски железници
ИТ центарот (информационен сектор)	3
Книговодство	1
Продажен сектор	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно комјутеризирање на работењето

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	4
НЕ	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	5

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	4
ОДБИВАЊЕ	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Македонски железници
	Македонски железници
Вработени специјалисти	5

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Македонски железници
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	5
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	5
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	3
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	3
Аудио/Видео програми	1
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	2
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	3
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	3
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	1
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	3
Специјализиран софтвер за работа	2
Останати	2

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Македонски железници
ДА	3
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	1
Не сум информиран	1

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Македонски железници
office	1
oracle	1
специјализиран софтвер	2
НЕ ЗНАЕ	2

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Македонски железници
ДА	3
НЕ и не намераваме	1
Не сум информиран	1

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Македонски железници
dial up - ISDN	1
on line - ISDN	2

Кoj интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Македонски железници
МТ нет	2
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Македонски железници
	Македонски железници
Висока	3

Дали вашата организација има интернет-страница

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	3
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1
Не сум информиран	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Македонски железници
	Македонски железници
Вработени специјалисти	3

Колку често се ажурира

	Македонски железници
	Македонски железници
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	3

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	3

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Македонски железници
	Македонски железници
Сектор за односи со јавност	1
Техничко лице	1
Информатичарот, техничката подршка	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Македонски железници
	Македонски железници
НЕ, но планираме во блиска иднина	3

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Македонски железници
	Македонски железници
ДА	1
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	3
Не сум информиран	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Македонски железници
	Македонски железници
Висока	3
Соодветна	1

ПРИВАТЕН ДЕЛОВЕН СЕКТОР

ИНТЕРНЕТ ПРОВАЈДЕРИ

(6 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил, фиксен и мобилен телефон и само еден испитаник не користи факс.
- Најчесто се користи е-маил, понатаму мобилен телефон, фиксен телефон и најмалку факс.
- Е-маил се користи секој ден интензивно, фиксен и мобилен телефон се користат секојдневно, најчесто интензивно, но и по потреба. Интензивноста на користењето факс е значително послабо изразена.
- Факс исклучиво се користи за комуникација со деловни партнери. Е-маил, факс и мобилен телефон во најголема мерка се користат за комуникација со деловни партнери, потоа со колеги, јавноста и со семејството односно пријателите.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Во групата на интернет провајдери, сите имаат ИКТ стратегија и вработените во голема мерка учествуваат во нејзино креирање освен во еден случај каде испитаникот одговорил дека не учествува.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања во врска со ИКТ развојот, се наведува дека е многу сторено, меѓу останатото воведување на интернет, отварање на интернет-страница, умрежување на компјутерите, примена ИКТ итн. Исти одговори наведени се кога се во прашање конкретните достигнувања во текот на минатата година.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се во помала или поголема мерка запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ИКТ во Македонија се сметаат за недоволно развиени, недоволно искористени и со недоволно инвестиции па следи дека треба повеќе да се вложува во развој.
- За развој на ИКТ во Македонија потребно е пред се да се дефинира национална стратегија, потоа да се усовршуваат кадри и да се имплементира ИКТ во секој сектор.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Македонија во областа на ИКТ развојот, наведени се: разни одговори – побрзо и подобро информирање, подобра комуникација, имплементација на ИКТ во секој сектор, севкупен општествен развој.
- Самите граѓани ќе имаат корист од ИКТ развојот и до подобро информирање, поефикасно работење, подобра и полесна комуникација, поефтино работење и побрзи и поквалитетни услуги како и за севкупен општествен развој.
- Сите испитаници се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции, со тоа што може да се чуе и мислење дека постојат и некои други обврски од поголем приоритет.

- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- 4 од 6 испрашани сметаат дека се делумно запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања, додека други не се запознати но изразуваат подобро да се запознати.
- Никој од испрашаните не е запознат со количината на пари која Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но би сакале подобро да се информираат за тоа.
- Половина испрашани сметаат дека овој буџет би требало да се зголеми, но без предлог за конкретен износ.
- Запознатоста со работата на МАСИТ е нешто послаба отколку кога е во прашање работа на владината комисија за информатички прашања.
- При тоа половина испрашани очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 4 до 6 години, а постои и мислење дека нема да заживее.
- Запознатоста со е-ЈИЕ Агендата е помала од запознатоста со работата на МАСИТ, при што единствена информација за превземање на обврските врз основа на Агендата е дека фирмата се труди да ги превземе обврските.
- Кога е збор за е-Декларацијата, половина испрашани се запознати помалку или повеќе со неа, а останатите би сакале да се повеќе запознати. Конкретни обврски превземена од страна на самите интернет провајдери во врска со оваа декларација се развој на интернет и легализација на софтверот.
- За е-Декларацијата и за е-ЈИЕ Агендата се смета дека ќе покажат резултат во период од следните 4 до 10 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испрашани користат компјутер секојдневно и тоа интензивно, во сите процеси.
- На еден компјутер во доаѓа помалку од еден вработен.
- Курсеви посетувале воглавно оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- 4 од 6 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Некои наведуваат дека се сите одделенија во организацијата подеднакво компјутеризирани, додека останатите како најкомпјутеризирано одделение го наведуваат ИКТ центарот, мрежни и интернет услуги, одделението за развој.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во фирмите кои се интернет провајдери, сите компјутери се умрежени, и постои и сервер, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Во организации кои се интернет провајдери, се користат разни програми – сите користат програми за обработка на текст, за е-маил, за веб дизајн, за пребарување по интернет, анти-вирус програми, специјализирани програми за

работа. Често се користат програми за работа со табели, за мултимедијални презентации, аудио-видео програми, програми за интернет комуникација, и програми за обработка на слика.

- Само во еден случај наведуваат дека користат и софтвер кој не е лиценциран, додека сите останатите тврдат дека користат исклучиво лиценциран софтвер.
- Постои потреба за набавка на специјализиран софтвер, `bsd`, `linux`, но има и од оние кои немаат потреба за набавка.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутерите во рамките на организацијата кои се интернет провајдери се поврзани на интернет најчесто со постојана врска, при што провајдер е во два случаеви МТ нет, па потоа Он нет , Унет, и ISP.
- Кога е во прашање цената на Интернет, нема едногласен став. Цената е висока, како и соодветна, или дури и ниска според одговорите на една група испитаници.
- Оние кои се интернет провајдери поседуваат и интернет-страницата, освен во еден случај каде испитаникот одбил да одговори. На оджување работат вработени специјалисти и тоа секој ден, односно неколку пати седмично односно месечно.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност (освен во еден случај, но намераваат наскоро), на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат техничко лице, информатичар, и раководител на ИКТ.
- 2 од 6 испрашани наведуваат дека на интернет-страницата на организацијата објавуваат јавни тендери.
- Фирмите имаат и сопствен интернет поддомен. Вработените различно ја оценуваат цената на услугите за користење на интернет поддоменот – цената е висока односно ниска, односно за една половина испрашани цената е соодветна.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ИНТЕРНЕТ ПРОВАЈДЕРИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА	6

Дали на работа користите - ФАКС

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА	5
НЕ	1

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА	6

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА	6

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Интернет провајдери	6	2.1%	280	97.9%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Интернет провајдери	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Интернет провајдери	6	2.1%	280	97.9%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Интернет провајдери	6	2.1%	280	97.9%	286	100.0%

Интернет провајдери	Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН	
Интернет провајдери	Просек	1.00	4.00	2.67	2.33
	Бр	6	5	6	6
	Стан. девијација	.00	.00	.52	.52
Вкупно	Просек	1.00	4.00	2.67	2.33
	Бр	6	5	6	6
	Стан. девијација	.00	.00	.52	.52

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
секој ден, интензивно	6

Колку често користите - ФАКС

	Интернет провајдери
секој ден, интензивно	1
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	2
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Интернет провајдери
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	2

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Интернет провајдери
секој ден, интензивно	4
секој ден, по потреба	2

Со кого најчесто комуницирате преку – Е-МАИЛ

	Интернет провајдери
колеги	3
деловни партнери	4
семејство и пријатели	1
со јавноста	2

Со кого најчесто комуницирате преку - ФАКС

	Интернет провајдери
деловни партнери	5
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Интернет провајдери
колеги	2
деловни партнери	5
семејство и пријатели	1
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Интернет провајдери
колеги	3
деловни партнери	4
семејство и пријатели	2
со јавноста	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА	6

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА, во голема мера	5
воглавно НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
воведување на интернет	2
отварање на интернет-страница	1
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
многу е направено	3
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
усовршување на постоечките	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
воведување на интернет	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	2
многу е направено	3
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	1

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	3

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
недоволно, слабо развиена	2
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
недостаток на инвестиции	1
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	2
недостапно за граѓаните	1
НЕ ЗНАЕ	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Интернет провајдери
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
едукација, усовршување на кадри	2
дефинирање на национална стратегија	4
оптимист сум	1
свкупен друштвено-економски развој	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Интернет провајдери
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
подобра, полесна комуникација	1
придобивките се мали	1
свкупен друштвено-економски развој	1
НЕ ЗНАЕ	1

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Интернет провајдери
подобра информираност, полесен пристап до информациите	2
смалување на трошоците, поефтино работење	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
едукација, усовршување на кадри	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	2
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	1
свкупен друштвено-економски развој	2
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Интернет провајдери
ДА, во голема мера	4
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	2

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Интернет провајдери
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	2

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Интернет провајдери
ДА, по секоја цена	1
ДА, во зависност од договорот	5

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
Треба да се зголеми	3
Немам мислење	1
ОДБИВАЊЕ	2

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	4

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
1 до 3 години	1
4 до 6 години	3
7 до 10 години	1
Never	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
напори за превемање на обврските	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
развој на интернет, е-маил за сите	1
легализација на софтверот	1
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
4 до 6 години	2
7 до 10 години	3
Немам мислење	1

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА	6

Во кои се работни процеси користите компјутер

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
Сите процеси	6

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
секој ден, интензивно	6

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
до 1	6

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА, сите вработени	1
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	5

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовершите во користењето на понапредните технологии

	Интернет провајдери
	Интернет провајдери
ДА	4
НЕ, но планирам во блиска иднина	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Интернет провајдери
ИТ центарот (информационен сектор)	1
Сите подеднакво	2
Мрежни и интернет услуги	1
Одделение за развој	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Интернет провајдери
ДА	6

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Интернет провајдери
ДА	6

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Интернет провајдери
ДА	6

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Интернет провајдери
Вработени специјалисти	5
И едните и другите	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Интернет провајдери
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	6
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	5
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di)	4
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	3
Аудио/Видео програми	4
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	6
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	6
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	6
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	4
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	6
Специјализиран софтвер за работа	6
Останати	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Интернет провајдери
ДА	5
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	1

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Интернет провајдери
специјализиран софтвер	2
се што не е лиценцирано	1
немаме потреба	1
bsd	1
linux	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Интернет провајдери
ДА	6

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Интернет провајдери
on line - постојана врска	4
Other. Please specify	2

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Интернет провајдери
МТ нет	2
Он нет	1
Унет	1
lsp	1
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Интернет провајдери
Висока	2
Соодветна	1
Ниска	3

Дали вашата организација има интернет-страница

	Интернет провајдери
ДА	5
ОДБИВАЊЕ	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Интернет провајдери
Вработени специјалисти	5

Колку често се ажурира

	Интернет провајдери
секој ден	3
неколку пати седмично	1
неколку пати месечно	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Интернет провајдери
ДА	4
НЕ, но планираме во блиска иднина	1

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Интернет провајдери
ДА	5

Кои е задолжен за одговарање на овие пораки

	Интернет провајдери
Техничко лице	1
Јас	2
Информатичарот, техничката подршка	1
Шефот на ИКТ, ИКТ менаџер	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Интернет провајдери
ДА	2
НЕ, но планираме во блиска иднина	1
НЕ и не намераваме	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Интернет провајдери
ДА	6

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Интернет провајдери
Висока	2
Соодветна	3
Ниска	1

КОМПЈУТЕРСКИ КОМПАНИИ

(11 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил, факс, фиксен телефон и мобилен телефон.
- Најчесто се користи е-маил, понатаму факс, мобилен телефон, па фиксен телефон.
- Е-маил, фиксен и мобилен телефон најчесто се користат секојдневно и тоа интензивно; факс често се користи неколку пати седмично.
- Е-маил и фиксен телефон во најголема мерка се користи за комуникација со деловни партнери и колеги, факс исклучиво за комуникација со деловни партнери, а мобилен телефон пред се за комуникација со деловни партнери и колеги, но и со семејството и пријателите и со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Сите компјутерски компании имаат ИКТ стратегија, освен во еден случај. Во согласност со тоа, повеќето вработени од компјутерските компании учествува во голема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата, додека некои учествуваат но делумно.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на компјутерските компании во врска со ИКТ развојот, се наведуваат бројни активности: воведување на интернет, умрежување на компјутерите, набавка на компјутери, отварање на интернет-страница, обука на вработени, примена ИКТ, воведена ISDN линија, набавен софтвер, поврзување со некоја друга институција итн.
- Во доменот на конкретните достигнувања на компјутерските компании во изминатата година во рамките на ИКТ, наведени се истите активности .
- Повеќето испрашани наведуваат дека е во голема мерка запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ИКТ во Македонија се гледа како недоволно развиена и лоша, но со тенденција на развој.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: примена нова технологија, имплементација на ИКТ во секој сектор, големи можности се гледаат во е_Бизнис и е_Влада, повеќе инвестиции и развој на ИКТ и повеќе компјутери.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во развојот на ИКТ наведено е побрзо и подобро информирање, подобра односно полесна комуникација, поефикасно работење, но има мислења и дека придобивките се мали.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарейќи на подобрата информираност, поефикасното работење, подобрата и полесната комуникација.

- Повеќето се сложуваат дека развој на ИКТ секторот во значителна мерка ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, но има и од оние кои сметаат дека освен тој придонес и развојот на ИКТ постојат и некои други обврски со поголем приоритет.
- Повеќето исто така смета дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- Половина испрашани се помалку или повеќе запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања , а останатите не се но изразуваат желба подобро да се запознати.
- Една третина вработени се запознати со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, и понагласено е мислењето дека овој буџет би требало да се зголеми.
- Повеќето се запознати со работата на МАСИТ , а со концептот на е-Влада се чини најголема.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 односно 10 години.
- Запознатоста со е-ЈИЕ Агендата е нешто послаба, само 2 од 11 испрашани се запознати со работата на Агендата, при што кога се во прашање обврските кои се компјутерски компании ги превзеле во врска со оваа Агенда се тврди дека не е превземено ништо.
- Половина испрашани се запознати со е-Декларацијата. и во оваа случај се наведуваат дека компјутерски компании не ги превзеле обврските во врска со оваа Декларација, а еден вработен наведуваат дека фирмата се труди да ги превземе обврските.
- За е-Декларацијата и за е-ЈИЕ Агендата се смета дека ќе покажат резултат во период од следните 1 до 6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- сите испрашани користат компјутер секојдневно и тоа интензивно, во секоја работа, за книговодство и финансии, за комуникација внатре во организацијата.
- На еден компјутер во Агенцијата доаѓа помалку од еден вработен.
- Повеќето вработени посетуваат курсеви за унапредување на користењето на современите технологии и тоа најчесто оние на кои е потребно усовршување.
- 7 од 11 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Истице се дека сите одделенија во компјутерските компании се компјутеризирани, а од тоа се издвојуваат продажен сектор, ИКТ центарот , кабинетот за настава, сервисот и техничката поддршка, и одделението за развој.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Агенцијата сите компјутери се умрежени, а постои и сервер, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за е-маил, за веб дизајн, за пребарување на интернет, анти-вирус програми, специјализирани програми за работа, понатаму за мултимедијални презентации, програми за обработка на слика, и нешто помалку програми за интернет комуникација и аудио-видео програми.
- При тоа, дел од софтверот е лиценциран, додека дел не е.
- Постои потреба за набавка на специјализиран софтвер, понатаму norton, outlook express, photo shop, office а ги има и оние кои се задоволни од програмите кои ги имаат.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутерите се поврзани на интернет во поголем број случаи со постојана врска, понатаму dial up ISDN и безжична врска.
- Се користат услуги на разни провајдери – МТ нет, Он нет, Унет, Мол.
- Според мислењето на вработените во компјутерските компании, цената на Интернет е висока.
- Компјутерските компании поседуваат и интернет-страницата кои најчесто секојдневно односно неколку пати седмично ја одржуваат вработени специјалисти.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат лица со најразлични функции во компаниите – лице од комерција, маркетинг менаџер односно сектор за маркетинг, некој од директорите, раководител на софтверското одделение, или техничка поддршка.
- На интернет-страницата на компјутерските компании не објавуваат јавни тендери и при тоа не постои намера тоа да се измени.
- Компјутерски компании имаат и сопствен интернет поддомен, и вработените сметаат дека е соодветна цената за негово користење.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – КОМПЈУТЕРСКИ КОМПАНИИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	11

Дали на работа користите - ФАКС

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	11

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	11

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	11

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Компјутерски компании	11	3.8%	275	96.2%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Компјутерски компании	11	3.8%	275	96.2%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Компјутерски компании	11	3.8%	275	96.2%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Компјутерски компании	11	3.8%	275	96.2%	286	100.0%

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
секој ден, интензивно	8
секој ден, по потреба	3

Колку често користите - ФАКС

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
секој ден, интензивно	2
секој ден, по потреба	1
неколку пати седмично	4
еднаш седмично	3
неколку пати месечно	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
секој ден, интензивно	9
секој ден, по потреба	2

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
секој ден, интензивно	10
секој ден, по потреба	1

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ:

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
колеги	6
деловни партнери	8

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС:

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
деловни партнери	11

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН:

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
колеги	5
деловни партнери	9
семејство и пријатели	1
со јавноста	3

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН:

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
колеги	5
деловни партнери	9
семејство и пријатели	3
со јавноста	2

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	10
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, во голема мера	6
ДА, делумно	2
ДА и НЕ	2

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
воведување на интернет	3
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
отварање на интернет-страница	1
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	3
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
многу е направено	1
введена ISDN линија	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
фиксен телефон, телефонска централа	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
усовршување на постоечките	1
бази на податоци	1
НЕ ЗНАЕ	2

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
воведување на интернет	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	2
отварање на интернет-страница	1
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	1
введена ISDN линија	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
фиксен телефон, телефонска централа	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
усовршување на постоечките	2
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компании) во странство

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, во голема мера	7
ДА, делумно	4

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
недоволно, слабо развиена	5
во развој е	1
лоша	2
добра	1
НЕ ЗНАЕ	2

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
примена нова технологија	2
голема можност за е-бизнис, е-Влада	2
имплементација на ИКТ во секој сектор	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
едукација, усовршување на кадри	1
пониски цени на ИКТ услуги	1
оптимист сум	1
НЕ ЗНАЕ	3

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	2
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	1
придобивките се мали	4
НЕ ЗНАЕ	3

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
побрзо информирање, правовремено информирање	2
подобра информираност, полесен пристап до информациите	7
точност на информациите, сигурност на информациите	2
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
подобра, полесна комуникација	3
големи придобивки	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, во голема мера	7
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	3
НЕ, имам други одговорности / поголеми приоритети	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, во голема мера	9
ДА, делумно	2

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, по секоја цена	2
ДА, во зависност од договорот	9

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6
НЕ	2

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
Доволен е	1
Треба да се зголеми	5
Немам мислење	3
ОДБИВАЊЕ	2

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, во голема мера	5
ДА, делумно	4
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
1 до 3 години	4
4 до 6 години	3
7 до 10 години	3
Немам мислење	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	7
НЕ	2

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
не превзеле ништо	2

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
не превзеле ништо	2
напори за превемање на обврските	1
НЕ ЗНАЕ	2

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
1 до 3 години	4
4 до 6 години	3
Немам мислење	3
ОДБИВАЊЕ	1

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	11

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
Сите процеси	8
Книговодство,финансии	1
Информациони процеси	1
комуникација внатре во организацијата	1
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
секој ден, интензивно	10
секој ден, по потреба	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
до 1	8
1-2	1

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА, сите вработени	3
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	6
НЕ	2

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	7
НЕ, но планирам во блиска иднина	4

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ИТ центарот (информационен сектор)	1
Сите подеднакво	5
Кабинет за настава, образовен центар	1
Продажен сектор	2
Сервис и техничка поддршка	1
Одделение за развој	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	11

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	11

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	11

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
Вработени специјалисти	11

Какви сè софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Компјутерски компании
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	11
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	11
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	10
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	10
Аудио/Видео програми	5
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	11
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	11
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	11
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	7
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	11
Специјализиран софтвер за работа	11
Останати	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Компјутерски компании
ДА	6
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	5

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Компјутерски компании
задоволни сме со софтверот кој го користиме	1
office	1
специјализиран софтвер	4
norton	1
outlook expres	1
photo shop	1
НЕ ЗНАЕ	6

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Компјутерски компании
ДА	11

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Компјутерски компании
dial up - ISDN	3
on line - постојана врска	5
безжичан приклучок	3

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Компјутерски компании
МТ нет	2
Он нет	3
Унет	2
Мол	3
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Компјутерски компании
Висока	8
Соодветна	3

Дали вашата организација има интернет-страница

	Компјутерски компании
ДА	11

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Компјутерски компании
Вработени специјалисти	10
Специјализирани фирми	1

Колку често се ажурира

	Компјутерски компании
секој ден	3
неколку пати седмично	4
неколку пати месечно	1
еднаш месечно и помалку	3

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Компјутерски компании
ДА	11

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Компјутерски компании
ДА	11

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Компјутерски компании
Лице од комерција	2
Некој од директорите	1
Раководител на софтверското одделение	1
Маркетинг менаџер	3
Сектор на маркетинг	1
Информатичарот, техничката подршка	1
ОДБИВАЊЕ	2

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	1
НЕ и не намераваме	9
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
ДА	8
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	2
Не сум информиран	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Компјутерски компании
	Компјутерски компании
Висока	2
Соодветна	6
Не ми е позната цената	2

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

(5 испрашани)

A - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил, факс, фиксен телефон и мобилен телефон.
- Најчесто се користи е-маил, понатаму мобилен телефон, фиксен телефон и факс.
- Е-маил и мобилен телефон се користат секојдневно и тоа интензивно; факс се користи со различна динамика од секојдневно до неколку пати месечно, фиксен телефон се користикој ден – интензивно и по потреба.
- Е-маил, мобилен и фиксен телефон во најголема мерка се користи за комуникација со колеги, па со деловни партнери, со семејството и пријателите, и со јавноста, додека факс се користи исклучиво за комуникација со деловни партнери.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Сите испрашани одговориле дека во Македонски телекомуникации постои ИКТ стратегија. Вработените учествуваат во помала или поголема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Македонски телекомуникации во врска со ИКТ развојот, се наведуваат бројни активности: воведување на интернет, набавка на софтвер, воведен информациски центар, поврзување со некоја друга институција.
- Во доменот на конкретните достигнувања на македонски телекомуникации во изминатата година во рамките на ИКТ, наведени се исти активности .
- 4 од 5 испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Постои мислење дека ИКТ во Македонија е недоволно развиена.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на подобра информираност. Големи можности има во е_Бизнис, и на дефинирање на национална стратегија.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ наведени се: примена на нова технологија, побрзо и подобро информирање, подобра односно полесна комуникација, поефикасно работење, поефтино работење.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарјќи на подобра информираност, поефикасното работење, развој на свест за информатичка култура.
- Сите испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската унија.

- Повеќето исто така сметаат дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но не по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- 3 од 5 од испрашани се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања , а останатите изразиле желба подобро да се информираат.
- Никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, но би сакале подобро да се информираат.
- Повеќето испрашани мислат дека овој буџет би требало да се зголеми.
- Околу половина испрашани се запознати со работата на МАСИТ, а сите испрашани се запознати во поголема или помала мерка со концептот на е-Влада.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 односно 6 години.
- Повеќето се запознати со е-ЈИЕ Агендата, еден испитаник изразил желба да се запознае со работата на Агендата.
- Кога се во прашање обврските кои се превземени од оваа Агендата, се наведува давање поддршка за развој на ИКТ во Македонски телекомуникации .
- 2 од 5 испрашани се запознати со е-Декларацијата, а останатите би сакале подобро да се запознаат.
- Кога се во прашање обврските превземени врз основа на оваа декларација, се наведува дека не е превземено ништо, односно дека се трудат да ги превземат обврските. Се очекува активностите врз основа на овие два документи да покажат резултати во период од 1-6 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испрашани користат компјутер секојдневно и тоа интензивно, во секоја работа.
- На еден компјутер во Македонски телекомуникации доаѓа најчесто од 2 до 4 вработени.
- Курсеви посетувале оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- Сите испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Најкомпјутеризирано одделение е ИКТ центарот, како и финансискиот центар, но и сите одделенија подеднакво.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Македонски телекомуникации сите компјутери се умрежени, а постои и сервер, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, понатаму за мултимедијални презентации, за е-маил, за пребарување на интернет, анти-вирус програми, специјализирани програми за работа, па понатаму програми за обработка на слика, аудио-видео програми, програми за веб дизајн, и за интернет комуникација.

- Софтверот кој се користи во Македонски телекомуникации е во повеќето случаи лиценциран, само во еден случај се наведува дека се користи софтвер со и без лиценца.
- Постои потреба за специјализиран софтвер во еден случај, додека еден испитаник наведуваат дека тоа не зависи од нив.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутерите во рамките на Македонски телекомуникации се поврзани на интернет, со постојана врска, при што провајдер е МТ нет.
- Вработените во Македонски телекомуникации се поделени кога е во прашање цената на интернет услугите: за 2 е висока, за 2 е соодветна и еден испитан не ја знае цената.
- Македонски телекомуникации поседуваат и веб интернет-страницата која ја одржуваат вработени специјалисти, најчесто секојдневно.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, и на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат задолжени лица во секој сектор, сектор на маркетинг односно самиот испитаник.
- На интернет-страницата на Македонски телекомуникации само во еден случај се објавуваат јавни тендери, а останатите не објавуваат иако има и такви кои изјавуваат дека не постои намера тоа да се измени.
- Сите вработени наведуваат дека Македонски телекомуникации имаат и сопствен интернет поддомен, и кога е во прашање цената за овие услуги едно мислење е дека е висока, па понатаму дека е соодветна и 2 испитани не ја знаат цената.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали на работа користите - ФАКС

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Македонски телекомуникации	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Македонски телекомуникации	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Македонски телекомуникации	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Македонски телекомуникации	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%

Македонски телекомуникации		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Македонски телекомуникации	Просек	1.40	4.00	3.00	1.60
	Бр	5	5	5	5
	Стан. девијација	.55	.00	.00	.55
Вкупно	Просек	1.40	4.00	3.00	1.60
	Бр	5	5	5	5
	Стан. девијација	.55	.00	.00	.55

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
секој ден, интензивно	4
неколку пати седмично	1

Колку често користите - ФАКС

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
секој ден, по потреба	2
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	1
неколку пати месечно	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
секој ден, интензивно	2
секој ден, по потреба	3

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
секој ден, интензивно	5

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
колеги	5
деловни партнери	5
семејство и пријатели	2
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
колеги	1
деловни партнери	4
со јавноста	1
ОДБИВАЊЕ	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
колеги	4
деловни партнери	3
семејство и пријатели	2
со јавноста	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
колеги	5
деловни партнери	5
семејство и пријатели	1
со јавноста	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	2

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
воведување на интернет	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
користиме компјутерии опрема	1
воведен информациоен центар, систем	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
LAN	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
воведување на интернет	1
Обука на вработени кадри	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
побрза работа на мрежата, побрз проток на информации	1
LAN	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА, во голема мера	3
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
недоволно, слабо развиена	4
во развој е	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
голема можност за е-бизнис, е-Влада	1
дефинирање на национална стратегија	2
НЕ ЗНАЕ	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Македонски телекомуникации
примена нова технологија	3
побрзо информирање, правовремено информирање	2
смалување на трошоците, поефтино работење	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Македонски телекомуникации
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
голема можност за е-бизнис, е-Влада	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
развиена свест за информатичка култура	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Македонски телекомуникации
ДА, во голема мера	5

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Македонски телекомуникации
ДА, во голема мера	4
НЕ, тоа зависи од вработените	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Македонски телекомуникации
ДА, по секоја цена	1
ДА, во зависност од договорот	4

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Македонски телекомуникации
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Македонски телекомуникации
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	5

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Македонски телекомуникации
Треба да се зголеми	4
Немам мислење	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	3

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
1 до 3 години	2
4 до 6 години	3

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Ви е лично

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
даваме поддршка за развој на ИКТ	1
није обезбетен сервис	1
идеја за е-ЈИЕ	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	3

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Ви е лично

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
не превзеле ништо	1
напори за превемање на обврските	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
1 до 3 години	1
4 до 6 години	4

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
Сите процеси	5

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
секој ден, интензивно	5

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
1-2	1
2-4	3
повеќе од 4	1

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	5

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ИТ центарот (информационен сектор)	3
Сите подеднакво	1
Финансиски сектор	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
Вработени специјалисти	5

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	5
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	5
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	4
Аудио/Видео програми	3
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	5
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	3
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	5
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	2
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	5
Специјализиран софтвер за работа	5
Останати	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	4
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	1

Какво софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
специјализиран софтвер	1
не зависи од нас	1
НЕ ЗНАЕ	3

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
on line - постојана врска	5

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
MT нет	5

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
Висока	2
Соодветна	2
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
Вработени специјалисти	4
Специјализирани фирми	1

Колку често се ажурира

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
секој ден	4
неколку пати месечно	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
Задолженото лице за секој сектор	1
Сектор на маркетинг	1
Јас	2
ОДБИВАЊЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	1
НЕ, но планираме во блиска иднина	2
НЕ и не намераваме	1
Не сум информиран	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
ДА	5

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Македонски телекомуникации
	Македонски телекомуникации
Висока	1
Соодветна	1
Не ми е позната цената	2
ОДБИВАЊЕ	1

МОБИМАК

(2 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место испитаници користи е-маил, факс и мобилен телефон, фиксен телефон не користи еден испитаник.
- Е-маил, фиксен и мобилен телефон се користат секојдневно, интензивно, факс интензивно и неколку пати месечно.
- Е-маил и фиксен телефон се користат за комуникација со колеги, факс и мобилен телефон се користат за комуникација со колеги и деловни партнери.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Во Мобимак постои развиена ИКТ стратегија. Еден испитаник учествува во голема мерка во креирањето на ИКТ стратегијата, вториот воглавно не учествува.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Мобимак во врска со ИКТ развојот, еден испитаник наведува дека е многу направено, вториот не знае што е направено. Исто се наведува и кога се во прашање достигнувањата од минатата година.
- Еден испитаник е делумно запознат со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство, вториот во голема мера.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Еден испитаник оценува дека ИКТ во Македонија во некои организации е развиен а во некои не, вториот не знае да одговори.
- Во визијата за развојот на ИКТ во Македонија, се очекува поефтини услуги и дека цела комуникација да биде електронска.
- Во Македонија е во областа на развој на ИКТ до сега дошло до примена нови технологии.
- И самите граѓани ќе имаат корист од примена на ИКТ во земјата заради побрзото информирање и поевтиното работење.
- Развојот на ИКТ секторот значително ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, а делумно ќе придонесе поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор, а по мислењето на вториот испрашан на Македонија не и е потребна соработка.

- Еден испитаник не е запознат со работата на Владината комисија за информатички прашања , вториот е запознат делумно. Никој не знае колку пари Македонија вложува во развојот на ИКТ.
- Еден испитаник нема мислење за тоа дали тој буџет би требало да се зголеми, вториот смета дека треба да се зголеми.
- Еден испитаник е делумно запознат со работата на МАСИТ, вториот испитаник воопшто не е запознат.
- Еден испитаник е во значителна мерка запознат со концептот на е-Влада, вториот не е запознат. Првиот очекува тој концепт да биде применет во Македонија во рок од 7-10 години, вториот испитаник нема мислење.
- Испитаниците не се запознати со работата на е-ЈИЕ Агендата.
- Еден испитаник не е запознат со е-Декларацијата, вториот е запознат во голема мера.
- Овие два документи ќе покажат резултати во период од 4-6 години, а вториот испитаник нема мислење.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Испитаниците користат компјутер секојдневно, интензивно, и тоа во сите работни процеси.
- Во Мобимак на еден компјутер работи помалку од еден вработен.
- Сите вработени посетуваат курсеви за да го унапредат своето знаење во користењето на современите технологии.
- Испитаниците посетувале ваков вид на курсеви.
- Сите одделенија во Мобимак се подеднакво компјутеризирани, и се издојува техничката припрема.
- Испитаниците ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Мобимак сите компјутери се умрежени, а во еден случај испитаникот одбил да одговори. Постои и сервер, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица и се ангажираат специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Во еднаква мера се користат сите наведени компјутерски програми.
- Софтверот е лиценциран.
  - Кога е во прашање набавка на софтвер за Мобимак, потребен е специјализиран софтвер.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутери во рамките на Мобимак се поврзани на интернет, еден испитаник е одбил да одговори. Интернет врска е on line постојана врска. Провајдер е МТ нет.
- Според мислењето испрашани, цената на Интернет е висока.
- Мобимак поседува и интернет-страница, која секојдневно ја одржуваат специјалисти во самата фирма како и специјализирани фирми.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, и на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговара кореспондент.
- На интернет-страницата Мобимак не објавуваат јавни тендери, и не планира.
- Мобимак нема сопствен интернет поддомен, планираат да имаат, а испитаниците не ја знаат цената за овие услуги.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Дали на работа користите - ФАКС

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Мобимак
	Мобимак
ДА	1
НЕ	1

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Мобимак	2	.7%	284	99.3%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Мобимак	2	.7%	284	99.3%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Мобимак	1	.3%	285	99.7%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Мобимак	2	.7%	284	99.3%	286	100.0%

	Мобимак	Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Мобимак	Просек	2.00	3.00	4.00	1.00
	Бр	2	2	1	2
	Стан. девијација	.00	.00	.	.00
Вкупно	Просек	2.00	3.00	4.00	1.00
	Бр	2	2	1	2
	Стан. девијација	.00	.00	.	.00

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Мобимак
	Мобимак
секој ден, интензивно	2

Колку често користите - ФАКС

	Мобимак
	Мобимак
секој ден, интензивно	1
неколку пати месечно	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Мобимак
	Мобимак
секој ден, интензивно	1
Не користам	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Мобимак
	Мобимак
секој ден, интензивно	2

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Мобимак
	Мобимак
колеги	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Мобимак
	Мобимак
колеги	1
деловни партнери	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Мобимак
	Мобимак
колеги	1
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Мобимак
	Мобимак
колеги	2
деловни партнери	1

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Мобимак
	Мобимак
ДА, во голема мера	1
воглавно НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Мобимак
	Мобимак
многу е направено	1
НЕ ЗНАЕ	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Мобимак
	Мобимак
многу е направено	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компании) во странство

	Мобимак
	Мобимак
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Мобимак
	Мобимак
во некои организации ИКТ е развиен, а во некои не	1
НЕ ЗНАЕ	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Мобимак
	Мобимак
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	1
НЕ ЗНАЕ	1

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Мобимак
	Мобимак
примена нова технологија	1
НЕ ЗНАЕ	1

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Мобимак
	Мобимак
побрзо информирање, правовремено информирање	1
смалување на трошоците, поефтино работење	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Мобимак
	Мобимак
ДА, во голема мера	2

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Мобимак
	Мобимак
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Мобимак
	Мобимак
ДА, во зависност од договорот	1
НЕ	1

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Мобимак
	Мобимак
ДА, делумно	1
НЕ	1

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Мобимак
	Мобимак
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1
НЕ	1

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Мобимак
	Мобимак
Треба да се зголеми	1
Немам мислење	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Мобимак
	Мобимак
ДА, делумно	1
НЕ	1

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Мобимак
	Мобимак
ДА, во голема мера	1
НЕ	1

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Мобимак
	Мобимак
7 до 10 години	1
Немам мислење	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Мобимак
	Мобимак
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	1
НЕ	1

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Мобимак
	Мобимак
ДА, во голема мера	1
НЕ	1

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Мобимак
	Мобимак
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Мобимак
	Мобимак
4 до 6 години	1
Немам мислење	1

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Мобимак
	Мобимак
Сите процеси	2

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Мобимак
	Мобимак
секој ден, интензивно	2

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Мобимак
	Мобимак
до 1	1

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Мобимак
	Мобимак
ДА, сите вработени	1
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	1

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Мобимак
	Мобимак
Сите подеднакво	1
Техничка припрема	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно комјутеризирање на работењето

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Мобимак
	Мобимак
ДА	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Мобимак
	Мобимак
ДА	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Мобимак
	Мобимак
И едните и другите	1
Не сум информиран	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Мобимак
	Мобимак
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	1
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	1
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	1
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	1
Аудио/Видео програми	1
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	1
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	1
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	1
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	1
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	1
Специјализиран софтвер за работа	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Мобимак
	Мобимак
специјализиран софтвер	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Мобимак
	Мобимак
ДА	1
ОДБИВАЊЕ	1

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Мобимак
	Мобимак
on line - постојана врска	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Мобимак
	Мобимак
МТ нет	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Мобимак
	Мобимак
Висока	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Мобимак
	Мобимак
И едните и другите	1
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често се ажурира

	Мобимак
	Мобимак
секој ден	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Мобимак
	Мобимак
ДА	2

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Мобимак
	Мобимак
Коресподент специјалист	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Мобимак
	Мобимак
НЕ и не намераваме	1
ОДБИВАЊЕ	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Мобимак
	Мобимак
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Мобимак
	Мобимак
Не ми е позната цената	2

КОСМОФОН

(5 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат е-маил, фиксен телефон и мобилен телефон, и само во еден случај е забележано да не се користи факс.
- Најчесто се користи е-маил, мобилен телефон, па фиксен телефон и факс.
- Е-маил, фиксен и мобилен телефон се користат секојдневно и тоа интензивно; факс се користи со различна динамика од секојдневно до еднаш месечно.
- Е-маил, мобилен и фиксен телефон во најголема мерка се користат за комуникација со колеги, па со деловни партнери и со семејството и пријателите, факс исклучиво за комуникација со деловни партнери.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Сите испрашани одговориле дека во Космофон имаат ИКТ стратегија, освен во еден случај. Повеќето вработени учествуваат делумно во креирањето на ИКТ стратегијата.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на Космофон во врска со ИКТ развојот, се наведуваат бројни активности: воведување на интернет, умрежување на компјутерите, набавка на компјутери, отварање на интернет-страница, обука на вработени, примена ИКТ, набавен софтвер.
- Во доменот на конкретните достигнувања на компјутерските компании во изминатата година во рамките на ИКТ, наведени се исти активности .
- 4 од 5 испрашани наведуваат дека се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во слични организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Мислења са состојбата на ИКТ во Македонија се поделени. На една страна се оние кои состојбата ја опишуваат како недоволно развиена, на друга страна се оние кои оценуваат дека е со тенденција на развој.
- Визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: на имплементација на ИКТ во секој сектор, и во едукација на кадри.
- Кога се во прашање достигнувањата на Македонија во врска со досегашниот развој на ИКТ наведено е побрзо и подобро информирање, подобра односно полесна комуникација, поефикасно работење, но има мислења и дека пригобивките се мали.
- Самите граѓани пред се ќе имаат корист благодарјеќи на подобрата информираност, едукација на кадри и заради севкупниот општествен развој .

- Сите испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, за некои е тој придонесот значаен, но има и од оние кои сметаат дека освен тој придонес и развојот на ИКТ постојат и некои други обврски со поголем приоритет.
- Повеќето исто така смета дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- На Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...). По мислењето на едни соработка е потребна по секоја цена, по мислењето на други соработка е потребна но дека не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- Никој од испрашаните не е запознат со работата на Владината комисија за информатички прашања, со тоа што еден дел изразуваат желба подобро да се запозаат.
- Во согласност со овој наод, никој од вработените не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ. Еден дел би сакале подобро да се информираат.
- 3 од 5 испрашани немаат мислење за тоа дали овој буџет треба да се зголеми или не, 1 вработен одговорил дека треба да се зголеми.
- Околу половина испрашани се запознати со работата на МАСИТ и со концептот на е-Влада.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 1 односно 6 години, а 3 испрашани немаат мислење за тоа.
- Никој не е запознат со е-ЈИЕ Агендата, но еден дел изразиле желба да се запознаат со работата на Агендата.
- Исто е и со е-Декларацијата. Никој од испрашани не е запознат.
- Во согласност со овие резултати е разбирливо дека повеќето испрашани немаат мислење за тоа кога планираните активности во врска за овие два документи ќе покажат резултати.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Сите испрашани користат компјутер секојдневно и тоа интензивно, во секоја работа, за деловна преписка и во информационите процеси.
- На еден компјутер во Космофон доаѓа помалку од еден вработен.
- Најчесто посетуваат курсеви оние вработени на кои им е потребно усовршување во користењето на современите технологии.
- 3 од 5 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Се истакнува дека сите одделенија во Космофон се компјутеризирани, а од се издојува ИКТ центарот.
- Сите испитаници едногласно ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во Космофон сите компјутери се умрежени, а постои и сервер, при што за одржување на компјутерските системи се вработуваат стручни лица.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, понатаму за мултимедијални презентации, за пребарување на интернет, па понатаму за е-маил, за веб дизајн, анти-вирус програми, специјализирани програми за работа и програми за обработка на слика.
- Софтвер кои се користи во Космофон е лиценциран.
- Постои потреба за усовршување на постоечкиот софтвер, а повеќето вработени не се запознати со оваа тема.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутерите се поврзани на интернет, со постојана врска, односно безжична врска, при што провајдер е – МТ нет во еден случај и Он нет за сите останати.
- Вработените во Космофон не ја знаат цената на интернет услугите.
- Космофон поседува и веб интернет-страницата која ја одржуваат вработени специјалисти со различна динамика – од секојдневно до неколку пати месечно.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, вработените не се информирани дали на јавниот е-маил стигнуваат пораки.
- На интернет-страницата на Космофон не објавуваат јавни тендери, и притоа има и такви кои изјавуваат дека не постои намера тоа да се измени.
- Во два случаеви се наведува дека Космофон има и сопствен интернет поддомен, и кога е во прашање цената на овие услуги едно мислење е дека е висока а вториот испитаник не знае.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Дали на работа користите - ФАКС

	Космофон
	Космофон
ДА	4
НЕ	1

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Космофон	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Космофон	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Космофон	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Космофон	5	1.7%	281	98.3%	286	100.0%

Космофон		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Космофон	Просек	1.60	4.00	2.40	2.00
	Бр	5	5	5	5
	Стан. девијација	.89	.00	.55	1.00
Вкупно	Просек	1.60	4.00	2.40	2.00
	Бр	5	5	5	5
	Стан. девијација	.89	.00	.55	1.00

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Космофон
	Космофон
секој ден, интензивно	5

Колку често користите - ФАКС

	Космофон
	Космофон
секој ден, интензивно	1
неколку пати месечно	1
еднаш месечно и поретко	2
Не користам	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Космофон
	Космофон
секој ден, интензивно	5

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Космофон
	Космофон
секој ден, интензивно	5

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Космофон
	Космофон
колеги	5
деловни партнери	2
семејство и пријатели	1

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Космофон
	Космофон
деловни партнери	2
Не користам	1
ОДБИВАЊЕ	2

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Космофон
	Космофон
колеги	5
деловни партнери	2
семејство и пријатели	2

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Космофон
	Космофон
колеги	5
деловни партнери	2
семејство и пријатели	2

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Космофон
	Космофон
ДА	4
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Космофон
	Космофон
ДА, делумно	4

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Космофон
	Космофон
воведување на интернет	1
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	1
отварање на интернет-страница	1
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
отворен е-маил	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
мобилен телефон	1
НЕ ЗНАЕ	1

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Космофон
	Космофон
ништо	1
воведување на интернет	1
отварање на интернет-страница	1
умрежување на компјутерите	1
отворен е-маил	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
мобилен телефон	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Космофон
	Космофон
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	3
НЕ	1

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Космофон
	Космофон
недоволно, слабо развиена	2
во развој е	2
во некои организации ИКТ е развиен, а во некои не	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Космофон
	Космофон
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
едукација, усовршување на кадри	1
НЕ ЗНАЕ	3

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Космофон
	Космофон
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
придобивките се мали	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Космофон
	Космофон
побрзо информирање, правовремено информирање	1
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
едукација, усовршување на кадри	1
севкупен друштвено-економски развој	1
НЕ ЗНАЕ	1

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Космофон
	Космофон
ДА, во голема мера	3
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	2

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Космофон
	Космофон
ДА, во голема мера	4
ДА, делумно	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Космофон
	Космофон
ДА, по секоја цена	2
ДА, во зависност од договорот	3

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Космофон
	Космофон
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	3

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Космофон
	Космофон
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	3

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Космофон
	Космофон
Треба да се зголеми	1
Немам мислење	3
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Космофон
	Космофон
ДА, делумно	2
НЕ	3

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Космофон
	Космофон
ДА, делумно	3
НЕ	2

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Космофон
	Космофон
1 до 3 години	1
4 до 6 години	1
Немам мислење	3

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Космофон
	Космофон
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	3

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Космофон
	Космофон
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	2
НЕ	3

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Космофон
	Космофон
Немам мислење	4
ОДБИВАЊЕ	1

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Космофон
	Космофон
Сите процеси	3
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Космофон
	Космофон
секој ден, интензивно	5

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Космофон
	Космофон
до 1	5

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Космофон
	Космофон
ДА, сите вработени	1
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	4

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Космофон
	Космофон
ДА	3
НЕ	2

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Космофон
	Космофон
ИТ центарот (информационен сектор)	1
Сите подеднакво	3
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Космофон
	Космофон
Вработени специјалисти	4
И едните и другите	1

Какви се софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Космофон
	Космофон
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	5
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	5
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	5
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	2
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	4
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	4
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	5
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	4
Специјализиран софтвер за работа	4
Останати	3

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Космофон
	Космофон
усовршување на постоечкиот софтвер	1
НЕ ЗНАЕ	4

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Космофон
	Космофон
on line - постојана врска	2
безжичан приклучок	1
Не сум информиран	2

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Космофон
	Космофон
МТ нет	1
Он нет	4

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Космофон
	Космофон
Соодветна	1
Не ми е позната цената	4

Дали вашата организација има интернет-страница

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Космофон
	Космофон
Вработени специјалисти	5

Колку често се ажурира

	Космофон
	Космофон
секој ден	1
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	1
неколку пати месечно	1

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Космофон
	Космофон
ДА	5

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Космофон
	Космофон
НЕ	1
Не сум информиран	4

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Космофон
	Космофон
НЕ, но планираме во блиска иднина	1
НЕ и не намераваме	2
Не сум информиран	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Космофон
	Космофон
ДА	2
Не сум информиран	3

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Космофон
	Космофон
Висока	1
Не ми е позната цената	1

ФИРМИ ОРИЕНТИРАНИ КОН ДОМАШНИОТ ПАЗАР

(27 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат фиксен телефон (освен еден) и мобилен телефон (освен во два случаеви), потоа факс и е-маил.
- Најчесто се користи фиксен телефон и мобилен телефон, понатаму факс, и е-маил.
- Фиксен и мобилен телефон се користат секојдневно и тоа интензивно, додека е секојдневното користење на факс и е-маил-а нешто послабо во однос на претходните средства комуникации.
- Е-маил, факс, фиксен и мобилен телефон во најголема мерка се користат за комуникација со деловни партнери и колеги. Освен тоа фиксен и мобилен телефон се користат и за комуникација со семејството односно пријателите и со јавноста.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Повеќето испрашани наведуваат дека во нивните организации постои ИКТ стратегија, додека значаен број наведуваат дека не постои, но планираат да ја развијат.
- Вработените во фирмите ориентирани кон домашен пазар во поголема или помала мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата во своите организации.
- Кога се во прашање конкретните достигнувања на организацијата во врска со ИКТ развојот најчесто се наведуваат активности во врска за набавка на компјутери и нивно умрежување, потоа воведување на интернет и отворен е-маил, обука на вработени, примена ИКТ, воведена ISDN линија, набавка на потребен софтвер. Има и од оние кои наведуваат дека нема никакви достигнувања.
- Слични достигнувања се наведуваат и за претходната година.
- Повеќето испрашани наведуваат дека се делумно запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ИКТ во Македонија се сметаат за недоволно развиени, но со тенденција на развој, при што се наведуваат и недостаток на инвестиции, недостапност за граѓаните, слаба комуникација помеѓу институциите.
- Во согласност со претходно наведеното, визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: очекување на поголем број на инвестиции, поширока употреба на компјутери, имплементација на ИКТ во секој сектор и примена на нови технологии како и за усовршување на кадри.

- Мислења во врска со достигнувањата на Македонија поврзани со досегашниот развој на ИКТ се различни. Воглавно се сложуваат дека е остварено побрзо и подобро информирање и дека е полесен пристапот до информации, како и поефикасно работење. Има и од оние кои мислат дека придобивките се мали, а на друга страна се оние кои мислат дека придобивките се големи.
- Во согласност со претходното се и одговорите дека придобивките на граѓаните се врзани за побрзо и подобро информирање, поефикасно работење и подобра и полесна комуникација.
- Интересно е дека повеќето испрашани се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, со тоа што значаен број од нив мислат дека освен тоа постојат и други важни обврски кои треба да се завршат.
- ИКТ во значителна мерка придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции.
- Вработените во фирмите ориентирани кон домашен пазар се поделени кај ставот дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...). Сите се сложуваат дека е соработка потребна, но на една страна се оние кои се за соработка по секоја цена, а на друга страна се оние кои сметаат дека е потребна соработка, но дека не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- Повеќето не се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања.
- Во согласност со претходното, ни еден испитаник не е запознат со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, со тоа што една половина од нив изразува желба да се информира за тоа.
- Голем број вработени заради недостаток на информации нема мислење за тоа дали овој буџет треба да се зголеми.
- Запознатоста со работата на МАСИТ е слична како кога е во прашање работа на Владината комисија за информатички прашања. Значаен број би сакале да се запознаат со работата на МАСИТ.
- Нешто поголема е запознатоста со концептот за е-Влада и е-ЈИЕ Агендата, за кои многу од нив изразија желба подобро да се запознаат. Секако, заради недостаток на информации не можат да знаат кога е-Владата во Македонија ќе заживее.
- Оние кои се запознати со е-ЈИЕ Агендата истакнуваат дека нивните фирми ништо не сториле за превземање на обврските во врска со оваа Агенда, односно во еден случај има напори за превземање на обврските.
- Само еден испитаник е запознат со е-Декларацијата, но не знае која конкретна обврска во нивната фирма проистекла од оваа декларација. Повеќето на оние кои не се запознати изразуваат желба подобро да се запознаат и секако немаат мислење за тоа кога обврските превземени од е-Декларацијата ќе покажат резултати.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Само 2 од 27 испрашани во фирмите ориентирани кон домашен пазар не користат компјутер.
- Компјутери се користат секој ден, интензивно и тоа за сите процеси, па потоа за книговодство и финансии, за административни работи и деловни преписки.
- На еден компјутер во фирмите ориентирани кон домашен пазар во најпоголем број случаи доаѓа повеќе од 4 вработени.

- Голем број вработени од кои се бара усовршување, посетуваат курсеви за унапредување на користењето на современите технологии.
- Голем број вработени е и лично посетувале ваков вид на курсеви.
- Како најкомпјутеризирани одделенија во фирмите ориентирани кон домашен пазар се издвојуваат книговодство, комерција, потоа производство, ИКТ центарот, финансиски сектор, управа и техничката припрема.
- Сите испитаници освен двајца ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во фирмите ориентирани кон домашен пазар, повеќето компјутери се умрежени, и во нив постои сервер, при што за одржување на компјутерските системи најчесто се ангажираат специјализирани фирми.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за пребарување на интернет, специјализирани програми за работа, па е-маил, анти-вирус програми, за мултимедијални презентации.
- При тоа, дел од софтверот е лиценциран, а големи број фирми користат и нелиценциран софтвер.
- Постои потреба за набавка на софтвер испецијализирани програми за работа, windows, лиценциран софтвер или пак се задоволни со оној што го имаат.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Компјутерите во рамките на Фирмите ориентирани кон домашен пазар најчесто се поврзани на интернет, а помеѓу оние малку кои не се, само еден случај е забележан каде воопшто немаат намера тоа да го направат.
- Најчесто компјутерите се поврзани со dial up- ISDN врска, односно dial up-стандард, па потоа со постојана врска.
- Провајдер е МТ нет а има случаи каде провајдер е Он нет, Унет и Мол.
- Мислењето на оние кои ја знаат цената на интернет (21 од 26) е поделено. На една страна се оние кои истакнуваат дека цената е висока, а на друга страна се оние според кои цената е соодветна.
- Повеќето фирми не поседуваат веб интернет-страницата, но значително е дека повеќето планираат во блиска иднина.
- Во оние организации кои имаат интернет-страница специјализирани фирми работат на оджување и тоа еднаш месечно или поретко, а има случаи каде тоа се работи и секојдневно.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат различни лица од АОП секторот и сектор на маркетинг, секој на својот е-маил или лице во секој сектор.
- На интернет-страницата на фирмите ориентирани кон домашен пазар не се објавуваат јавни тендери, еден дел планираат во блиска иднина, а вториот дел нема таква намера.
- Повеќето фирми немаат сопствен интернет поддомен, одреден број планираат да го постават во блиска иднина. Мислењето за цената за користење е различно – или не ја знаат цената, или мислат дека е соодветна, висока, или ниска.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ФИРМИ ОРИЕНТИРАНИ КОН ДОМАШЕН ПАЗАР

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

Фирми ориентирани кон домашен пазар	
Фирми ориентирани кон домашен пазар	
ДА	20
НЕ	7

Дали на работа користите - ФАКС

Фирми ориентирани кон домашен пазар	
Фирми ориентирани кон домашен пазар	
ДА	23
НЕ	4

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

Фирми ориентирани кон домашен пазар	
Фирми ориентирани кон домашен пазар	
ДА	26
НЕ	1

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

Фирми ориентирани кон домашен пазар	
Фирми ориентирани кон домашен пазар	
ДА	25
НЕ	2

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Фирми ориентирани кон домашен пазар	20	7.0%	266	93.0%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Фирми ориентирани кон домашен пазар	23	8.0%	263	92.0%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Фирми ориентирани кон домашен пазар	26	9.1%	260	90.9%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Фирми ориентирани кон домашен пазар	25	8.7%	261	91.3%	286	100.0%

Фирми ориентирани кон домашен пазар		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Фирми ориентирани кон домашен пазар	Просек	3.25	3.04	1.27	2.08
	Бр	20	23	26	25
	Стан. девијација	.91	.77	.53	.81
Вкупно	Просек	3.25	3.04	1.27	2.08
	Бр	20	23	26	25
	Стан. девијација	.91	.77	.53	.81

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
секој ден, интензивно	10
секој ден, по потреба	4
неколку пати седмично	4
еднаш седмично	1
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	7

Колку често користите - ФАКС

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
секој ден, интензивно	9
секој ден, по потреба	9
неколку пати седмично	4
еднаш месечно и поретко	1
Не користам	4

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
секој ден, интензивно	21
секој ден, по потреба	5
Не користам	1

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
секој ден, интензивно	21
секој ден, по потреба	2
неколку пати седмично	2
Не користам	2

Со кого најчесто комуницирате преку Е-МАИЛ

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
колеги	3
деловни партнери	19
со јавноста	1
Не користам	7

Со кого најчесто комуницирате преку ФАКС

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
колеги	3
деловни партнери	22
Не користам	4

Со кого најчесто комуницирате преку ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
колеги	11
деловни партнери	22
семејство и пријатели	6
со јавноста	5
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
колеги	10
деловни партнери	23
семејство и пријатели	3
со јавноста	4
Не користам	2

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА	15
НЕ, но планираме да направиме	8
НЕ	4

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА, во голема мера	13
ДА, делумно	7
воглавно НЕ	2
НЕ, воопшто	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ништо	4
воведување на интернет	2
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	7
отварање на интернет-страница	1
Обука на вработени кадри	2
умрежување на компјутерите	5
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	2
отворен е-маил	2
воведена ISDN линија	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
фиксен телефон, телефонска централа	3
направен нацрт, изготвен план	1
воведен информациски центар, систем	2
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
бази на податоци	1
НЕ ЗНАЕ	4

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ништо	5
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	6
Обука на вработени кадри	2
умрежување на компјутерите	4
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	3
отворен е-маил	1
многу е направено	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
направен нацрт, изготвен план	1
введен информациоен центар, систем	1
поврзување со некоја друга институција, сектор	1
усовршување на постоечките	2
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компании) во странство

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА, во голема мера	7
ДА, делумно	16
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	4

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
недоволно, слабо развиена	16
во развој е	3
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	1
задоволен сум	1
лоша	1
добра	1
недостапно за граѓаните	1
слаба комуникација меѓу институциите	1
во некои организации ИКТ е развиен, а во некои не	1
НЕ ЗНАЕ	1

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
примена нова технологија	3
подобра информираност, полесен пристап до информациите	1
имплементација на ИКТ во секој сектор	5
подобра, полесна комуникација	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	6
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	5
целата комуникација е (треба да биде) електронска	2
едукација, усовршување на кадри	3
пониски цени на ИКТ услуги	1
дефинирање на национална стратегија	2
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
песимист сум	1
НЕ ЗНАЕ	2

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
примена нова технологија	1
побрзо информирање, правовремено информирање	4
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
точност на информациите, сигурност на информациите	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	3
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
придобивките се мали	3
големи придобивки	2
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	3
НЕ ЗНАЕ	8

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
побрзо информирање, правовремено информирање	5
подобра информираност, полесен пристап до информациите	14
точност на информациите, сигурност на информациите	2
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	4
подобра, полесна комуникација	3
едукација, усовршување на кадри	1
големи придобивки	2
развиена свест за информатичка култура	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	1
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	2
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА, во голема мера	14
ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи	11
НЕ, имам други одговорности / поголеми приоритети	2

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА, во голема мера	22
ДА, делумно	5

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА, по секоја цена	14
ДА, во зависност од договорот	13

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА, делумно	3
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	20
НЕ	4

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	14
НЕ	13

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
Треба да се зголеми	6
Немам мислење	21

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	15
НЕ	9
ОДБИВАЊЕ	1

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА, делумно	6
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	12
НЕ	9

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
1 до 3 години	2
4 до 6 години	7
7 до 10 години	3
Немам мислење	14
ОДБИВАЊЕ	1

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА, делумно	5
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	12
НЕ	10

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
не превзеле ништо	2
напори за превемање на обврските	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА, во голема мера	1
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	17
НЕ	9

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
1 до 3 години	1
4 до 6 години	7
7 до 10 години	4
Немам мислење	15

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА	25
НЕ	2

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
Сите процеси	12
Книговодство,финансии	7
Користење на бази на податоци	2
Водење на проекти	1
Администрација	5
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	3
Издаваштво	1
комуникација внатре во организацијата	1
Продажба	2
Анализа	1
Производство	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
секој ден, интензивно	18
секој ден, по потреба	5
неколку пати седмично	1
еднаш седмично	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
1-2	5
2-4	2
повеќе од 4	20

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	21
НЕ	6

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА	19
НЕ, но планирам во блиска иднина	5
НЕ	3

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ИТ центарот (информационен сектор)	2
Сите подеднакво	2
Книговодство	6
Комерција	5
Финансиски сектор	2
Техничка припрема	2
Администрација	1
Производство	3
Управа	2
ОДБИВАЊЕ	2

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА	25
НЕ	2

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА	20
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	6
НЕ и не планираме во иднина	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА	20

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
Вработени специјалисти	3
Специјализирани фирми	17
И едните и другите	4
Ни едните ни другите	3

Какви сѐ софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	26
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	25
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	10
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	9
Аудио/Видео програми	5
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	18
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	7
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	22
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	4
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	18
Специјализиран софтвер за работа	19
Останати	5

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА	7
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	11
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	2
НЕ и немаме такв намера	1
Не сум информиран	6

Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
задоволни сме со софтверот кој го користиме	3
лиценциран софтвер	1
office	2
специјализиран софтвер	6
ништо	1
немаме потреба	3
windows	2
немаме компјутери	1
wtm	1
документ менаџер	1
НЕ ЗНАЕ	9

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА	23
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	3
НЕ и не намераваме	1

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
dial up - стандард	7
dial up - ISDN	10
on line - постојана врска	5
on line - ISDN	1

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
MT нет	17
Он нет	1
Унет	2
Мол	2
18	1
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
Висока	10
Соодветна	11
Не ми е позната цената	5

Дали вашата организација има интернет-страница

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА	11
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	13
НЕ и немаме намера	3

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
Вработени специјалисти	3
Специјализирани фирми	7
И едните и другите	1

Колку често се ажурира

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
секој ден	3
неколку пати месечно	1
еднаш месечно и помалку	5
Не сум информиран	2

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Фирми ориентирани кон домашен пазар
ДА	11

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА	11

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
Лице од АОП секторот	2
Секретарка на директорот	1
Задолженото лице за секој сектор	2
секој за себе (секој за својот е-маил)	2
Маркетинг менаџер	1
Сектор на маркетинг	2
Јас	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
НЕ, но планираме во блиска иднина	4
НЕ и не намераваме	5
Не сум информиран	2

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
ДА	8
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	6
НЕ и немаме намера	9
Не сум информиран	3
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Фирми ориентиран кон домашен пазар
	Фирми ориентиран кон домашен пазар
Висока	2
Соодветна	5
Ниска	1
Не ми е позната цената	6
ОДБИВАЊЕ	1

ФИРМИ ОРИЕНТИРАНИ КОН СТРАНСКИОТ ПАЗАР

(24 испрашани)

А - УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- На работно место сите испитаници користат фиксен телефон, само еден испитаник не користи факс, а нешто е помал бројот на оние кои користат мобилен телефон и е-маил.
- Најчесто се користи фиксен телефон и е-маил, понатаму мобилен телефон и факс.
- Секојдневно и тоа интензивно се користат фиксен и мобилен телефон, додека интензитетот на користење на е-маил и на факс е нешто послабо изразен.
- Е-маил и мобилен телефон во најголема мерка се користат за комуникација со деловни партнери а потоа со колеги. Фиксен телефон е најуниверзален и се користи за комуникација со деловни партнери, колеги и семејството односно пријателите, додека факс е наменет речиси во потполност за комуникација со деловни партнери.

Б - СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ШТО ДО СЕГА Е НАПРАВЕНО)

- Нешто повеќе од половина испрашани во фирмите ориентирани кон странскиот пазар , наведуваат дека во нивните организации постои ИКТ стратегија, додека кај останатите постои намера за изработка на оваа стратегија.
- Повеќето од оние во чии организации постои ИКТ стратегија наведуваат дека во поголема или помала мерка учествуваат во креирањето на ИКТ стратегијата.
- На планот на конкретните достигнувања во организациите, најчесто се наведуваат набавка на компјутери и умрежување на компјутерите, воведување на интернет, отварање на интернет-страница, примена на ИКТ, воведување ISDN линии .
- За ИКТ развојот во текот на минатата година, фирмите превзеле различни активности – набавка на компјутери, направан план за работа, усовршување на постојниот план, умрежување на компјутерите, воведување на ISDN линии , воведување АОП.
- Повеќето испрашани наведува дека во помала или поголема мерка се запознати со начинот на кој ИКТ се користи во сличните организации во странство.

В - МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ИКТ во Македонија се сметаат за недоволно развиени, и со неадекватна примена, но со тенденција на развој, при што треба повеќе да се вложува.
- Во согласност со претходно наведеното, визијата за развој во областа на ИКТ се заснова на: очекување на поголем број на инвестиции и поширока употреба компјутери, имплементација на ИКТ во секој сектор, и следење на светските трендови.

- Во рамките на досегашниот развој на ИКТ во Македонија најмногу е постигнато во областа на информирање и комуникација, но има и од оние кои мислат дека придобивките се мали .
- Во согласност со претходното, самите граѓани имаат најмногу корист од ИКТ развојот во информирањето кое е станато побрзо и подобро, олеснат е пристапот до информации, комуникација е станата подобра и полесна, а дошло и до поефикасно работење.
- Повеќето се сложуваат дека развојот на ИКТ секторот во значителна мерка ќе придонесе за побрза интеграција на Македонија со Европската заедница, како и за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции. Иако има и од оние кои сметаат дека постојат и некои други обврски кои имаат поголем приоритет.
- Повеќето го поддржува ставот дека на Македонија и е потребна соработка со големите компјутерски компании (Microsoft, Oracle, IBM...), но дека не треба по секоја цена, туку во зависност од конкретниот договор.
- Повеќето вработени во фирмите ориентирани кон странскиот пазар не се запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања , но помеѓу нив има значаен број на оние кои изразуваат желба подобро да се запознаат.
- Иако сите испрашани не се запознати со количината на пари што Македонија ги вложува во развојот на ИКТ, дури две третини од нив би сакале да се информираат за тоа. Во согласност со овој наод , повеќето немаат мислење дали тој буџет би требало да се зголеми или не, додека само 5 испрашани сметаат дека буџетот би требало да се зголеми.
- Запознатоста со работата на МАСИТ и е-Декларацијата е послаба отколку кога е во прашање концептот на е-Влада.
- При тоа се очекува е-Владата во Македонија да заживее во периодот од следните 4 до 6 години.
- Запознатоста со е-ЈИЕ Агендата исто така е умерена (нешто подобро отколку запознатоста со работата на МАСИТ и е-Декларацијата, при што нема податоци за тоа дали Фирмите ориентирани кон странскиот пазар превзеле некои од обврските во врска со оваа Агенда, односно во еден случај се наведува дека е превземен само мал дел но без прецизни информации.
- Единствена наведена конкретна обврска превземени од страна на самите фирми во врска со оваа Декларација е имплементација на нови технологии.
- Слично како и за е-Владата, и за е-Декларацијата и за е-ЈИЕ Агендата се смета дека ќе покажат резултат во период од следните 4 до 6 години, а постои и значаен број на оние кои сметаат дека е потребно нешто подолго време за резултати - од 7 до 10 години.

Г - УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Само двајца од 24 испрашани во не користат компјутер.
- Компјутер се користи секојдневно во сите процеси, односно за административни работи, книговодство и финансии, деловна преписка, продажба.
- На еден компјутер доаѓа повеќе од 4 вработени.
- Голем број вработени на кои им е потребно усовршување посетуваат курсеви за да го унапредат своето знаење во користењето на современите технологии.
- 15 од 24 испрашани и лично посетувале ваков вид на курсеви.

- Како најкомпјутеризирано одделение во фирмите ориентирани кон странскиот пазар се наведува книговодство, финансиски сектор, администрација и комерција.
- Сите испитаници освен во два случај ја прифаќаат идејата нивното работно место во потполност да се компјутеризира.
- Во фирмите повеќето компјутери се умрежени, а само во еден случај немаат сервер. За одржување на мрежата најчесто се ангажираат специјализирани фирми, но има случаи и на специјалисти вработени во самата фирма, како и на такви кои користат услуги и на едните и на другите.
- Во фирмите во кои сеуште не постои компјутерска мрежа, само во еден случај се наведува дека не планираат ни за во иднина.

Д - УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Најмногу се користат програми за обработка на текст, за работа со табели, за е-маил, пребарување по интернет, анти-вирус програми, специјализирани програми за работа, потоа програми за обработка на слика, и нешто помалку програми за мултимедијални презентации, аудио-видео програми, програми за веб дизајн и интернет комуникација.
- При тоа, дел од софтверот е лиценциран, додека дел не е.
- Најчесто се задоволни со програмите кои ги имаат и не планираат набавка на нови, освен специјализирани, односно лиценцирани и oacle.

Е - УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

- Повеќето компјутери во рамките на фирмите се поврзани на интернет, а останатите тоа ќе го направат во блиска иднина.
- Интернет врската најчесто е dial up ISDN, потоа постојана врска, и dial up стандард.
- Провајдер е МТ нет, а има случаи дека провајдери се Он нет, Унет и Моби Мак.
- Според мислењето на повеќето, цената на Интернет е висока.
- Се воочува поделеност кога е во прашање поседување на интернет-страница. На една страна се оние фирми кои поседуваат, а на другата оние кои не поседуваат но планираат тоа да го направат во блиска иднина. Само во еден случај не планираат изработка на интернет-страница-а. За одржување на интернет-страницата најчесто се ангажираат специјализирани фирми, кои тоа го прават еднаш месечно или поретко.
- Интернет-страницата при тоа е отворена за пошироката јавност, на јавниот е-маил стигнуваат пораки на кои одговараат секој за својот е-маил, односно сектор за односи со јавноста, некој од директорите, лице од комерција, секретарот.
- Само во еден случај на интернет-страницата на Фирмите ориентирани кон странскиот пазар се објавуваат јавни тендери. Кај поголем дел од останатите не постојат планови во иднина тоа да се направи.
- Во само четири случаи, Фирмите ориентирани кон странскиот пазар имаат сопствен интернет поддомен, кај останатите кои немаат повеќето планираат да во блиска иднина, и значаен е бројот на оние кои воопшто не се информирани за ова.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ – ФИРМИ ОРИЕНТИРАНИ КОН СТРАНСКИ ПАЗАР

Дали на работа користите - Е-МАИЛ

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	18
НЕ	6

Дали на работа користите - ФАКС

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	23
НЕ	1

Дали на работа користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	24

Дали на работа користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	19
НЕ	5

Рангирање на средствата за комуникација според фреквенција на користење

	Случаеви					
	Вклучени		Не вклучени		Вкупно	
	Бр	Процент	Бр	Процент	Бр	Процент
Ранг - Е-МАИЛ * Фирми ориентирани кон странскиот пазар	18	6.3%	268	93.7%	286	100.0%
Ранг - ФАКС * Фирми ориентирани кон странскиот пазар	23	8.0%	263	92.0%	286	100.0%
Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН * Фирми ориентирани кон странскиот пазар	24	8.4%	262	91.6%	286	100.0%
Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН * Фирми ориентирани кон странскиот пазар	19	6.6%	267	93.4%	286	100.0%

Фирми ориентирани кон странскиот пазар		Ранг - Е-МАИЛ	Ранг - ФАКС	Ранг - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН	Ранг - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН
Фирми ориентирани кон странскиот пазар	Просек	2.39	2.91	1.54	2.47
	Бр	18	23	24	19
	Стан. девијација	1.14	.79	.88	.96
Вкупно	Просек	2.39	2.91	1.54	2.47
	Бр	18	23	24	19
	Стан. девијација	1.14	.79	.88	.96

Колку често користите - Е-МАИЛ

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
секој ден, интензивно	9
секој ден, по потреба	5
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	2
Не користам	6

Колку често користите - ФАКС

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
секој ден, интензивно	6
секој ден, по потреба	11
неколку пати седмично	2
еднаш седмично	1
неколку пати месечно	1
еднаш месечно и поретко	2
Не користам	1

Колку често користите - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
секој ден, интензивно	20
секој ден, по потреба	4

Колку често користите - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
секој ден, интензивно	14
секој ден, по потреба	5
Не користам	5

Со кого најчесто комуницирате преку - Е-МАИЛ

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
колеги	6
деловни партнери	17
семејство и пријатели	3
со јавноста	2
Не користам	6

Со кого најчесто комуницирате преку - ФАКС

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
деловни партнери	23
со јавноста	1
Не користам	1

Со кого најчесто комуницирате преку - ФИКСЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
колеги	13
деловни партнери	18
семејство и пријатели	7
со јавноста	3

Со кого најчесто комуницирате преку - МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
колеги	8
деловни партнери	15
семејство и пријатели	2
со јавноста	2
Не користам	5

Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	13
НЕ, но планираме да направиме	7
НЕ	3
Не сум информиран	1

Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА, во голема мера	10
ДА, делумно	9
ДА и НЕ	1

Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ништо	2
воведување на интернет	4
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	4
отварање на интернет-страница	3
Обука на вработени кадри	1
умрежување на компјутерите	5
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	3
отворен е-маил	1
многу е направено	1
введена ISDN линија	2
фиксен телефон, телефонска централа	1
введен информационален центар, систем	2
усовршување на постоечките	1
НЕ ЗНАЕ	4

Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
ништо	7
набавка, дополнување на компјутери, компјутеризација	2
умрежување на компјутерите	1
примена ИКТ, усовршување на ИКТ	1
отворен е-маил	1
малку направено	2
введена ISDN линија	1
набавен софтвер, употреба на соодветни програми	1
направен нацрт, изготвен план	2
воведување на АОП	1
усовршување на постоечките	3
НЕ ЗНАЕ	3

Дали сте запознати со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компани) во странство

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
ДА, во голема мера	6
ДА, делумно	12
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	6

Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
недоволно, слабо развиена	12
во развој е	3
недоволна, неадекватна примена, неискористеност	2
задоволен сум	2
недостаток на инвестиции	1
треба да се унапредува, повеќе да се вложува	2
лоша	1
недостапно за граѓаните	1
високи цени	1
НЕ ЗНАЕ	2

Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
примена нова технологија	2
голема можност за е-бизнис, е-Влада	2
имплементација на ИКТ во секој сектор	3
подобра, полесна комуникација	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	3
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	6
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
едукација, усовршување на кадри	1
оптимист сум	2
песимист сум	1
НЕ ЗНАЕ	4

Придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
побрзо информирање, правовремено информирање	3
подобра информираност, полесен пристап до информациите	3
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	1
подобра, полесна комуникација	2
треба да се следат светските трендови во ИКТ	1
повеќе инвестиции во развојот на ИКТ, повеќе компјутери	1
едукација, усовршување на кадри	1
придобивките се мали	3
големи придобивки	1
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	7
НЕ ЗНАЕ	6

Привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
побрзо информирање, правовремено информирање	5
подобра информираност, полесен пристап до информациите	11
имплементација на ИКТ во секој сектор	1
смалување на трошоците, поефтино работење	1
поефикасно работење, побрзо и полесно завршување на работите	2
подобра, полесна комуникација	3
заштеда на време	1
треба да се следат светските трендови во ИКТ	2
целата комуникација е (треба да биде) електронска	1
едукација, усовршување на кадри	2
придобивките се мали	1
големи придобивки	2
поблиски до светот, полесна комуникација со светот, подобра позиција на РМ	6
побрзо, поквалитетни и поефтини услуги (шалтери, документи)	2

Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА, во голема мера	13
ДА, но имаме многу попериоритетни обврски/ работи	8
НЕ, имам други одговорности / поголеми приоритети	1
НЕ	1
Немам мислење	1

Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА, во голема мера	19
ДА, делумно	3
НЕ, тоа зависи од вработените	1
Немам мислење	1

Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, IBM...?

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
ДА, по секоја цена	7
ДА, во зависност од договорот	15
НЕ	2

Дали сте запознати со работата на Владината комисија за информатички прашања

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
ДА, делумно	6
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	12
НЕ	6

Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	16
НЕ	8

Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
Доволен е	1
Треба да се зголеми	5
Немам мислење	18

Дали сте запознати со работата на МАСИТ

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	12
НЕ	9

Дали Ви е познат концептот за е-Влада

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
ДА, во голема мера	2
ДА, делумно	8
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	8
НЕ	6

Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?

	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
	Фирми ориентиран кон странскиот пазар
1 до 3 години	3
4 до 6 години	12
7 до 10 години	4
Немам мислење	5

Дали сте запознати со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА, делумно	6
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	11
НЕ	7

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
не превзеле ништо	3
Само мал дел	1
НЕ ЗНАЕ	2

Дали сте запознати со е-Декларацијата

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА, во голема мера	1
ДА, делумно	2
НЕ, но би сакал/а да знам повеќе	14
НЕ	7

Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
имплементација на нови технологии	2
НЕ ЗНАЕ	1

Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
1 до 3 години	2
4 до 6 години	8
7 до 10 години	6
Немам мислење	8

Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	22
НЕ	2

Во кои сè работни процеси користите компјутер

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
Сите процеси	7
Книговодство,финансии	7
Водење на проекти	1
Администрација	8
Информациони процеси	1
Кореспонденција, деловна преписка	4
Продажба	2
Координација на работата	1
Производство	1
ОДБИВАЊЕ	1

Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
секој ден, интензивно	14
секој ден, по потреба	7
неколку пати седмично	1

Компјутери наспроти бројот на вработени

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
1-2	1
2-4	1
повеќе од 4	22

Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА, само оние вработени на кои им беше потребно	20
НЕ	4

Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	15
НЕ, но планирам во блиска иднина	4
НЕ	5

Кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ИТ центарот (информационен сектор)	1
Сите подеднакво	1
Книговодство	9
АОП	1
Комерција	2
Финансиски сектор	4
Администрација	2
Управа	1
ОДБИВАЊЕ	3

Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	22
НЕ	2

Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	17
НЕ, но планираме да направиме во блиска иднина	6
НЕ и не планираме во иднина	1

Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	16
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот систем

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
Вработени специјалисти	4
Специјализирани фирми	16
И едните и другите	3
Ни едните ни другите	1

Какви сè софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)	23
Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)	23
Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Di	6
Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)	12
Аудио/Видео програми	5
Е-маил-програми за комуникација (Outlook, Eudora, ...)	17
Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)	6
Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)	17
Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)	4
Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm)	17
Специјализиран софтвер за работа	15
Останати	1

Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	8
ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер	9
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	1
НЕ и немаме такв намера	2
Не сум информиран	4

Какво софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
задоволни сме со софтверот кој го користиме	6
лиценциран софтвер	1
office	1
oracle	1
специјализиран софтвер	2
ништо	1
немаме потреба	1
НЕ ЗНАЕ	11

Дали вашата организација е приклучена интернет

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	18
НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина	6

Со каква конекција сте поврзани на интернет

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
dial up - стандард	4
dial up - ISDN	9
on line - постојана врска	5

Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
МТ нет	16
Он нет	1
Унет	2
Моби Мак	1

Според Вас, цената за користење на интернет е

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
Висока	15
Соодветна	8
Не ми е позната цената	1

Дали вашата организација има интернет-страница

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	12
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	11
НЕ и немаме намера	1

Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
Вработени специјалисти	2
Специјализирани фирми	7
И едните и другите	2
Ни едните ни другите	1

Колку често се ажурира

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
секој ден	1
еднаш седмично	1
неколку пати месечно	2
еднаш месечно и помалку	6
Не сум информиран	2

Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	11
НЕ, но планираме во блиска иднина	1

Дали добивате пораки на Вашата јавна е-маил адреса

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	10
НЕ	2

Кој е задолжен за одговарање на овие пораки

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
Сектор за односи со јавност	1
Задолженото лице за секој сектор	1
Лице од комерција	1
Некој од директорите	2
секој за себе (секој за својот е-маил)	3
Секретар	1
Шефот на ИКТ, ИКТ менаџер	1

Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	1
НЕ, но планираме во блиска иднина	3
НЕ и не намераваме	7
Не сум информиран	1

Дали вашата организација има свој интернет поддомен

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
ДА	4
НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	9
НЕ и немаме намера	4
Не сум информиран	6
ОДБИВАЊЕ	1

Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е

	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
	Фирми ориентирани кон странскиот пазар
Висока	3
Соодветна	6
Не ми е позната цената	4
ОДБИВАЊЕ	1

П Р А Ш А Л Н И К

**ПРОЕКТ ЗА ИСПИТУВАЊЕ НА УПОТРЕБАТА, СТАВОВИТЕ И МИСЛЕЊАТА ЗА
ИНФОРМАЦИСКО-КОМУНИКАЦИСКИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

STRATEGIC MARKETING & MEDIA RESEARCH INSTITUTE

Декември, 2003

Почитувани,

Проектот за испитување на употребата, ставите и мислењата за информациско-комуникациските технологии (ИКТ) е прв од ваков вид во Република Македонија. Со овој проект ќе се опфатат ставовите и мислењата на два движечки општествени сегменти: 1) граѓаните, и 2) лидерите во општествените структури. Вие како дел од вториот сегмент сте повикани да го изнесете Вашето мислење и со тоа да придонесете за успешноста на овој проект. Сите податоци собрани во ова истражување се доверливи и анонимни и ќе бидат употребени само за целите на овој проект.

Пред Вас се наоѓа полуструктуриран прашалник наменет за самопополнување. Прашалникот е поделен е во шест секции со кои се опфатени посебни области од информациско-комуникациските технологии. На поголем број од прашањата имате веќе понудени одговори каде треба да го идентификувате Вашиот одговор (или повеќе одговори доколку тоа е возможно). Доколку во понудените одговори не е содржан Вашиот одговор, чувствувајте се слободни да го допишете од страна. На отворените прашања Ве молиме читко да го напишете Вашиот одговор. Прашањата одговорете ги редоследно како што се наведени. Кај одредени прашања (н.пр. Б1, В15, Г4, Е1,...) во зависност од одговорот ќе треба да преминете на конкретно прашање или нова секција. Следете ги овие логички насоки дадени во продолжеток на одговорите. Доколку нема логичка насока во зависност од одговорот, тогаш преминете на следното прашање кое Ви доаѓа на ред.

Ви посакуваме пријатен ден и Ви благодариме на соработката.

СММРИ Скопје

STRATEGIC MARKETING	383/03
* го пополнува интервјуерот на денот на подигнувањето на интервјуто	
РЕГИОН: _____ ОПШТИНА: _____ Бр. на прашалникот: _____	
СЕКТОР: _____ ПОДСЕКТОР: _____	
ИМЕ НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА: _____	
СЕКТОР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА: _____	
АДРЕСА: _____ ТЕЛЕФОН: _____	
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ НА ИСПИТАНИКОТ: _____	

СЕКЦИЈА А: УПОТРЕБА НА КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

A1	<p>Ве молам наведете ја Вашата позиција во организацијата (институција/ компанија) во која работите?</p>

A2	<p>Накратко опишете ги обврските што произлегуваат од Вашето работно место?</p>

A3	Дали на работа се користите со:		
	1. e-mail	1. ДА	2. НЕ
	2. fax	1. ДА	2. НЕ
	3. фиксен телефон	1. ДА	2. НЕ
	4. мобилен	1. ДА	2. НЕ

A4	Од 1 до 4 рангирајте ги следниве средства за комуникација според фреквенцијата на користење:	
		ранг
	1. e-mail	
	2. fax	
	3. фиксен телефон	
4. мобилен		

A5	Колку често ги користите овие средства на комуникација?						
	<ol style="list-style-type: none"> 1. секој ден, интензивно 2. секој ден, по потреба 3. неколку пати седмично 4. еднаш седмично 5. неколку пати месечно 6. еднаш месечно и поретко 7. не користам 						
							Колку често
	1. e-mail	1	2	3	4	5	6 7
	2. fax	1	2	3	4	5	6 7
3. фиксен телефон	1	2	3	4	5	6 7	
4. мобилен	1	2	3	4	5	6 7	

A6	Наведете со кого најчесто комуницирате преку:				
	<ol style="list-style-type: none"> 1. колеги, 2. деловни партнери, 3. роднини и пријатели, 4. јавност 5. го немам тоа средство на комуникација 				
					Со кого
	1. e-mail	1	2	3	4 5
	2. fax	1	2	3	4 5
3. фиксен телефон	1	2	3	4 5	
4. мобилен	1	2	3	4 5	

СЕКЦИЈА Б: СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИКТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА (ИНСТИТУЦИЈА/ КОМПАНИЈА)

B1	Дали вашата организација (институција/ компанија) има ИКТ стратегија?	
	1. ДА	→ одете на Б2
	2. НЕ, но планираме да направиме	→ одете на Б2
	3. НЕ	→ одете на Б3
	4. Не сум запознат(а)	→ одете на Б3

Б2	Дали Вие лично учествувате во креирањето на ИКТ стратегијата?
	1. ДА, во голема мера
	2. ДА, делумно
	3. И ДА и НЕ
	4. Воглавно НЕ
	5. НЕ, воопшто
Б3	Што конкретно досега вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ?
Б4	Што конкретно вашата организација (институција/ компанија) има направено во правец на развојот на ИКТ во минатата година?
Б5	Дали сте запознаени со степенот на употреба на информациско-комуникациските технологии кај сличните организации (институции / компании) во странство?
	1. ДА, во голема мера
	2. ДА, делумно
	3. НЕ, но би сакал(а) да дознаам повеќе
	4. НЕ

СЕКЦИЈА В: МИСЛЕЊА И СТАВОВИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ИКТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

B1	Кое е Вашето мислење за состојбата на информациско-комуникациската технологија (ИКТ) во Македонија?
B2	Каква е Вашата визија за развој на стратегија во оваа област?
B3	Наведете ги според Вас, придобивките кои ги стекнала Македонија од досегашниот ИКТ развој?
B4	Наведете ги според Вас, привилегиите кои би ги имале граѓаните од развојот на ИКТ кај нас?
B5	Дали сметате дека развојот на ИКТ секторот во Македонија ќе придонесе за побрза интеграција на Република Македонија во ЕУ?
	1. ДА, во голема мера
	2. ДА, но имаме многу поприоритетни обврски/ работи
	3. НЕ, имаме многу поприоритетни обврски/ работи
	4. НЕ
	5. Немам мислење

B6	Дали сметате дека ИКТ придонесува за поефикасно, потранспарентно, поодговорно и подемократско функционирање на јавните институции?
	1. ДА, во голема мера
	2. ДА, делумно
	3. НЕ, тоа пред се зависи од луѓето/ вработените
	4. НЕ, воопшто
	5. Немам мислење
B7	Дали на Македонија и е потребно стратешко партнерство со големи компјутерски фирми како Microsoft, Oracle, ИБМ...?
	1. ДА, по секоја цена
	2. ДА, во зависност од договорот
	3. НЕ
	4. Немам мислење
B8	Дали сте запознаени со работата на Владината комисија за информатички прашања?
	1. ДА, во голема мера
	2. ДА, делумно
	3. НЕ, но би сакал(а) да дознаам повеќе
	4. НЕ
B9	Дали знаете колкав е буџетот што Македонија го одделува за ИКТ развојот?
	1. ДА, колку: _____
	2. НЕ, но би сакал(а) да дознаам повеќе
	3. НЕ

B10	Дали сметате дека тој е доволен или треба да се зголеми?
	1. Доволен е
	2. Треба да се зголеми
	3. Немам мислење
B11	Колку според Вас треба да изнесува буџетот за ИКТ развојот како процент од вкупниот буџет на Република Македонија или како апсолутна големина?
	(впишете)
B12	Дали сте запознаени со работата на МАСИТ?
	1. ДА, во голема мера
	2. ДА, делумно
	3. НЕ, но би сакал(а) да дознаам повеќе
	4. НЕ
B13	Дали Ви е познат концептот за е-Влада?
	1. ДА, во голема мера
	2. ДА, делумно
	3. НЕ, но би сакал(а) да дознаам повеќе
	4. НЕ
B14	Кога сметате дека во Македонија ќе се имплементира (или успешно ќе профункционира) овој концепт?
	1. За 1-3 години
	2. За 4-6 години
	3. За 7-10 години
	4. Никогаш
	5. Немам мислење

B15	Дали сте запознаени со е-ЈИЕ Агендата за развој на информатичкото општество во југоисточна Европа, како дел од Пактот за стабилност?
	1. ДА, во голема мера → одете на B16
	2. ДА, делумно → одете на B16
	3. НЕ, но би сакал(а) да дознаам повеќе → одете на B17
	4. НЕ → одете на B17
B16	Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Агенда ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично?
B17	Дали сте запознаени со е-Декларацијата?
	1. ДА, во голема мера → одете на B18
	2. ДА, делумно → одете на B18
	3. НЕ, но би сакал(а) да дознаам повеќе → одете на B19
	4. НЕ → одете на B19
B18	Кои од обврските кои произлегуваат од оваа Декларација ги има превземено вашата организација (институција/ компанија) или Вие лично?
B19	Кога очекувате да се исполнат планираните активности и обврски кои произлегуваат од овие два документи?
	1. За 1-3 години
	2. За 4-6 години
	3. За 7-10 години
	4. Никогаш
	5. Немам мислење

СЕКЦИЈА Г: УПОТРЕБА НА КОМПЈУТЕРИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

Г1	Дали во текот на исполнувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?
	1. ДА → одете на Г2
	2. НЕ → одете на Г4
Г2	Во кои сè работни процеси користите компјутер?
Г3	Колку често, при спроведувањето на Вашите работни задачи користите компјутер?
	1. секој ден, интензивно
	2. секој ден, по потреба
	3. неколку пати седмично
	4. еднаш седмично
	5. неколку пати месечно
	6. еднаш месечно и поретко
Г4	Наведете колкав е бројот на компјутери во вашата организација (институција/ компанија), наспроти бројот на вработени?
	Број на вработени _____ / Број на компјутери _____ (Ако е нула одете на КРАЈ)
Г5	Дали вработените во вашата организација (институција/ компанија) посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршат во користењето на понапредните технологии?
	1. ДА, сите вработени
	2. ДА, само оние вработени на кои им беше потребно
	3. НЕ
	4. Не сум запознат(а)

Г6	Дали Вие лично сте посетувале курсеви, семинари или друг вид на обука, со цел да се усовршите во користењето на понапредните технологии?	
	1. ДА	
	2. НЕ, но планирам во блиска иднина	
	3. НЕ	
Г7	Наведете според Вас, кој оддел од вашата организација (институција/ компанија) е најкомпјутеризиран?	
Г8	Дали Вие лично би прифатиле целосно компјутеризирање на работењето?	
	1. ДА	
	2. НЕ	
Г9	Дали во вашата организација (институција/ компанија) компјутерите се мрежно поврзани?	
	1. ДА	→ одете на Г10
	2. НЕ, но планираме во блиска иднина	→ одете на Г11
	3. НЕ и не размислуваме за тоа	→ одете на Г11
	4. Не сум запознат(а)	→ одете на Г11
Г10	Дали во вашата организација (институција/ компанија) имате компјутерски сервер?	
	1. ДА	
	2. НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина	
	3. НЕ и не размислуваме за тоа	
	4. Не сум запознат(а)	

Г11	Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување и сигурност на компјутерскиот(те) систем(и) или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена?
	1. Вработени специјалисти
	2. Специјализирани фирми
	3. И едното и другото
	4. Ни едното ни другото
	5. Не сум запознат(а)

СЕКЦИЈА Д: УПОТРЕБА НА СОФТВЕР ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

Д1	Какви сè софтверски пакети (компјутерски програми) се користат во вашата организација (институција/ компанија)? <i>(Можни се повеќе одговори)</i>
	1. Програми за обработка на текст (Word, Page Maker,...)
	2. Програми за табеларни пресметки (Excel, Lotus,...)
	3. Програми за мултимедијални презентации (PowerPoint, Macromedia, Director,...)
	4. Програми за обработка на слика (Corel, PhotoShop,...)
	5. Аудио/Видео програми
	6. Програми за е-mail комуникација (Outlook, Eudora, ...)
	7. Програми за изработка на веб страници (FrontPage, DreamWaver,...)
	8. Програми за пребарување на интернет (Internet Explorer, NetScape,...)
	9. Програми за разговор преку интернет (mIRC, ICQ,...)
	10. Програми за заштита, антивирус програми,... (Norton, ZoneAlarm,...)
	11. Специјализиран софтвер за работа
	12. Други. Наведете кои: _____
13. Не сум запознат(а) → одете на Д3	

Д2	Дали софтверот што се користи во вашата организација е лиценциран?
	1. ДА
	2. ДЕЛУМНО, користиме и лиценциран и нелиценциран софтвер
	3. НЕ, но планираме да набавиме во блиска иднина
	4. НЕ и не размислуваме за тоа
	5. Не сум запознат(а)

Д3	Каков софтверски пакет сметате дека вашата организација (институција/ компанија) треба да купи?
----	---

СЕКЦИЈА Е: УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА

Е1	Дали вашата организација е приклучена на интернет?
	1. ДА → одете на Е2
	2. НЕ, но планираме да се приклучиме во блиска иднина → одете на Е4
	3. НЕ и не размислуваме за тоа → одете на Е5
	4. Не сум запознат(а) → одете на Е5

Е2	Со каква конекција сте поврзани на интернет? (Само еден одговор)
	1. dial up – класична
	2. dial up – ISDN
	3. on line – нон-стоп конекција
	4. wire less, безжична конекција
	5. on line – ISDN
	6. Друго. Што:
7. Не сум запознат(а)	

E3	Кој интернет провајдер вашата организација (институција/ компанија) го користи?
	_____ (впишете го името на вашиот интернет провајдер)
E4	Според Вас, цената за користење на интернет е:
	1. Висока
	2. Соодветна
	3. Ниска
	4. Не ми е позната цената
E5	Дали вашата организација има интернет-страница (web site)?
	1. ДА, која: _____ → одете на E6
	2. НЕ, но планираме во блиска иднина → одете на E12
	3. НЕ и не размислуваме за тоа → одете на E12
	4. Не сум запознат(а) → одете на E12
E6	Дали имате вработени специјалисти што се грижат за одржување на интернет-страницата или тоа го прават специјализирани фирми за таа намена?
	1. Вработени специјалисти
	2. Специјализирани фирми
	3. И едното и другото
	4. Ни едното ни другото
	5. Не сум запознат(а)

E7	Колку често се ажурира?	
	1.	секој ден
	2.	неколку пати седмично
	3.	еднаш седмично
	4.	неколку пати месечно
	5.	еднаш месечно и поретко
	6.	не сум запознат(а)
E8	Дали вашата интернет-страница е отворена за пошироката јавност?	
	1.	ДА
	2.	НЕ, но планираме во блиска иднина
	3.	НЕ и не размислуваме за тоа
	4.	Не сум запознат(а)
E9	Дали добивате пораки на Вашата јавна e-mail адреса?	
	1. ДА	→ одете на E10
	2. НЕ	→ одете на E11
	3. Не сум запознат(а)	→ одете на E11
E10	Кој е задолжен за одговарање на овие пораки?	
	_____ (впишете ја функцијата на одговорното лице)	
E11	Дали на вашата интернет-страница објавувате јавни тендери?	
	1.	ДА
	2.	НЕ, но планираме во блиска иднина
	3.	НЕ и не размислуваме за тоа
	4.	Не сум запознат(а)

E12	Дали вашата организација има свој интернет поддомен (domain)?
	1. ДА, кој: _____ → одете на E13
	2. НЕ, но планираме во блиска иднина → одете на E13
	3. НЕ и не размислуваме за тоа → одете на КРАЈ
	4. Не сум запознат(а) → одете на КРАЈ

E13	Според Вас, цената за користење на интернет поддоменот е:
	1. Висока
	2. Соодветна
	3. Ниска
	4. Не ми е позната цената

КРАЈ

ВИ БЛАГОДАРИМЕ ЗА УЧЕСТВОТО!

СИТЕ ПОДАТОЦИ ОД ОВА ИСТРАЖУВАЊЕ СЕ ДОВЕРЛИВИ И ЌЕ БИДАТ УПОТРЕБЕНИ САМО ЗА ЦЕЛИТЕ НА ОВОЈ ПРОЕКТ.

STRATEGIC MARKETING & MEDIA RESEARCH INSTITUTE GROUP (СММРИ групација) е мрежа на приватни истражувачки институти лоцирани во Скопје (Република Македонија), Сараево (Босна и Херцеговина), Белград (Србија), Подгорица (Црна Гора) и со постојани соработници во Словенија, Хрватска, Косово, Бугарија и Албанија. СММРИ нуди полн сервис на истражувачки услуги. Формирана е на крајот на 1996 година како тим на искусни врвни специјалисти на полето на маркетиншки и медиумски истражувања. Компетентноста и одговорноста на вработените и соработката на сите нивоа ја издвојува групацијата СММРИ како еминентна организација со високи истражувачки стандарди, во една од лидерите на ова поле. Во 2001 година СММРИ заедно со АГБ Холдинг, кој е светски лидер во мерење на публика со мерачи на гледачи (People meters), се здружија во идејата на поставување на мерачи на гледачи на овие простори. Во овој момент групацијата СММРИ е најголемата истражувачка компанија во регионот според бројот на реализирани истражувања; според бројот на спроведени интервјуа; според вкупниот број на клиенти...

СММРИ експертите ги применуваат највисоките професионални ESOMAR и ISI (International Statistical Institute) стандарди во однос на осмислување на истражувањето, дизајнот на репрезентативниот одборок, собирањето на податоците, обработување на податоците и анализа.

СММРИ персоналот на ниво на групација брои 80 постојано вработени, 20 повремено ангажирани специјалисти и 6 тима со долгорочни договори, вработени на (1) CATI /26, (2) Рекламен мониторинг /18, (3) теренски интервјуери /1450 и (4) внесувачи /20.

СММРИ ги спроведува сите видови на испитувања на јавно мнение, маркетиншки и медиумски истражувања (во просек по четрестотини истражувања годишно на балканскиот пазар), како и квалитативни проекти и групни дискусии на фокусиран пазарен сегмент (**FGD - Focus Group Discussions**). СММРИ поседува сопствена база на секундарни податоци со експертиза и евалуации за најразлични социолошко-економски појави.

СММРИ применува напредни статистички, психометриски методи и методологија за утврдување на репрезентативност, како и ригорозни мерки на системска контрола на квалитетот. Вообичаено, контрола се спроведува на 10-15% проверка воглавно по телефон, и до 25% од контролата се спроведува на лице место.

СММРИ истражувачка методологија:

Дизајнот на РЕПРЕЗЕНТАТИВНИОТ ОДБОРОК СЕ ВРШИ ВРЗ БАЗА НА ПОДАТОЦИ ЗА ИЗБИРАЧКИ МЕСТА. РАМКИТЕ НА ОДБОРОКОТ СЕ БАЗИРААТ ВРЗ НАША СОПСТВЕНА БАЗА НА ПОДАТОЦИ СОСТАВЕНА ОД ПОДАТОЦИ ОД ПОПИСОТ ОД 1991 (И 1994 ЗА МАКЕДОНИЈА) И ПРВИТЕ ОБЈАВЕНИ ПОДАТОЦИ ОД ПОПИСОТ ОД 2002, ПРОЦЕНА НА ДЕМОГРАФИКТЕ ТРЕНДОВИ И МИГРАЦИИ НА НИВО НА НАСЕЛБИ.

Внесувањето на податоци се врши во секторот за шифрирање при што се користи BLAISE систем, каде критериумите за логичка и конзистентна контрола се однапред утврдени. Програмските пакети како SPSS, Statistica, и SYSTAT или специјално дизајнирани програми се користат за обработката на податоци.

СММРИ мерење на публика во Македонија се спроведува месечно по пат на метод на дневник. Во Србија од 2002 година, мерењето на публиката се спроведува со помош на мерачи на гледачи (People meters) со јасно дефинирана стратегија за проширување во Македонија, Црна Гора и Босна & Херцеговина. Динамиката на проширување во многу зависи од потребите и капацитетите на пазарите за кои се работи.

Рекламниот ТВ мониторинг покрива 30 ТВ станици во 3 земји.

СММРИ Скопје за пазарот во Македонија спроведува 12 истражувања (секој месец) користејќи го методот на Дневници (Diary), како релевантна и признаена метода од областа на мерење на публиката. Податоците од овие истражувања се земаат како репер за следеноста на медиумите и навиките на медиумскиот аудиторинг од овие простори и се наоѓаат во сите светски публикации на оваа тематика.

Листата на клиентите на СММРИ е долга со голем број на мултинационални компании (Tetra Pak, Procter and Gamble, Elite Int, Reemtsma, Allied Domecq, BAT, Wrigley, Coca Cola, Reckit Benckiser, Knaf...), со бројни огласувачки агенции (Амвон, К-15, New Moments, BBDO, McCann Erickson, Ogilvy&Mather, Mindshare, Kan Advertising, Kreativa Nova, Saatchi and Saatchi, Publicis, DDB Needham, Idea +...), разни интернационални организации (UNHCR, UNOCHA, UNICEF, IDEA International, IREX Pro Media, IFES, IOM-CBI, IFRC, ICRC, OECD, SBFIC, World Bank...), како и голем број на домашни клиенти (Жито Лукс, Македонски Телекомуникации, Тутунска Банка, Скопски Пазар, Прилепска Пиварница, АПЕММ, Гемак, Компрад, МРТВ, ТВ А1, ТВ Тера, ...).